

## Pirkimo sutartis Nr. CPO361178

Pasvalio rajono savivaldybės administracija,

atstovaujama Povilo Balčiūno, Pasvalio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus

(vardas, pavardė ir pareigos, atstovavimo pagrindas)

(toliau – UŽSAKOVAS), ir

UAB JK Ranga ,

atstovaujama Arvydo Baziliaus, UAB „JK Ranga“ generalinio direktoriaus

(vardas, pavardė ir pareigos, atstovavimo pagrindas)

(toliau – RANGOVAS),

toliau kartu vadinami Šalimis, vadovaudamiesi viešosios įstaigos CPO LT (toliau – CPO LT) Centralizuotų viešųjų pirkimų elektroniniame kataloge dinaminėje pirkimo sistemoje „Kelių ir gatvių tiesimo, rekonstravimo ir kapitalinio remonto darbų centralizuotas viešasis pirkimas, taikant dinaminę pirkimo sistemą“ Nr. 82455 įvykusių konkrečiu Pirkimu, sudarome šią rangos sutartį (toliau – Sutartis):

### 1. PAGRINDINĖS SĄVOKOS IR SUTARTIES AIŠKINIMAS

#### 1.1. Sąvokos

1.1.1. Atliktų darbų aktas – dokumentas, kuriame Rangovas nurodo Darbus, atliktus per ataskaitinį laikotarpį, taip pat atliktus nuo Sutarties įsigaliojimo dienos iki ataskaitinio laikotarpio pradžios, jų kiekius bei bendras vertes ir kurio pagrindu Rangovas prašo Užsakovo sumokėti už Darbus, atliktus per ataskaitinį laikotarpį.

1.1.2. Atsisakomi darbai – Darbai ar jų kiekiai (apimtys), kurie Sutarties vykdymo metu Užsakovui tapo nereikalingi ir nebus įsigijami, įskaitant Darbus, kurių nebereikia dėl Užsakovo užduoties reikalavimų arba Statinio projekto sprendinių būtino pakeitimo, klaidų ar trūkumų Užsakovo dokumentuose taisymo.

1.1.3. Centralizuotų viešųjų pirkimų elektroninis katalogas (toliau – Centralizuotų pirkimų katalogas) – CPO LT valdoma ir administruojama valstybės informacinė sistema, kurioje atliekamos pirkimo procedūros CPO LT sudarytos preliminariosios sutarties ar sukurtos dinaminės sistemos pagrindu.

1.1.4. CPO LT – Viešoji įstaiga CPO LT, atliekanti prekių, paslaugų ar darbų viešųjų pirkimų procedūras kitų perkančiųjų organizacijų arba perkančiųjų subjektų naudai.

1.1.5. Darbai – Techninėje specifikacijoje, Užsakovo užduotyje ir (arba) Statinio projekte, Sutartyje nurodyti Statybos darbai ir kiti paslaugų teikimo, prekių tiekimo, darbų atlikimo veiksmai, kuriuos Rangovas privalo atlikti pagal Sutartį (tokie kaip projektavimas, statinio projekto vykdymo priežiūra, mokymai Užsakovo personalui ir (arba) kiti veiksmai, kurie yra nurodyti Specialiosiose sąlygose ir (arba) Užsakovo užduotyje ir (arba) Statinio projekte).

1.1.6. Darbo projektas – visuma įstatymuose nustatytos sudėties dokumentų, kuriuose pagal Įstatymų, Užsakovo užduoties arba Statinio projekto reikalavimus bei pagal Rangovo poreikius detalizuojami Statinio projekto sprendiniai ir pagal kuriuos gaminami Statybos produktai ir Įrenginiai, vykdomi Statybos darbai.

1.1.7. Darbų dokumentai – Užsakovo dokumentai ir Rangovo dokumentai kartu.

1.1.8. Darbų perdavimo-priėmimo aktas – dokumentas, kuriuo Rangovas perduoda, o Užsakovas priima užbaigtus Darbus ir kuriuo Šalis patvirtina, kad Darbai yra užbaigti.

1.1.9. Darbų terminai – Galutinis terminas ir Etapų terminai kartu (jeigu Specialiosiose sąlygose ir Grafike yra įvardyti Darbų Etapai).

1.1.10. Etapas – funkcinio ir organizacinio požiūriu tarpusavyje susiję Darbai, apibrėžti Sutartyje kaip atskiras etapas, kurie turi būti atlikti iki tam etapui Grafike nustatyto termino pabaigos. Sutarties sąlygos dėl Etapų yra taikomos, tik jeigu Etapai yra įvardyti Užsakovo užduotyje ir (arba) Statinio projekte ir (arba) Specialiosiose sąlygose.

1.1.11. Etapo terminas – Grafike nustatytas terminas per kurį Rangovas turi pradėti ir užbaigti atitinkamą Etapą (jeigu Specialiosiose sąlygose ir Grafike yra įvardyti Etapai).

1.1.12. Galutinis terminas – Specialiosiose sąlygose nustatytas terminas, kuris pradedamas skaičiuoti nuo Specialiosiose sąlygose nurodyto Darbų pradžios momento. Per Specialiosiose sąlygose nustatytą darbų atlikimo terminą Rangovas turi užbaigti visus Darbus. Jeigu Specialiosiose sąlygose ir Grafike yra įvardyti Etapai, Grafike yra nustatomas kiekvieno Etapo atlikimo terminas, o paskutiniojo Etapo terminas tuo pačiu yra ir Darbų galutinis terminas.

1.1.13. Garantinis terminas – Specialiosiose sąlygose nurodytas terminas, skaičiuojamas nuo visų Darbų priėmimo dienos (neįskaitytinai).

1.1.14. Grafikas – Rangovo parengtas ir Užsakovui pateiktas Darbų vykdymo tvarkaraštis, kuriame turi būti numatytas Darbų vykdymo eiliškumas ir tarpusavio priklausomybė, laikantis Darbų atlikimo termino ir Etapų terminų.

- 1.1.15. Išlaidos – visos pagrįstos protingo dydžio tiesioginės išlaidos (išlaidos darbo užmokesčiui, statybvietei, Priemonėms, valstybės rinkliavoms, kitiems mokėjimams tretiesiems asmenims ir pan.) ir pridėtinės išlaidos, kurias Rangovas patyrė arba privalės patirti vykdydamas Sutartį, neįskaitant pelno.
- 1.1.16. Įrenginiai – produkcijos gamybos, paslaugų teikimo, energijos (elektros, dujų, šilumos) gamybos, vandens ėmimo, ruošimo, tiekimo ir nuotekų valymo bei kitos ūkinės veiklos technologiniai įrenginiai, reikalingi produkcijai, energijai gaminti, transformuoti, teikti paslaugas ar vykdyti kitą ūkinę veiklą.
- 1.1.17. Įstatymai – Lietuvos Respublikoje galiojantys įstatymai ir kiti teisės aktai, įskaitant Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ir Lietuvoje taikomą užsienio teisę.
- 1.1.18. Objektas - statinys (-iai), jo dalis arba statinių kompleksas, dėl kurio (-ių) statybos, rekonstravimo, kapitalinio remonto arba griovimo Šalys sudaro Sutartį.
- 1.1.19. Papildomi darbai – darbai, prekės ar paslaugos arba jų kiekiai, kurie nenurodyti Užsakovo užduotyje arba Statinio projekte, tačiau yra tiesiogiai susiję su Darbais arba kitais Rangovo įsipareigojimais pagal Sutartį ir kuriuos būtina papildomai atlikti dėl Užsakovo užduoties reikalavimų arba Statinio projekto sprendinių būtinų pakeitimų (tarp jų – Darbų apimčių pakeitimo), klaidų ar trūkumų Užsakovo dokumentuose taisymo.
- 1.1.20. Pažyma apie atliktų darbų vertę – dokumentas, kuriame Rangovas nurodo Darbų, atliktų per ataskaitinį laikotarpį, taip pat atliktų nuo Sutarties įsigaliojimo dienos iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos, bendras vertes ir kurio pagrindu Rangovas prašo Užsakovo sumokėti už Darbus, atliktus per ataskaitinį laikotarpį.
- 1.1.21. Pirkimas – Užsakovo atliktas Darbų įsigijimas CPO LT Centralizuotų pirkimų kataloge, kurio pagrindu yra sudaroma Sutartis.
- 1.1.22. Pirkimo dokumentai - Pirkimo dokumentai (kaip apibrėžta VPĮ 2 straipsnio 39 punkte arba PĮ 2 straipsnio 15 punkte), įskaitant Užsakovo užduotį ir (arba) Statinio projektą, pagal kurių sąlygas CPO LT Centralizuotų pirkimų kataloge atliktas Pirkimas ir Rangovas pripažintas laimėtoju.
- 1.1.23. PĮ – Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymas.
- 1.1.24. Pradinės sutarties vertė – Specialiosiose sąlygose nurodyta Sutarties vertė (be PVM). Pradinės sutarties vertė nekinta per visą sutarties vykdymo laikotarpį, išskyrus kai sutarties vertė peržiūrima pagal joje nurodytas Sutarties kainų peržiūros sąlygas.
- 1.1.25. Prekės – Statybos produktai, Įrenginiai ir Priemonės kartu, arba bet kurie iš jų atskirai, priklausomai nuo konkrečios Sutarties sąlygų konteksto.
- 1.1.26. Priemonės – įrankiai, prietaisai, įranga, tvoros ir kitokios techninės priemonės, statybiniai įrenginiai, mechanizmai ir transporto priemonės (statybinės mašinos, keltuvai, kranai ir pan.), statybos produktai, energijos ištekliai ir vanduo bei visi kiti dalykai, reikalingi tam, kad galima būtų vykdyti, užbaigti Statybos darbus ir ištaisyti visus jų defektus, taip pat įgyvendinti kitas Rangovo pareigas pagal Sutartį, tačiau kurie nėra skirti sudaryti Objekto sudėtinę dalį ir jos nesudaro.
- 1.1.27. Projektiniai pasiūlymai – statinio projekto rengimo pirmuoju etapu rengiamas aplinkos ministro nustatytos sudėties dokumentas, kuriame pateikiami projektuojamo statinio architektūros, infrastruktūros, želdynų ir kiti aplinkos ministro nustatyti pagrindiniai sprendiniai ir kuris skirtas statybą leidžiančiam dokumentui gauti ir (ar) visuomenei informuoti apie numatomą statinių projektavimą. Jeigu su Darbais perkamas Techninio darbo projekto parengimas prie Projektinių pasiūlymų turi būti pridedami papildomi Užsakovo reikalavimai Techninio darbo projekto sprendinių parengimui ir Darbų atlikimui.
- 1.1.28. Rangovas – asmuo arba asmenys, kurie Specialiosiose sąlygose yra įvardyti kaip Rangovas, ir jų teisių perėmėjai.
- 1.1.29. Rangovo dokumentai – duomenys, brėžiniai, skaičiavimai, modeliai, specifikacijos, Darbo projektas/Techninis darbo projektas, statybos taisyklės, bandymų vykdymo aprašai, bandymų rezultatų protokolai, naudojimo instrukcijos, išpildomoji dokumentacija, kiti techninės paskirties dokumentai, kurie yra reikalingi Darbų tinkamam vykdymui arba kurie patvirtina Darbų tinkamą įvykdymą, taip pat visi leidimai, sutikimai ir kiti dokumentai, kurie yra būtini Darbų vykdymui bei Statybos užbaigimui ir nepatenka į Užsakovo dokumentų sąvoką (pvz., leidimai eismo apribojimams, leidimai laikiniams prisijungimams prie inžinerinių tinklų, leidimai laikinų statinių įrengimui, Statybos produktų, Įrenginių ir Priemonių gabenimui ir kt.).
- 1.1.30. Rangovo pasiūlymas – tai Rangovo pagal Pirkimo dokumentų reikalavimus pateiktų dokumentų ir duomenų visuma, pavadinta „Tiekėjo pasiūlymu“, kuriuo Rangovas pasiūlė Užsakovui atlikti Darbus ir įvykdyti kitus įsipareigojimus pagal Pirkimo dokumentuose nustatytas sąlygas ir kurį Užsakovas priėmė bei jo pagrindu sudarė šią Sutartį su Rangovu.
- 1.1.31. Rangovo personalas – Rangovo atstovas, Specialistai, kiti Rangovo ir Subrangovų darbuotojai, taip pat kiti Rangovo arba Subrangovų pasitelkti fiziniai asmenys, kurie tiesiogiai dalyvauja atliekant Darbus ir įgyvendinant kitas Rangovo teises bei pareigas pagal Sutartį.
- 1.1.32. Sankcijų įstatymas - Lietuvos Respublikos tarptautinių sankcijų įstatymas.
- 1.1.33. Specialiosios sąlygos – Sutarties 2 skyrius, kuris vadinasi „Sutarties dalykas, Specialiosios sąlygos“ ir kuriame yra nurodytos specialiosios Sutarties sąlygos (tokios kaip Pradinės sutarties vertė, Darbų terminai ir pan.) bei kiti konkretūs duomenys (tokie kaip Šalys, Objektas ir pan.), išvardyti priedai.
- 1.1.34. Specialistas – Rangovo darbuotojas, kurio profesine kvalifikacija ir (arba) patirtimi rėmėsi Rangovas tam, kad atitiktų Pirkimo dokumentuose nustatytus kvalifikacijos reikalavimus, ir (arba) į kurio kvalifikaciją atsižvelgė Užsakovas, vertindamas Rangovo pasiūlymą.
- 1.1.35. Statinio projektas – visuma Įstatymuose nustatytos sudėties dokumentų, kuriuose pateikiami Statybos darbų sprendiniai (statinio projekto dalys, skaičiavimai, brėžiniai), skirtų statybą leidžiančiam dokumentui (-ams) gauti, statybai vykdyti ir Statybos užbaigimui atlikti ir kuriuos Rangovui pateikia Užsakovas (išskyrus, jeigu pagal Sutartį Rangovas privalo parengti Darbo projektą/Techninį darbo projektą) kaip vieną iš Pirkimo dokumentų. Sutarties sąlygos dėl Statinio projekto yra taikomos, tik jeigu prie Sutarties kaip priedas Nr. 3 pridedamas Statinio projektas. Jeigu prie Sutarties nėra pridedamas Statinio projektas, nuorodos Sutartyje į Statinio projektą reiškia nuorodas į Užsakovo užduotį.
- 1.1.35.1 Statinio projekto vykdymo priežiūra – statybos priežiūra, kurios tikslas – kontroliuoti, kad statinys būtų statomas pagal Statinio projektą ir kad būtų įgyvendinta Statinio projekte sukurta statinio architektūra.
- 1.1.36. Statybos darbai – statybos darbai, atliekami statant (montuojant, tiesiant) naują, rekonstruojant, remontuojant ar griauinant esamą statinį, kuriuos Rangovas privalo atlikti pagal Sutartį.

- 1.1.37. Statybos produktai – statybos produktai arba jų komplektai, kurie gaminami ir patiekiami į rinką, kad būtų nuolat įmontuoti į statinį arba jo dalis, ir kurių eksploatacinės savybės daro poveikį statinio eksploatacinėms savybėms, susijusioms su esminiais statinių reikalavimais, nustatytais 2011 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamente (ES) Nr. 305/2011, kuriuo nustatomos suderintos statybos produktų rinkodaros sąlygos ir panaikinama Tarybos direktyva 89/106/EEB (Statybos produktų reglamentas), įskaitant įrenginius, prietaisus, įtaisus, įrangą ir sistemas, kuriuos naudojant vykdomi Statybos darbai ir kurie yra skirti sudaryti arba sudaro Objekto sudėtinę dalį (išskyrus Įrenginius ir Priemones).
- 1.1.38. Statybos užbaigimas – tai statybos užbaigimo procedūros, vykdomos pagal Įstatymuose numatytas taisykles, siekiant įforminti Statybos užbaigimo aktą.
- 1.1.39. Statybos užbaigimo aktas – tai pagal Įstatymus įforminamas (t. y., surašomas ir (ar) išduodamas ir (arba) tvirtinamas) dokumentas, kuris patvirtina Objekto statybos (naujos statybos, rekonstravimo, remonto, griovimo) pabaigą (Įstatymuose vadinamas statybos užbaigimo aktu, deklaracija apie statybos užbaigimą arba kitas Įstatymuose numatytas dokumentas).
- 1.1.40. Subjektas, kurio pajėgumais remiasi Rangovas – ūkio subjektas, kurio pajėgumais rėmėsi Rangovas tam, kad atitiktų Pirkimo dokumentuose nustatytus kvalifikacijos reikalavimus. Subjektas, kurio pajėgumais remiasi Rangovas ir kuris tiesiogiai prisideda prie Sutarties vykdymo (veikia kaip subrangovas), tuo pačiu yra ir Subrangovas.
- 1.1.41. Subrangovas – asmuo, kurį Rangovas numato pasitelkti arba pasitelkia atlikti Darbus, perduodamas jam dalį Sutarties vykdymo, įskaitant subrangovų subrangovus. Statybos produktų ir Įrenginių tiekėjai, kurie pagal Sutartį atlieka Statybos produktų įrengimo ar Įrenginių montavimo darbus, taip pat yra Subrangovai pagal Sutartį.
- 1.1.42. Sulaikoma suma – Specialiosiose sąlygose nurodyto dydžio pinigų suma, kuri yra išskaičiuojama iš mokėjimų Rangovui pagal Sutartį, sulaikoma kaip užtikrinimas, kad Rangovas tinkamai užbaigs Darbus, ir sumokama Rangovui įvykus visoms Galutinio atsiskaitymo sąlygoms (kaip apibrėžta 15.3.1 punkte).
- 1.1.43. Susitarimas – tai dokumentas, pavadintas „Susitarimu“, kurį Šalis sudaro keisdamos Sutarties sąlygas.
- 1.1.44. Sutarties kaina – pagal Sutartį Rangovui mokėtina galutinė bendra suma.
- 1.1.45. Sutartis – Rangos sutartis, kurią sudaro Sutarties sąlygos, Specialiosios sąlygos (2 skyrius), priedai ir Susitarimai.
- 1.1.46. Šalis/Šalys – Užsakovas arba Rangovas, kiekvienas atskirai/kartu, priklausomai nuo konteksto.
- 1.1.47. Techninė specifikacija – CPO LT parengtas dokumentas, kuriame nurodomi bendrieji reikalavimai Darbams.
- 1.1.48. Techninis darbo projektas – statinio projekto rengimo antruoju etapu rengiamų aplinkos ministro nustatytos sudėties dokumentų, skirtų statybos darbams vykdyti ir statybos užbaigimo procedūroms atlikti, visuma.
- 1.1.49. Užsakovas – asmuo, kuris Specialiosiose sąlygose yra įvardytas kaip Užsakovas, ir jo teisių perėmėjai.
- 1.1.50. Užsakovo dokumentai – Statinio projektas (išskyrus Darbo projektą/Techninį darbo projektą, jeigu pagal Sutartį Rangovas privalo parengti Darbo projektą/Techninį darbo projektą), procedūrų, leidimų, sutikimų ir kiti dokumentai, nurodyti Sutarties sąlygų 5.1 punkte, taip pat visa kita Užsakovo turima ir Rangovui pateikta informacija ir dokumentai apie statybą vietą ir Darbus.
- 1.1.51. Užsakovo personalas – Užsakovo atstovas, kiti Užsakovo darbuotojai, Techninės priežiūros rangovo, Statinio projekto vykdymo priežiūros rangovo (jeigu Užsakovas pasitelkia tokius rangovus) bei Projektuotojo darbuotojai, išskyrus visais atvejais Rangovo personalą, taip pat kiti fiziniai asmenys, kuriuos Užsakovas (tiesiogiai arba per kitus asmenis) pasitelkia Užsakovo teisių bei pareigų pagal Sutartį įgyvendinimui bei kuriuos Užsakovas raštu įvardija Rangovui kaip Užsakovo personalą.
- 1.1.52. Užsakovo užduotis – dokumentas, kuriame pateikta techninių ir kitų reikalavimų visuma ir kuris yra vienas iš Pirkimo dokumentų ir Sutarties priedų (jeigu Užsakovo užduotis yra pridėta (jeigu Užsakovo užduotis nėra pridėta, nuorodos Sutartyje į Užsakovo užduotį reiškia nuorodas į Statinio projektą ir/ arba Sutartį)).
- 1.1.53. Valdžios institucijos – Europos Sąjungos valdžios institucijos, taip pat Lietuvos Respublikos valstybinės, regioninės ir savivaldybių valdžios institucijos (viešojo administravimo subjektai), įskaitant, be kita ko, Europos Sąjungos, Lietuvos Respublikos valstybinės, regioninės arba savivaldybių valdžios institucijų įgaliotuosius valstybės tarnautojus; tuo atveju, kai Sutartyje yra minimi tretieji asmenys, ši sąvoka apima ir Valdžios institucijas.
- 1.1.54. VPĮ – Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas.
- 1.1.55. Kitų Sutartyje didžiąja raide rašomų sąvokų reikšmės yra nurodytos Sutarties tekste.
- 1.1.56. Sutartyje neapibrėžtos sąvokos suprantamos ir aiškinamos taip, kaip jas apibrėžia Įstatymai, galiojantys Sutarties sudarymo metu.
- 1.2. Sutarties aiškinimas**
- 1.2.1. Sutartis turi būti aiškinama pagal Įstatymus.
- 1.2.2. Diena Sutartyje reiškia kalendorinę dieną.
- 1.2.3. Darbo diena Sutartyje reiškia bet kurią dieną, išskyrus šeštadienį, sekmadienį ir švenčių dienas Lietuvoje, nurodytas Lietuvos Respublikos darbo kodekse.
- 1.2.4. Terminai pagal Sutartį yra skaičiuojami metais, mėnesiais, savaitėmis, dienomis ir valandomis. Išimtiniais atvejais terminas gali būti nurodomas kalendorine data.
- 1.2.5. Kvalifikacija, rėmimasis kitų ūkio subjektų pajėgumais, Statybos darbų apimtis, peržiūra suprantami taip, kaip nustatyta VPĮ ir PĮ bei juos įgyvendinančiuose teisės aktuose.
- 1.2.6. Defektas reiškia Statybos produkto, Įrenginio arba Darbų ydą trūkumą, taisytiną dalyką, įskaitant atvejus, kai kažko yra per mažai arba visai nėra.

- 1.2.7. Informuoti, pranešti, išpėti arba atsakyti reiškia pateikti informaciją, pranešimą, išpėimą arba atsakymą raštu.
- 1.2.8. Patvirtinti reiškia pateikti patvirtinimą raštu, arba pasirašyti dokumentą be išlygų ar su išlygomis, išskyrus atvejus, kai asmuo, pasirašydamas dokumentą, nurodo, jog atsisako jį patvirtinti.
- 1.3. Dokumentų viršenybė**
- 1.3.1. Sutartį sudarantys dokumentai turi būti suprantami kaip paaiškinantys vienas kitą. Bet kokio Sutartį sudarančių dokumentų nuostatų neatitikimo ar neaiškumo atveju, toks neatitikimas ar neaiškumas išaiškinamas dokumentus aiškinant šia eilės tvarka:
- Specialiosios sąlygos kartu su priedais turi viršenybę kitų Sutarties sąlygų atžvilgiu;
  - Užsakovo užduotis (jeigu pridedama) ir Statinio projektas: (i) techninės specifikacijos, (ii) aiškinamieji raštai, (iii) brėžiniai, (iv) sąnaudų kiekių žiniaraščiai; Statinio informacinio modeliavimo (BIM) taikymo aprašas (jeigu taikomas statinio informacinis modeliavimas);
- 1.3.2. Jeigu Šalys susitaria dėl naujo priedo, Šalys turi sutarti dėl naujojo priedo įtraukimo į priedų sąrašą vietos. Jeigu naujas priedas yra įterpiamas į priedų sąrašą, jam turi būti suteikiamas eilės numeris su viršutiniu indeksu, atsižvelgiant į priedų eiliškumą (pvz., priedas Nr. 10<sup>1</sup>).
- 1.3.3. Jeigu Šalys susitaria dėl Sutarties sąlygų arba priedo papildymo nauja sąlyga, neatitikimo ar neaiškumo atveju tokia sąlyga turi viršenybę atitinkamai virš kitų Sutarties sąlygų arba kitų to priedo nuostatų.

**2. SUTARTIES DALYKAS, SPECIALIOSIOS SĄLYGOS**

- 2.1. Rangovas įsipareigoja, vadovaudamasis Sutarties sąlygomis, savo rizika per Darbų terminus atlikti ir užbaigti Darbus, perduoti atliktus Darbus Užsakovui ir pašalinti visus jų defektus, taip pat įvykdyti kitus Sutarties reikalavimus už Užsakovo mokamą atlygį.
- 2.2. Šalys, vykdydamos Sutartį, įsipareigoja laikytis visų Sutarties vykdymui taikytinų Įstatymų reikalavimų. Šalis turi teisę reikalauti, kad kita Šalis įvykdytų visus Įstatymų reikalavimus, taikomus Sutarties vykdymui. Nė viena iš Sutarties sąlygų nereiškia ir negali būti aiškinama kaip Užsakovo atsisakymas Įstatymuose numatytų ir Sutartimi nesureguliuotų Užsakovo kitų teisių ir garantijų, susijusių su netinkamu Darbų įvykdymu, Darbų terminų praleidimu arba nepriimtina Darbų ar Objekto kokybe, arba kaip Rangovo atsisakymas Įstatymuose numatytų ir Sutartimi nesureguliuotų Rangovo kitų teisių ir garantijų dėl atlyginimo už Darbus gavimo, Statybos darbų perdavimo ar Darbų terminų pratęsimo.
- 2.3. Rangovas privalo užtikrinti, kad Darbai būtų atliekami rūpestingai, profesionaliai, sąžiningai, protingai, tinkamai, laiku ir kokybiškai, laikantis pagrįstų Užsakovo nurodymų ir nepažeidžiant Rangovo profesinių ir etikos standartų.
- 2.4. Šios Sutarties Specialiosios sąlygos:

| Eil. Nr. (Nelaikoma Sutarties sąlygų punktais) | Pavadinimas                                                                                                                                       | Sutarties sąlygų punktas | Duomenys ir sąlygos                                                                                                                                                                                |
|------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.                                             | UŽSAKOVAS                                                                                                                                         |                          |                                                                                                                                                                                                    |
| 1.1.                                           | Pavadinimas                                                                                                                                       | preambulė                | Pasvalio rajono savivaldybės administracija                                                                                                                                                        |
| 1.2.                                           | Juridinio asmens kodas                                                                                                                            | preambulė                | 188753657                                                                                                                                                                                          |
| 1.3.                                           | PVM mokėtojo kodas                                                                                                                                | preambulė                | LT887536515                                                                                                                                                                                        |
| 1.4.                                           | Banko sąskaita                                                                                                                                    | preambulė                | LT06 4010 0426 0006 0054                                                                                                                                                                           |
| 1.5.                                           | Faktinės buveinės adresas                                                                                                                         | preambulė                | Vytauto Didžiojo a. 1                                                                                                                                                                              |
| 2.                                             | RANGOVAS                                                                                                                                          |                          |                                                                                                                                                                                                    |
| 2.1.                                           | Pavadinimas                                                                                                                                       | preambulė                | UAB JK Ranga                                                                                                                                                                                       |
| 2.2.                                           | Juridinio asmens kodas                                                                                                                            | preambulė                | 302505335                                                                                                                                                                                          |
| 2.3.                                           | PVM mokėtojo kodas                                                                                                                                | preambulė                | LT100005383517                                                                                                                                                                                     |
| 2.4.                                           | Banko sąskaita                                                                                                                                    | preambulė                | LT694010051005597606                                                                                                                                                                               |
| 2.5.                                           | Faktinės buveinės adresas                                                                                                                         | preambulė                | Senamiesčio g.115B                                                                                                                                                                                 |
| 3.                                             | ŠALIŲ ATSTOVAI                                                                                                                                    |                          |                                                                                                                                                                                                    |
| 3.1.                                           | Užsakovo atstovas, atsakingas už Sutarties vykdymą                                                                                                | 4.2 p.                   | Raimondas Endziulaitis, Pasvalio rajono savivaldybės administracijos Vietinio ūkio ir plėtros skyriaus vyriausiasis specialistas, tel. +370 658 34 226, el. p. raimondas.endziulaitis@pasvalys.lt. |
| 3.2.                                           | Rangovo atstovas, atsakingas už Sutarties vykdymą                                                                                                 | 4.2 p.                   | Arnoldas Kleibas, generalinis direktorius, tel. +370 657 68044, jkrangauab@jkranga.lt                                                                                                              |
| 4.                                             | TRETIEJI ASMENYS, DALYVAUJANTYS VYKDANT DARBUS                                                                                                    |                          |                                                                                                                                                                                                    |
| 4.1.                                           | Projektuotojas, Statinio projekto vadovas, Statinio projekto vykdymo priežiūros rangovas, Techninės priežiūros rangovas, Techninis priežiūrėtojas | Sutarties priedas Nr. 15 | Duomenys pateikiami užpildant Sutarties priede Nr. 15                                                                                                                                              |
| 5.                                             | OBJEKTAS (-AI)                                                                                                                                    |                          |                                                                                                                                                                                                    |
| 5.1.                                           | Objektas Nr. 1                                                                                                                                    |                          |                                                                                                                                                                                                    |
| 5.1.1.                                         | Objektas (Statinio pogrupis)                                                                                                                      | 1.1.18 p.                | Gatvės                                                                                                                                                                                             |
| 5.1.2.                                         | Objekto pavadinimas                                                                                                                               | 1.1.18 p.                | Pasvalio r., Pasvalio apyl. sen., Ustukių k., Tujų g. (Nr. 29775)                                                                                                                                  |
| 5.1.3.                                         | Objekto (Statinio) kategorija                                                                                                                     | 1.1.18 p.                | Neypatingieji statiniai                                                                                                                                                                            |

|           |                                                                                                                                       |                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|-----------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 5.1.4.    | Objekto (Statinio) statybos rūšis                                                                                                     | 1.1.18 p.                                     | Kapitalinis remontas                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 5.1.5.    | Objekto (Statinio) rūšis                                                                                                              | 14.4.3 p.                                     | Inžinerinis statinys (keliai ir gatvės)                                                                                                                                                                                                                                  |
| 5.1.6.    | Žemės sklypas (-ai)                                                                                                                   | 1.1.18 p.                                     | nesuformuota                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 5.1.7.    | Objektas (Statinys) patenka į kultūros paveldo objekto teritoriją, jo apsaugos zoną ir kultūros paveldo vietovę                       | 1.1.18 p.                                     | Ne                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 5.1.8.    | Duomenys apie Statinio projektą (jeigu tokie yra parengtas)                                                                           | 1.1.35 p.                                     | Pasvalio r., Pasvalio apyl. sen., Ustukių k., Tujų g. (Nr. 29775) kapitalinis remonto projektas                                                                                                                                                                          |
| 5.1.9.    | Pridedama Užsakovo užduotis                                                                                                           | 1.1.52 p.                                     | Ne                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 5.1.10.   | Rangovas turės parengti Darbo projektą                                                                                                | 1.1.5, 1.1.6 p., 5.3 p.                       | Ne                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 5.1.11.   | Rangovas turės parengti Techninį darbo projektą (antrasis statinio projekto etapas)                                                   | 1.1.5, 1.1.27, 1.1.48 p.                      | Netaikoma                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 5.1.11.1. | Rangovas turės vykdyti Statinio projekto vykdymo priežiūrą                                                                            | 1.1.5, 1.1.27, 1.1.35, 1.1.35.1, 1.1.48 p.    | Netaikoma                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 5.1.12.   | Statinio informacinio modeliavimo (BIM) taikymas                                                                                      | 5.4.1 p.                                      | Ne                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 5.1.13.   | Rangovo parengto Darbo projekto ekspertizė (jeigu Rangovas rengia Darbo projektą)                                                     | 1.1.5, 5.2.4, 5.2.5, 5.2.6, 5.3.1.4, 5.3.8 p. |                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| 5.1.14.   | Rangovo parengto Techninio darbo projekto ekspertizė (jeigu Rangovas rengia Techninį darbo projektą)                                  | 1.1.5, 5.2.4, 5.2.5, 5.2.6, 5.3.1.4, 5.3.8 p. | Netaikoma                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 5.1.15.   | Rangovas turės parengti arba atnaujinti kadastrinių matavimų bylą                                                                     | 1.1.5 p.                                      | Taip                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 5.1.16.   | Rangovas turės parengti statybos užbaigimui būtiną dokumentaciją ir atlikti statybos užbaigimo procedūras (pagal Užsakovo įgaliojimą) | 1.1.5, 8 p.                                   | Taip<br>Rangovas turės parengti deklaraciją apie statybos užbaigimą ir pateikti ją tvirtinti (ekspertizės rangovo deklaracijos tvirtinimą organizuoja Užsakovas) kompetentingoms institucijoms bei įregistruoti Lietuvos Respublikos statybos įstatymo nustatyta tvarka. |
| 5.1.17.   | DARBO LAIKAS                                                                                                                          | 6.5.18 p.                                     | Neribojamas                                                                                                                                                                                                                                                              |
| 5.1.18.   | REIKALAVIMAI STATYBVIETEI                                                                                                             | 6.2 p.                                        | Reikalavimai statybvietei pateikti projekte                                                                                                                                                                                                                              |
| 5.1.19.   | STENDAS                                                                                                                               | 6.2.4 p.                                      | Taip<br>Aplinkos ministro nustatyta tvarka                                                                                                                                                                                                                               |
| 5.1.20.   | MOKYMAI                                                                                                                               | 6.9 p.                                        | Ne                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 5.1.21.   | BANDYMAI                                                                                                                              | 6.10 p.                                       | Statinio projekte                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 5.1.22.   | DARBŲ ATLIKIMO TERMINAI:                                                                                                              |                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| 5.1.22.1. | Darbų atlikimo termino pradžia                                                                                                        | 1.1.12 p.                                     | Statybvietės perdavimo-priėmimo akto sudarymo diena                                                                                                                                                                                                                      |
| 5.1.22.2. | Etapo (-ų) terminas                                                                                                                   | 1.1.9, 1.1.11 1.1.12 p.                       | Netaikoma                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 5.1.22.3. | Galutinis terminas                                                                                                                    | 1.1.12 p.                                     | 9 mėn.                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 5.1.23.   | OBJEKTO KAINA:                                                                                                                        |                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| 5.1.23.1. | Bendra kaina, EUR, su PVM, iš jų:                                                                                                     | 14.1.3 p.                                     | Eur                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 5.1.23.2. | Darbo projekto/Techninio darbo projekto parengimas, Eur su PVM                                                                        | 14.1.3 p.                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| 5.1.23.3. | Statinio projekto vykdymo priežiūra, Eur su PVM                                                                                       | 14.1.3 p.                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| 5.1.23.4. | Darbai (išskyrus antrasis Statinio projekto etapas ir Statinio projekto vykdymo priežiūra, jei perkama)), Eur su PVM                  | 14.1.3 p.                                     | 145193.95 Eur                                                                                                                                                                                                                                                            |
| 5.1.24.   | DRAUDIMAS:                                                                                                                            |                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| 5.1.24.1. | Statybos darbų draudimas                                                                                                              | 13.3 p.                                       | Statybos darbų atkuriamoji vertė                                                                                                                                                                                                                                         |
| 5.1.24.2. | Rangovo civilinės atsakomybės draudimas                                                                                               | 13.3 p.                                       | Taikoma<br>1) Civilinės atsakomybės draudimo suma 43400.00 Eur;<br>2) Civilinės atsakomybės draudimo besąlyginė išskaita 1450.00 Eur                                                                                                                                     |
| 5.1.24.3. | Projektuotojo civilinės atsakomybės draudimas                                                                                         | 13.2 p.                                       | 1) Draudimo suma 43400.00 Eur;<br>2) Besąlyginė išskaita 0.00 Eur                                                                                                                                                                                                        |
| 6.        | GRAFIKO PATEIKIMAS                                                                                                                    | 11.1.2 p.                                     | Per 5 k.d. nuo Sutarties įsigaliojimo                                                                                                                                                                                                                                    |
| 7.        | KAINA                                                                                                                                 |                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| 7.1.      | Sutarties kaina, EUR su PVM                                                                                                           | 1.1.44, 14.1.3 p.                             | 145193.95 Eur                                                                                                                                                                                                                                                            |

|        |                                                                                                                                                                                                                   |                     |                                                                                                                                                             |
|--------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 7.2.   | Pradinės sutarties vertė, EUR be PVM                                                                                                                                                                              | 1.1.24, 14.1.3 p.   | 119995.00 Eur                                                                                                                                               |
| 7.3.   | Sutarties kainos peržiūros taikymas                                                                                                                                                                               | 14.4.7 p.           | Taikoma<br>Pirmosios peržiūros (perskaičiavimo) terminas - Taikoma;<br>Peržiūros dažnumo ribojimas - Taikoma                                                |
| 8.     | RANGOVO PASIŪLYTŲ KOKYBĖS KRITERIJŲ REIKŠMĖS (EKONOMINIO NAUDINGUMO KRITERIJAI IR JŲ REIKŠMĖS)                                                                                                                    |                     |                                                                                                                                                             |
| 8.1.   | I Statinio pagrindinio garantinio termino (Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.698 str. 1 d.) papildoma trukmė metais (G)                                                                                    | 3.1.3.3, 7.1.1.9 p. | 5 m.                                                                                                                                                        |
| 8.2.   | II Socialinis kriterijus. Darbų atlikimui įdarbinti nepalankioje padėtyje esančių asmenų skaičius (SOC)                                                                                                           | 3.1.3.3, 7.1.1.9 p. | Netaikoma                                                                                                                                                   |
| 9.     | AVANSAS                                                                                                                                                                                                           |                     |                                                                                                                                                             |
| 9.1.   | Avanso dydis, procentais nuo Pradinės sutarties vertės be PVM                                                                                                                                                     | 15.1.1 p.           | Netaikoma                                                                                                                                                   |
| 9.2.   | Avanso arba jo dalies sumokėjimo terminas                                                                                                                                                                         | 15.1.3 p.           | Netaikoma                                                                                                                                                   |
| 9.3.   | Avanso išskaitos dydis, procentais                                                                                                                                                                                | 15.1.4 p.           | Netaikoma                                                                                                                                                   |
| 10.    | SULAIKOMA SUMA                                                                                                                                                                                                    | 1.1.42, 15.2.4 p.   | 5 % nuo ataskaitiniu laikotarpiu atliktų Darbų vertės (be PVM), nurodytos Pažymyje apie atliktų darbų vertę                                                 |
| 11.    | UŽSAKOVUI TAIKOMAS APMOKĖJIMO UŽ DARBUS TERMINAS                                                                                                                                                                  | 15.2.9 p.           |                                                                                                                                                             |
| 12.    | GARANTINIAI TERMINAI                                                                                                                                                                                              |                     |                                                                                                                                                             |
| 12.1.  | Pagrindinis Garantinis terminas akivaizdiems defektams (taikomas visais atvejais, išskyrus išvardintus žemiau)                                                                                                    | 1.1.13 p.           | 5 metai                                                                                                                                                     |
| 12.2.  | Garantinis terminas paslėptiems defektams (defektams paslėptuose statinio elementuose: konstrukcijose, vamzdynuose ir kt.)                                                                                        | 1.1.13 p.           | 10 metų                                                                                                                                                     |
| 12.3.  | Garantinis terminas tyčia paslėptiems defektams                                                                                                                                                                   | 1.1.13 p.           | 20 metų                                                                                                                                                     |
| 12.4.  | Įrenginio Garantinis terminas                                                                                                                                                                                     | 1.1.13 p.           | Ilgiausias iš šių terminų:<br>1) 2 metai;<br>2) Statinio projekte arba Užsakovo užduotyje nurodytas terminas;<br>3) Įrenginio pardavėjo suteiktas terminas. |
| 13.    | ATSAKOMYBĖ                                                                                                                                                                                                        |                     |                                                                                                                                                             |
| 13.1.  | Bauda (kvalifikacijos trūkumai)                                                                                                                                                                                   | 3.1.6 p.            | 0.00 Eur už kiekvieną atvejį                                                                                                                                |
| 13.2.  | Bauda (Sutarties nutraukimas dėl kvalifikacijos trūkumų)                                                                                                                                                          | 3.1.7 p.            | 0.00 Eur                                                                                                                                                    |
| 13.3.  | Bauda (netinkami Sutartį vykdantys asmenys)                                                                                                                                                                       | 3.2.8 p.            | 6000.00 Eur už kiekvieną atvejį                                                                                                                             |
| 13.4.  | Bauda (Darbų vykdymas be dokumentų)                                                                                                                                                                               | 5.2.3 p.            | 2400.00 Eur už kiekvieną atvejį                                                                                                                             |
| 13.5.  | Bauda (Vėlavimas pataisyti Darbo projektą/Techninį darbo projektą pagal ekspertizės metu gautas pastabas)                                                                                                         | 5.2.6 p.            | 0.00 Eur už kiekvieną uždelstą dieną                                                                                                                        |
| 13.6.  | Bauda (statybvietės apsaugos reikalavimai, neteisėtas statybvietės naudojimas)                                                                                                                                    | 6.2.5, 6.2.7 p.     | 0.00 Eur už kiekvieną atvejį                                                                                                                                |
| 13.7.  | Bauda (delsimas ištaisyti defektus)                                                                                                                                                                               | 9.4.4 p.            | 600.00 Eur už kiekvieną uždelstą dieną                                                                                                                      |
| 13.8.  | Bauda (vėlavimas pateikti Grafiką)                                                                                                                                                                                | 11.1.5 p.           | 60.00 Eur už kiekvieną vėlavimo dieną                                                                                                                       |
| 13.9.  | Bauda (Darbų terminų praleidimas)                                                                                                                                                                                 | 11.4.1 p.           | 120.00 Eur už kiekvieną vėlavimo dieną                                                                                                                      |
| 13.10. | Delspinigiai už pavėluotą mokėjimą                                                                                                                                                                                | 15.4.3 p.           | 0.05 % nuo nesumokėtos sumos už kiekvieną pavėluotą dieną                                                                                                   |
| 13.11. | Bauda (konfidencialios informacijos atskleidimas)                                                                                                                                                                 | 16.5 p.             | 0.00 Eur už kiekvieną atvejį                                                                                                                                |
| 13.12. | Bauda (pažeidimai nutraukus Sutartį)                                                                                                                                                                              | 25.5.4 p.           | 1200.00 Eur                                                                                                                                                 |
| 13.13. | Bauda (Ekonominio naudingumo (Kokybės) vertinimo kriterijai. Nurodoma Rangovo atsakomybė už jo pasiūlytų kokybės kriterijų reikšmių ir parametrų nepasiekiamą, pvz., baudos, kompensuojančios Užsakovo praradimus | 7.2.10 p.           | I Kriterijus Statinio pagrindinio garantinio termino papildoma trukmė metais (G)<br>2000.00 Eur už kiekvieną atvejį Netaikoma                               |

|            |                                                                                                                                                                            |                                                                                                  |                                                                                                         |
|------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|            | dėl to, jog Rangovas nepasiekė konkretaus kokybės kriterijaus reikšmės ar parametro)                                                                                       |                                                                                                  |                                                                                                         |
| 13.14.     | Bauda (reikalavimo visą Sutarties galiojimo laikotarpį turėti galiojantį Aplinkos apsaugos vadybos sistemos standartą pažeidimas)                                          | 3.1.1.7 p.                                                                                       | 1200.00 Eur už kiekvieną negaliojimo dieną                                                              |
| 13.15.     | Bauda už kiekvieną asmenį, kuris neturi statybininko ID arba nepranešė atitinkamų duomenų Skaidriai dirbančiojo tapatybės identifikavimo informacinės sistemos tvarkytojui | 6.3.2 p.                                                                                         | 500.00 Eur už kiekvieną pažeidimo atvejį                                                                |
| 13.16.     | Bauda (Rangovo pažeidimai dėl Darbo projekto/Techninio darbo projekto)                                                                                                     | 5.3.2, 5.3.3 p.                                                                                  | 0.00 Eur už kiekvieną atvejį                                                                            |
| <b>14.</b> | <b>KITI PRIEVOLIŲ ĮVYKDYMO UŽTIKRINIMO BŪDAI</b>                                                                                                                           |                                                                                                  |                                                                                                         |
| 14.1.      | Sutarties įvykdymo užtikrinimas                                                                                                                                            | 12.1 p.                                                                                          | Banko garantija arba užstatas arba draudimo bendrovės laidavimo draudimas                               |
| 14.2.      | Sutarties įvykdymo užtikrinimo suma                                                                                                                                        | 12.2.4 p.                                                                                        | 5 % nuo Pradinės sutarties vertės arba Sutarties kainos (be PVM), atsižvelgiant į tai, kuri yra didesnė |
| 14.3.      | Garantinių išpareigojimų įvykdymo užtikrinimas                                                                                                                             | 10 p.                                                                                            | 5 % nuo Sutarties kainos (su PVM)                                                                       |
| <b>15.</b> | <b>PRIEDAI</b>                                                                                                                                                             |                                                                                                  |                                                                                                         |
| 15.1.      | Priedas Nr. 1                                                                                                                                                              | Pirkimo dokumentai (išskyrus dokumentus, kurie pridedami kaip atskiri Priedai, nurodyti žemiau); |                                                                                                         |
| 15.2.      | Priedas Nr. 2                                                                                                                                                              | Užsakovo užduotis (jeigu Užsakovas prideda);                                                     |                                                                                                         |
| 15.3.      | Priedas Nr. 3                                                                                                                                                              | Statinio projektas;                                                                              |                                                                                                         |
| 15.4.      | Priedas Nr. 4                                                                                                                                                              | Objektinė sąmata ir/arba Lokalinės sąmatos;                                                      |                                                                                                         |
| 15.5.      | Priedas Nr. 5                                                                                                                                                              | Rangovo pasiūlymas;                                                                              |                                                                                                         |
| 15.6.      | Priedas Nr. 6                                                                                                                                                              | Subrangovų sąrašo forma;                                                                         |                                                                                                         |
| 15.7.      | Priedas Nr. 7                                                                                                                                                              | Specialistų sąrašo forma;                                                                        |                                                                                                         |
| 15.8.      | Priedas Nr. 8                                                                                                                                                              | Statybietės perdavimo-priėmimo akto forma;                                                       |                                                                                                         |
| 15.9.      | Priedas Nr. 9                                                                                                                                                              | Darbų perdavimo-priėmimo akto forma;                                                             |                                                                                                         |
| 15.10.     | Priedas Nr. 10                                                                                                                                                             | Atliktų darbų akto forma;                                                                        |                                                                                                         |
| 15.11.     | Priedas Nr. 11                                                                                                                                                             | Pažymos apie atliktų darbų vertę forma;                                                          |                                                                                                         |
| 15.12.     | Priedas Nr. 12                                                                                                                                                             | Trišalio susitarimo su Subrangovu forma;                                                         |                                                                                                         |
| 15.13.     | Priedas Nr. 13                                                                                                                                                             | Susitarimo forma;                                                                                |                                                                                                         |
| 15.14.     | Priedas Nr. 14                                                                                                                                                             | Įdarbinamų asmenų sąrašas (Kokybės II kriterijus);                                               |                                                                                                         |
| 15.15.     | Priedas Nr. 15                                                                                                                                                             | Trečiųjų asmenų, dalyvaujančių vykdant darbus sąrašas;                                           |                                                                                                         |
| 15.16.     | Priedas Nr. 16                                                                                                                                                             | Statinio informacinio modeliavimo (BIM) taikymo sąlygų aprašas.                                  |                                                                                                         |

### 3. RANGOVAS IR KITI SUTARTIES VYKDYMUI PASITELKTI ASMENYS

#### 3.1. Kvalifikacija ir kiti Rangovo pasiūlymu prisiimti išpareigojimai

3.1.1. Rangovas ne vėliau kaip per 10 darbo dienų po Sutarties sudarymo, išpareigoja pateikti Užsakovui dokumentus, patvirtinančius Rangovo teisę verstis veikla, reikalinga Darbams vykdyti (jei tokie dokumentai privalomi pagal Pirkimo dokumentų ir (ar) Įstatymų reikalavimus ir tokie dokumentai (informacija) nėra skelbiami viešai). Rangovui neįvykdžius šiame punkte nurodyto išpareigojimo taikomas Sutarties 28.5 punktas.

3.1.2. Užsakovas patikrina Rangovo pateiktus dokumentus ir viešuose registruose skelbiamą informaciją (jei informacija skelbiama viešai) per 5 darbo dienas nuo jų gavimo ir papildomų paaiškinimų pateikimo (jei tokių buvo prašoma) dienos. Rangovo pateikti dokumentai laikomi tinkamais tik po Užsakovo rašytinio (el. paštu) patvirtinimo. Dokumentų pateikimas ir jų tikrinimas nepratęsia Darbų atlikimo termino.

3.1.3. Jeigu dalį Darbų (sutartinių išpareigojimų) vykdo Subjektai, kurių pajėgumais remiamasi, Specialistai, Subrangovai, tai Rangovas atsako ir už jų dokumentų pateikimą Užsakovui ir prisiima visą su tuo susijusią materialinę atsakomybę: dėl baudų, dėl išorės institucijų pritaikytų sankcijų, dėl Darbų stabdymo, dėl nelaimingų atsitikimų ir pan. Rangovas atsako už tai, kad visu Sutarties vykdymo laikotarpiu Rangovas būtų kompetentingas, patikimas ir pajėgus įvykdyti Sutarties reikalavimus, įskaitant Subjektų, kurių pajėgumais remiasi Rangovas, pajėgumus:

3.1.3.1. Turėtų teisę verstis ta veikla, kuri yra reikalinga Sutarties įvykdyti;

3.1.3.2. Atitiktų techninio ir profesinio pajėgumo reikalavimus bei kitus tiekėjų kvalifikacijai Pirkimo dokumentuose nustatytus ir Sutarties tinkamam vykdymui būtinus reikalavimus;

3.1.3.3. Laikytųsi Rangovo pasiūlyme nurodytų išpareigojimų ir parametrų, įskaitant – ekonominio naudingumo (kokybės) kriterijų reikšmių ir parametrų. Sutarties 9 „Rangovo garantiniai išpareigojimai“ skyriaus sąlygos yra taikomos ir statinio pagrindinio garantinio termino (Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.698 str. 1 d.) papildomos trukmės (G) metu. Socialinio kriterijaus Darbų atlikimui įdarbinti nepalankioje padėtyje esančių asmenų skaičius (SOC) išpareigojimai (įskaitant, bet neapsiribojant) nurodyti Sutarties priede Nr. 14.

3.1.3.4. Užtikrintų atitiktį nacionalinio saugumo interesams bei kilmės reikalavimams visą Sutarties vykdymo laikotarpį, jei tokie reikalavimai buvo numatyti

Pirkimo dokumentuose. Užsakovui pareikalavus Rangovas privalo pateikti įrodymus dėl atitikties;

3.1.3.5. Užtikrintų nustatytų kokybės vadybos sistemos laikymąsi, jeigu to reikalaujama Pirkimo dokumentuose, ir turėtų tą patvirtinančius dokumentus;

3.1.3.6. Užtikrintų nustatytų aplinkos apsaugos vadybos sistemos standartų laikymąsi Sutarties galiojimo laikotarpiu ir tą patvirtinančius dokumentus pateiktų Užsakovui iki Darbų vykdymo pradžios bei Sutarties vykdymo metu Užsakovui paprašius. Jeigu Rangovas pats atitinka šį reikalavimą, tačiau pasitelkia Subrangovus nurodytiems darbams atlikti, kuriems yra keliamas šis reikalavimas, tokiu atveju Subrangovai turi laikytis reikalaujamo aplinkos apsaugos vadybos standarto, atsižvelgiant į jų prisiimamus įsipareigojimus Sutarčiai vykdyti. Įrodymui Rangovas turi pateikti: Rangovo vidaus dokumentą (pvz., įmonės patvirtintą aplinkos apsaugos politiką ar kitus dokumentus) arba su Subrangovu pasirašytą susitarimą, arba kitą dokumentą, kuriame yra aprašyta, kad Subrangovas turi laikytis Rangovo aplinkos apsaugos vadybos standarto tiek kiek jis taikomas atsižvelgiant į Subrangovo prisiimamus įsipareigojimus Sutarčiai vykdyti bei nustatyta Rangovo atsakomybė prižiūrėti, kad Subrangovas vadovautųsi tiekėjo turimu aplinkos apsaugos vadybos standartu;

3.1.3.7. Užtikrintų per visą darbų atlikimo laikotarpį kokybės vadybos sistemos ir (arba) aplinkos apsaugos vadybos sistemos sertifikato galiojimą. Jei sertifikato galiojimas baigiasi iki darbų atlikimo laikotarpio pabaigos, privaloma pratęsti turimą sertifikatą arba pateikti naują nepriklausomos įstaigos išduotą sertifikatą, ne vėliau kaip sertifikato galiojimo pabaigos. Užsakovas turi teisę bet kada, be jokio išankstinio įspėjimo tikrinti, kaip laikomasi šio reikalavimo, įskaitant pareikalauti papildomos informacijos ir (ar) dokumentų. Rangovas, pažeidęs šiame Sutarties punkte numatytą įsipareigojimą, moka Specialiosiose sąlygose nurodytą baudą.

3.1.4. Rangovas taip pat atsako už tai, kad Rangovas, Sutartį tiesiogiai vykdytys Subrangovai ir Specialistai atitiktų jiems Įstatymų ir (arba) Pirkimo dokumentų ir Rangovo pasiūlyme nustatytus profesinės kvalifikacijos ir kitus reikalavimus bei turėtų teisę verstis ta veikla, kuriai jie pasitelkiami.

3.1.5. Sutarties vykdymo metu Užsakovo prašymu Rangovas privalo nedelsiant, bet ne vėliau nei per 5 darbo dienas, pateikti Užsakovui dokumentus, patvirtinančius, kad Rangovas, Subjektai, kurių pajėgumais remiasi Rangovas, ir kiti Subrangovai bei Specialistai atitinka jiems pagal 3.1.3 p. ir (arba) 3.1.4 p. taikomus kvalifikacijos bei kitus reikalavimus.

3.1.6. Jeigu paaiškėja, kad Rangovas arba Subjektas, kurio pajėgumais remiasi, Subrangovai ar Specialistai neatitinka Pirkimo dokumentuose ir (ar) Sutartyje ir (ar) Įstatymuose nustatytų reikalavimų, Rangovas privalo nedelsdamas sustabdyti atitinkamos Sutarties dalies vykdymą iki kol bus pašalinti tokie neatitikimai. Rangovas privalo pašalinti tokius neatitikimus per protingą ne ilgesnį nei 30 dienų terminą. Visais kitais nei 3.1.8 p. numatytasis atvejais Rangovas, nepašalinęs šiame punkte minimų neatitikimų per 30 dienų nuo jų paaiškėjimo, privalo sumokėti Užsakovui Specialiosiose sąlygose nurodytą baudą. Ši nuostata nesuteikia Rangovui teisės pratęsti Sutartyje numatytų Darbų termino.

3.1.7. Jeigu Rangovas pažeidžia bet kurią 3.1.6 p. nuostatą daugiau nei tris kartus (pažeidimu laikoma tos pačios nuostatos ar skirtingų nuostatų, esančių 3.1 p. pažeidimas 3 kartus) ir jam už kiekvieną pažeidimą yra pritaikyta bauda, tai laikoma esminių Sutarties pažeidimu. Tokiu atveju Užsakovas įgyja teisę vienašališkai nutraukti Sutartį 25 p. nustatyta tvarka, o Rangovas privalo sumokėti Užsakovui Specialiosiose sąlygose nurodyto dydžio baudą, išskyrus 3.1.8 p. numatytą atvejį. Į baudos sumą, mokėtiną Sutarties nutraukimo atveju, įskaitoma bauda, Rangovo mokėtina pagal 3.1.6 p.

3.1.8. Jeigu pasikeičia Įstatymai, susiję su teise verstis ta veikla, kuri yra reikalinga Sutarčiai įvykdyti, arba su Sutarties vykdymui reikalingais profesinės kvalifikacijos reikalavimais Rangovui, Subjektams, kurių pajėgumais remiasi Rangovas, Subrangovams, Specialistams ar kitam Rangovo personalui, Rangovas atsako už tai, kad būtų nedelsiant įvykdyti Įstatymų reikalavimai. Jeigu Rangovas, Subrangovai ar Rangovo personalas patiria Išlaidų dėl tokių Įstatymų reikalavimų įvykdymo ar dėl Darbų vėlavimo, Užsakovas nekompensuoja tokių Išlaidų.

## **3.2. Subrangovų pasitelkimas ir keitimas**

3.2.1. Rangovas turi teisę pasitelkti Subrangovus atlikti bet kurią Darbų dalį, laikydamasis šiame skyriuje nustatytos tvarkos.

3.2.2. Su Rangovo pasiūlymu pateiktas Subrangovų sąrašas yra sudėtinė Sutarties dalis ir gali būti keičiamas tik šiame 3.2 p. žemiau nustatyta tvarka. Tik galiojančiame Subrangovų sąraše įrašyti Subrangovai gali būti Subrangovais pagal Sutartį ir tik tokių Subrangovų darbuotojai yra priskiriami Rangovo personalui pagal Sutartį bei gali patekti į statybvietę.

3.2.3. Tuo atveju, kai Įstatymai nedraudžia asmeniui tapti Subrangovu Sutarties vykdymo tikslais, Rangovas turi teisę savo nuožiūra įtraukti tokį savo pasirinktą Subrangovą į Subrangovų sąrašą. Rangovas turi teisę pakeisti tokį Subrangovą kitu Subrangovu bet kuriuo metu ir nepriklausomai nuo to, kokios aplinkybės nulėmė būtinybę pakeisti tokį Subrangovą, išskyrus 3.4 p. aprašytus atvejus, kai keičiamas Subjektas, kurio pajėgumais remiasi Rangovas. Rangovas, norėdamas įtraukti asmenį į Subrangovų sąrašą, Užsakovo prašymu taip pat privalo pateikti Užsakovui dokumentus, įrodančius tokio asmens atitiktį jam taikomiems reikalavimams pagal 3.1.4 punktą.

3.2.4. Rangovas įsipareigoja pranešti Užsakovui Sutarties sudarymo metu žinomų Subrangovų vardus ir pavardes arba pavadinimus, juridinių asmenų kodus, kontaktinius duomenis ir jų atstovus, taip pat kiekvienam Subrangovui perduodamą atlikti Darbų tikslų aprašymą, nurodydamas šiuos duomenis Subrangovų sąraše, kurį Rangovas privalo parengti pagal priede Nr. 6 pateiktą formą ir pateikti Užsakovui nedelsiant, bet ne vėliau nei per 10 darbo dienų po Sutarties įsigaliojimo.

3.2.5. Rangovas privalo nedelsdamas informuoti Užsakovą apie Subrangovų sąrašo pakeitimus visu Sutarties vykdymo metu, kaskart pateikdamas atnaujintą Subrangovų sąrašą su paryškintais pakeitimais.

3.2.6. Užsakovas privalo įvertinti Subrangovų sąrašo pakeitimus ir Užsakovo prašymu pateiktus dokumentus per 5 darbo dienas nuo jų gavimo. Tik po to, kai Užsakovas pritaria asmens įtraukimui į Subrangovų sąrašą, toks asmuo tampa Subrangovu ir įsigalioja atitinkamas Subrangovų sąrašo pakeitimas. Toks Užsakovo pritarimas nemažina Rangovo atsakomybės už Subrangovą.

3.2.7. Rangovas privalo užtikrinti, kad Subrangovai patys vykdytų jiems priskirtą Darbų dalį, nurodytą Subrangovų sąraše.

3.2.8. Jeigu paaiškėja, kad vykdančią Sutartį dalyvauja Subrangovas, kuris (a) buvo pasitelktas pažeidžiant Sutartyje nustatytą tvarką, (b) neatitinka jam

taikomų Pirkimo dokumentuose nustatytų reikalavimų arba (c) yra Subjektas, kurio pajėgumais remiasi Rangovas, ir vykdo kitokius Darbus, negu jam priskirta Subrangovų sąrašė, Rangovas privalo ne vėliau nei per 1 darbo dieną nušalinti tokių Subrangovą nuo Sutarties vykdymo ir pašalinti iš statybvietės, o to nepadaręs Rangovas privalo sumokėti Užsakovui Specialiosiose sąlygose nurodytą baudą. Jeigu Rangovas pažeidžia šį punktą daugiau nei tris kartus ir jam už kiekvieną pažeidimą yra pritaikyta bauda, tai laikoma esminių Sutarties pažeidimu, dėl kurio Užsakovas įgyja teisę vienašališkai nutraukti Sutartį 25 p. nustatyta tvarka.

3.2.9. Rangovas privalo Objekto (Dalies) Darbų perdavimo Užsakovui metu pateikti jam atnaujintą galutinį Subrangovų sąrašą.

### **3.3. Susitarimai dėl tiesioginio atsiskaitymo su Subrangovais**

3.3.1. Subrangovai turi teisę pasinaudoti tiesioginio atsiskaitymo galimybe, raštu pateikdami prašymą Užsakovui. Tuo tikslu Užsakovas per 3 darbo dienas nuo Subrangovų sąrašo pateikimo Užsakovui privalo informuoti Subrangovus, nurodys Subrangovų sąrašė, apie tokią tiesioginio atsiskaitymo galimybę pagal trišalio susitarimo su Subrangovu sąlygas, pateiktas priede Nr. 13.

3.3.2. Jeigu Subrangovas išreiškia norą pasinaudoti tiesioginio atsiskaitymo galimybe, Užsakovas ir Rangovas privalo sudaryti su Subrangovu trišalį susitarimą pagal priede Nr. 13 pateiktą trišalio susitarimo su Subrangovu formą.

### **3.4. Rangovo, jungtinės veiklos partnerio ir Subjekto, kurio pajėgumais remiasi Rangovas, pakeitimas**

3.4.1. Jeigu jungtinės veiklos partneris ar Subjektas, kurio pajėgumais remiasi Rangovas, nepateikia pagrįstų įrodymų, kad sugebės tinkamai įvykdyti jam tenkančią Sutarties dalį, Rangovas turi teisę atsisakyti jungtinės veiklos partnerio ar pakeisti Subjektą, kurio pajėgumas remiasi, kitu asmeniu kiekvienu atveju, kai jungtinės veiklos partnerio ar Subjekto, kurio pajėgumais remiasi Rangovas, atžvilgiu egzistuoja kuri nors žemiau išvardinta aplinkybė:

3.4.1.1. jam yra iškelta restruktūrizavimo ar bankroto byla;

3.4.1.2. jam yra inicijuotos ar pradėtos likvidavimo procedūros;

3.4.1.3. jo turtą valdo teismas ar bankroto administratorius;

3.4.1.4. jo veikla yra sustabdyta ar apribota, arba jo padėtis pagal šalies, kurioje jis registruotas, teisės aktus yra tokia pati ar panaši, kaip nurodyta aukščiau šiame 3.4.1 punkte;

3.4.1.5. jis su kreditoriais yra sudaręs taikos sutartį (jungtinės veiklos partnerio ar Subjekto, kurio pajėgumais remiasi Rangovas, ir kreditorių susitarimą tęsti tiekėjo veiklą, kai jungtinės veiklos partneris ar Subjektas, kurio pajėgumais remiasi Rangovas, prisiima tam tikrus išpareigojimus, o kreditoriai sutinka savo reikalavimus atidėti, sumažinti ar jų atsisakyti);

3.4.1.6. jis neatitinka VPI (PI) ar kitų teisės aktų nuostatų, kelia grėsmę nacionaliniam saugumui, jam pritaikytos tarptautinės sankcijos kaip jos suprantamos Sankcijų įstatyme;

3.4.1.7. egzistuoja bet kokia kita aukščiau nenurodyta objektyvi priežastis dėl, kurios jis nėra pajėgus vykdyti prisiimtus išpareigojimus (sunki finansinė padėtis, netenka teisės verstis atitinkama veikla ir (arba), neturi darbuotojo, kuris turi teisę atlikti prisiimtus darbus, atsisako dalyvauti sutarties vykdyme, neatitinka pirkimo dokumentuose keliamų reikalavimų ir pan.).

3.4.2. Jeigu Subjektas, kurio pajėgumais remiasi Rangovas, yra keičiamas egzistuojant šioje Sutartyje ar Pirkimo dokumentuose nustatytoms būtinosioms sąlygoms, Rangovas turi teisę pakeisti Subjektą, kurio pajėgumais remiasi Rangovas, kitu asmeniu, kuris atitinka visus jam pagal Pirkimo dokumentus taikomus reikalavimus, jeigu Užsakovas su tuo sutinka. Tuo tikslu Šalys privalo sudaryti Susitarimą 24 p. nustatyta tvarka. Jeigu keičiamas Subrangovas, kurio pajėgumais remiasi Rangovas, sudarius Susitarimą, atnaujinamas Subrangovų sąrašas (Priedas Nr. 6) su paryškintais pakeitimais. Toks asmens pakeitimas negali lemti kitų esminių Sutarties pakeitimų ir taip negali būti siekiama išvengti VPI ir PI taikymo.

3.4.3. Jeigu Rangovas, Rangovo jungtinės veiklos partneris arba Subjektas, kurio pajėgumais remiasi Rangovas, yra reorganizuojamas (įskaitant jungimą ar skaidymą), atskiriama dalis asmens arba jis pertvarkomas, arba bankroto atveju, Rangovas turi teisę pakeisti jungtinės veiklos partnerį ar Subjektą, kurio pajėgumais remiasi Rangovas, jo teisių ir pareigų perėmėju arba pats Rangovas gali būti pakeistas jo teisių ir pareigų perėmėju, jeigu toks teisių ir pareigų perėmėjas atitinka visus jam pagal Pirkimo dokumentus taikomus reikalavimus. Jeigu keičiamas Subrangovas, kurio pajėgumais remiasi Rangovas, sudarius Susitarimą, atnaujinamas Subrangovų sąrašas (Priedas Nr. 6) su paryškintais pakeitimais. Tuo tikslu Šalys privalo sudaryti Susitarimą 24 p. nustatyta tvarka. Toks asmens (Rangovo jungtinės veiklos partneris arba Subjektas, kurio pajėgumais remiasi Rangovas) pakeitimas negali lemti kitų esminių Sutarties pakeitimų ir taip negali būti siekiama išvengti VPI arba PI taikymo.

3.4.4. Rangovas, inicijuodamas jungtinės veiklos partnerio keitimą arba atsisakymą, turi pateikti Užsakovui šiuos dokumentus:

3.4.4.1. argumentuotą rašytinį prašymą pakeisti Rangovo sudėtį ir įrodymus, pagrindžiančius bent vieną Partnerio atsisakymo ar keitimo aplinkybę, nurodytą Sutartyje;

3.4.4.2. naujos jungtinės veiklos sutarties ar esamos jungtinės veiklos sutarties pakeitimo projektą, kuriame, jeigu Partneris pasitraukia, turi būti nurodyta, kad pasitraukiančiojo Partnerio išpareigojimus visa apimtimi perima pasiliekančysis Partneris ir (ar) naujai pasitelktas Partneris;

3.4.4.3. pasiliekančiojo Partnerio ar naujai pasitelkiamo Partnerio kvalifikaciją patvirtinančius dokumentus ir, jeigu taikytina, kokybės vadybos ir (arba) aplinkos apsaugos vadybos sistemos standartų reikalavimus įrodančius dokumentus. Visais atvejais pasiliekančiojo Partnerio ar naujai pasitelkto Partnerio kvalifikacija turi būti ne žemesnė nei pasitraukiančiojo Partnerio (atitinkanti pirkimo dokumentuose nustatytus kvalifikacijos reikalavimus, kuriuos atitiko pasitraukiantysis Partneris, ir atitinkanti pasitraukiančiojo Partnerio pasiūlyme nurodytą specialistų kvalifikaciją ir kitas sąlygas pirkimo dokumentuose nustatytiems kokybiniais kriterijams pagrįsti (jei taikoma). Jei pasitelkiamas naujas Partneris, taip pat, vadovaujantis pirkimo dokumentuose nurodytais reikalavimais, pateikiami dokumentai, pagrindžiantys pasitelkiamo Partnerio pašalinimo pagrindų nebuvimą ir atitiktį nacionalinio saugumo interesams bei reikalavimams nebūti registruotu (nuolat gyvenančiu ar turinčiu pilietybę) nepatikimomis laikomose valstybėse ar teritorijose (jei taikoma).

3.4.5. Užsakovas, gavęs Rangovo prašymą su kitais 3.4.4 p. nurodytais dokumentais, per 10 (dešimt) darbo dienų įvertina keitimo galimybes ir raštu informuoja Rangovą apie sutikimą arba apie nesutikimą atsisakyti ar pakeisti Partnerį. Užsakovui sutikus, Šalys pasirašo Susitarimą, kuris laikomas neatsiejama Sutarties dalimi. Prieš Susitarimo pasirašymą, Užsakovui pateikiama naujos jungtinės veiklos sutarties ar esamos jungtinės veiklos sutarties pakeitimo kopija arba nuorašas.

### **3.5. Specialistai**

3.5.1. Jeigu Rangovas pasitelkia Specialistus Sutarties vykdymui, Rangovas privalo nurodyti visus Specialistus Specialistų sąrašė (Priedas Nr. 7), kuriame nurodomos Specialistų funkcijos atliekant Darbus, Darbų, kuriems vykdyti pasitelkiamas Specialistas, aprašymas. Toks Specialistų sąrašas pridedamas prie Sutarties jos sudarymo metu. Rangovas privalo nedelsdamas informuoti Užsakovą apie Specialistų sąrašė pateiktos informacijos (Specialistų ar jų duomenų) pakeitimus visu Sutarties vykdymo metu, pateikdamas atnaujintą Specialistų sąrašą su paryškintais pakeitimais.

3.5.2. Tik Specialistų sąrašė įrašyti Specialistai gali vykdyti tokiems Specialistams priskirtas funkcijas atliekant Darbus ir yra priskiriami Rangovo personalui pagal Sutartį.

3.5.3. Rangovas privalo užtikrinti, kad Specialistai, įtraukti į Specialistų sąrašą, patys tiesiogiai vykdytų tokiems Specialistams priskirtas funkcijas atliekant Darbus.

3.5.4. Rangovas privalo pakeisti priede Nr. 7 nurodytą Specialistą arba paskirti pavaduojantį Specialistą, kai:

3.5.4.1. Specialistas neatitinka jam pagal Pirkimo dokumentus ir Įstatymus arba Rangovo pasiūlymą taikomų kvalifikacijos arba kitų reikalavimų (jeigu tokie yra nustatyti);

3.5.4.2. Specialistas negali vykdyti savo funkcijų dėl pasibaigusio darbo santykių su Rangovu, dėl atostogų, laikinojo nedarbingumo ar kitų priežasčių.

3.5.5. Tuo atveju, kai Rangovas nori arba privalo pakeisti Specialistą arba paskirti laikinai pavaduojantį Specialistą, Rangovas privalo iš anksto apie tai informuoti Užsakovą ir kartu pateikti Užsakovui dokumentus, patvirtinančius tokio asmens kvalifikaciją, jo atitiktį Pirkimo dokumentų bei Įstatymų reikalavimams bei Rangovo pasiūlymui, Specialisto kontaktinius duomenis: vardą, pavardę, el. pašto adresą ir mobilaus telefono numerį, darbdavio pavadinimą ir kodą.

3.5.6. Tik po to, kai Užsakovas įsitikina, kad asmuo atitinka jam taikomus reikalavimus, ir apie tai per 5 darbo dienas informuoja Rangovą, toks asmuo gali tapti Specialistu ir Rangovas gali jį įtraukti į Specialistų sąrašą.

3.5.7. Po to, kai Užsakovas pritaria dėl Specialisto įtraukimo į Specialistų sąrašą, Rangovas privalo atnaujinti Specialistų sąrašą ir pateikti jį Užsakovui. Toks Specialistų sąrašo pakeitimas nelaikomas tokiu Sutarties pakeitimu, dėl kurio turi būti sudaromas Susitarimas.

### **3.6. Vadovavimas Darbams**

3.6.1. Visu laikotarpiu nuo Sutarties įsigaliojimo dienos iki Darbų pabaigos, taip pat vėliau tol, kol to reikia Rangovo įsipareigojimų įvykdymui, Rangovas privalo užtikrinti reikiamą vadovavimą Darbams. Tokio vadovavimo tikslai yra planuoti, organizuoti, valdyti, koordinuoti, prižiūrėti ir tikrinti Darbų atlikimą.

3.6.2. Rangovas atsako už tai, kad Darbams vadovautų pakankamas skaičius asmenų, gerai mokančių lietuvių kalbą, atitinkančių privalomus Pirkimo dokumentuose ir teisės aktuose nustatytus reikalavimus ir išmanančių atliekamus Darbus (įskaitant jų atlikimo būdus ir metodus, galimus pavojus ir būdus užkirsti kelią nelaimingiems atsitikimams) tam, kad Darbai būtų įvykdyti tinkamai ir saugiai.

3.6.3. Kai Rangovas pasitelkia Specialistus vadovavimo funkcijoms atlikti, Rangovas privalo užtikrinti, kad tokie Specialistai patys asmeniškai atliktų atitinkamas vadovavimo funkcijas atliekant Darbus.

## **4. ŠALIŲ BENDRADARBIAVIMAS**

### **4.1. Šalių bendradarbiavimo pareiga**

4.1.1. Vykdydamos Sutartį, Šalys privalo maksimaliai bendradarbiauti ir operatyviai keistis informacija, taip pat pateikti viena kitai operatyvius rašytinius pranešimus apie tai, kad atsirado ar egzistuoja bet koks įvykis, sąlyga ar aplinkybė, kuri gali paveikti Sutartį ar lemti jos pažeidimą.

4.1.2. Užsakovas atsako už tai, kad Užsakovo personalas bendradarbiautų su Rangovo personalu.

4.1.3. Rangovas atsako už tai, kad Subrangovai, Subjektai, kurių pajėgumais remiasi Rangovas, ir Rangovo personalas bendradarbiautų su Užsakovo personalu.

4.1.4. Tais atvejais, kai Rangovas ar Rangovo personalas pagal Įstatymus arba Sutartį turi kreiptis į Užsakovo personalą, Rangovas privalo kreiptis į šiuos asmenis tiesiogiai, kartu informuodamas Užsakovą apie tai.

4.1.5. Tais atvejais, kai pagal Įstatymus arba Užsakovo užduotį privalo būti, bet nėra paskirtas Techninis prižiūrėtojas, jo funkcijas privalo atlikti Užsakovas, jeigu tai neprieštarauja Įstatymams. Tais atvejais, kai pagal Įstatymus arba Užsakovo užduotį privalo būti, bet nėra paskirtas Statinio projekto vykdymo priežiūros vadovas (jei Sutartimi nėra perkamos statinio projekto vykdymo priežiūros paslaugos) arba Techninis prižiūrėtojas ir dėl to nevykdomos jų funkcijos, Rangovas įgyja teisę reikalauti, kad tokia pat trukme, kiek dėl šios priežasties faktiškai vėluoja Darbai, būtų pratęsti Darbų terminai. Tuo tikslu Šalys privalo sudaryti Susitarimą 24 p. nustatyta tvarka ir jame numatyti Darbų terminų pratęsimą. Tais atvejais, kai pagal Įstatymus arba Užsakovo užduotį nėra privaloma paskirti Techninį prižiūrėtoją ir jis nepaskirtas, jam Sutartyje priskirtas funkcijas privalo atlikti pats Užsakovas.

4.1.6. Rangovas įsipareigoja užtikrinti, kad Rangovo personalas (įskaitant pasitelktus Darbo projekto/Techninio darbo projekto rengėjus) Užsakovo prašymu dalyvautų susirinkimuose ir diskusijose su Užsakovo personalu projektavimo, projektinių sprendinių, jų klaidų, defektų taisymo, projektinių sprendinių įgyvendinimo klausimais, taip pat Darbų ar Objekto defektų šalinimo klausimais iki Garantinių terminų pabaigos.

4.1.7. Jeigu Rangovas susiduria su Sutarties vykdymo kliūtimis, jis turi ne vėliau kaip per 2 darbo dienas, išpėti Užsakovą apie tokias kliūtis ir imtis visų nuo jo priklausančių protingų priemonių toms kliūtims pašalinti. Jeigu Rangovas nėra atsakingas dėl tokių kliūčių atsiradimo arba už jų pašalinimą, Šalys privalo 24 p. nustatyta tvarka sudaryti Susitarimą, kuriuo turi būti pratęsti Darbų terminai tiek, kiek dėl kliūčių šalinimo faktiškai vėluos Darbai.

4.1.8. Jeigu Rangovas vėluoja informuoti Užsakovą apie Sutarties vykdymo kliūtis, Rangovas praranda teisę reikalauti pratęsti Darbų terminus.

#### **4.2. Šalių atstovai**

4.2.1. Kiekviena iš Šalių Sutarties sudarymo metu privalo paskirti savo atstovą, atsakingą už Sutarties vykdymą, ir nurodyti jų kontaktinius duomenis Specialiosiose sąlygose.

4.2.2. Kai Šalis nori atšaukti paskirtąjį atstovą ir paskirti kitą asmenį savo atstovu arba nori paskirti kitą asmenį laikinai vykdyti savo atstovo funkcijas atstovo laikino negalėjimo vykdyti darbo funkcijas laikotarpiu, Šalis privalo iš anksto apie tai informuoti kitą Šalį ir pateikti kitai Šaliai informaciją tokio asmens kontaktinius duomenis.

### **5. DARBŲ DOKUMENTAI**

#### **5.1. Užsakovo dokumentai**

5.1.1. Užsakovas privalo pateikti Rangovui visus Užsakovo dokumentus, reikalingus Sutarties vykdymui. Užsakovas privalo pateikti Rangovui Sutartyje nurodytus Užsakovo dokumentus per 10 darbo dienų po Sutarties įsigaliojimo dienos. Jeigu Rangovui yra reikalingi Užsakovo dokumentų vertimai, Rangovas privalo tuo pasirūpinti savo sąskaita.

5.1.2. Jeigu Įstatymai nustato Užsakovo pareigą gauti konkretų dokumentą arba atlikti konkrečią procedūrą, bet Pirkimo dokumentuose arba Užsakovo užduotyje arba Specialiosiose sąlygose yra nurodyta, kad tokį dokumentą privalo gauti arba procedūrą privalo atlikti Rangovas, tuomet už tokio dokumento gavimą ar procedūros atlikimą atsako bei susijusias išlaidas prisiima Rangovas ir toks dokumentas ar tokios procedūros dokumentai yra priskiriami Rangovo dokumentams.

5.1.3. Jeigu Sutarties vykdymo metu paaiškėja, kad Sutarties vykdymui yra reikalingas konkretus Užsakovo dokumentas, Rangovas privalo nedelsdamas, bet ne vėliau negu per 5 darbo dienas, apie tai informuoti Užsakovą ir nurodyti protingą terminą, per kurį Užsakovas turėtų gauti ir pateikti tokį Užsakovo dokumentą, nurodyti dokumento pobūdį, tikslą, kuriam yra reikalingas tas dokumentas, ir jo reikšmę Sutarties vykdymui. Rangovas taip pat privalo per kitas 3 darbo dienas pateikti motyvuotus paaiškinimus Užsakovui apie tai, kokią įtaką Darbų terminams daro tai, jog trūksta tokio Užsakovo dokumento.

5.1.4. Jeigu Darbai vėluoja dėl to, jog nėra gautas kuris nors Užsakovo dokumentas, Rangovas įgyja teisę reikalauti, kad tokia pat trukme, kiek faktiškai vėluoja Darbai, būtų pratęsti Darbų terminai. Tuo tikslu Šalys privalo sudaryti Susitarimą 24 p. nustatyta tvarka ir jame numatyti Darbų terminų pratęsimą.

5.1.5. Jeigu Rangovas vėluoja informuoti Užsakovą apie Darbų vykdymui reikalingą Užsakovo dokumentą, Rangovas praranda teisę reikalauti pratęsti Darbų terminus.

#### **5.2. Rangovo dokumentai**

5.2.1. Rangovas privalo parengti arba gauti visus Rangovo dokumentus.

5.2.2. Visi Rangovo dokumentai turi būti parengti lietuvių kalba, nebent Užsakovo užduotyje yra nurodyta kitaip.

5.2.3. Rangovas privalo parengti ir su Užsakovu suderinti Rangovo dokumentą, kuris yra reikalingas Darbų atlikimui, iki Darbų, kurie turi būti atliekami vadovaujantis tuo Rangovo dokumentu, pradžios, numatytos Grafike. Rangovas negali vykdyti Darbų neturėdamas su Užsakovu suderinto Rangovo dokumento, kuriuo vadovaujantis turi būti vykdomi tie Darbai. Už kiekvieną šio punkto pažeidimą Rangovas privalo sumokėti Užsakovui Specialiosiose sąlygose nurodyto dydžio baudą. Jeigu Rangovas pažeidžia šį punktą daugiau nei du kartus ir jam už kiekvieną pažeidimą yra pritaikyta bauda, tai laikoma esminiu Sutarties pažeidimu, dėl kurio Užsakovas įgyja teisę vienašališkai nutraukti Sutartį 25 p. nustatyta tvarka.

5.2.4. Jeigu yra reikalinga Rangovo dokumentų ekspertizė, kurią pagal Įstatymus arba Techninę specifikaciją arba Specialiąsias sąlygas privalo organizuoti Užsakovas, Užsakovas įsipareigoja suorganizuoti ekspertizę ir pateikti Rangovui ekspertizės išvadą. Ekspertizės atlikimo trukmė į Darbų terminus neįskaičiuojama.

5.2.5. Jeigu atlikus Rangovo dokumento ekspertizę nustatoma, kad tą dokumentą būtina pataisyti pagal ekspertizės akto pastabas ir pakartotinai pateikti ekspertizės rangovui, pataisymas pagal ekspertizės privalomasias pastabas turi būti atliktas per 15 (penkiolika) kalendorinių dienų nuo pastabų gavimo dienos. Vėluojant pataisyti Darbo projektą/Techninį darbo projektą pagal ekspertizės metu gautas pastabas, Rangovas privalo mokėti Užsakovui Specialiosiose sąlygose nurodyto dydžio baudą. Pakartotinės ekspertizės vykdymas nesuteikia Rangovui teisės į Darbų stabdymą ir Darbų terminų pratęsimą.

5.2.6. Rangovas privalo saugoti visus Rangovo dokumentus iki tol, kol juos perduoda Užsakovui. Rangovas privalo Užsakovo reikalavimu ir per Užsakovo nurodytą terminą parodyti Rangovo turimus Rangovo dokumentus Užsakovo personalui arba Valdžios institucijoms. Rangovas, praradęs Rangovo dokumentus, privalo juos atkurti, taip pat atlikti statinių tyrimus bei atidengti paslėptus Statybos darbus, jei to reikia, siekiant atkurti prarastus dokumentus.

#### **5.3. Darbo projektas/Techninis darbo projektas**

5.3.1. Jeigu Rangovas turi pareigą parengti Darbo projektą/Techninį darbo projektą, tuo tikslu Rangovas privalo:

5.3.1.1. Atlikti tyrimus, jeigu toks reikalavimas yra nustatytas Įstatymuose, Statinio projekte arba Užsakovo užduotyje arba Projektiniuose pasiūlymuose;

5.3.1.2. Raštu informuoti Užsakovą, Projektuotoją ir Statinio projekto vadovą apie Statinio projekto/Projektinių pasiūlymų klaidas, kurias Rangovas pastebėjo rengdamas Darbo projektą/Techninį darbo projektą;

5.3.1.3. Parengti Darbo projektą/Techninį darbo projektą;

5.3.1.4. Pataisyti Darbo projektą/Techninį darbo projektą pagal Užsakovo pastabas ir projekto ekspertizės išvadą, jeigu tokia ekspertizė buvo atlikta;

5.3.1.5. Perduoti Darbo projektą/Techninį darbo projektą Užsakovui;

5.3.1.6. Padaryti reikiamus Darbo projekto/Techninio darbo projekto sprendinių keitimus, papildymus ar taisymus prieš atlikdamas atitinkamus Statybos darbus;

5.3.1.7. Užbaigus Statybos darbus, pateikti Užsakovui galutinę Darbo projekto/Techninio darbo projekto ar jo dokumentų laidą, kurią visiškai atitinka atlikti

Statybos darbai.

5.3.2. Rangovas atsako už tai, kad:

5.3.2.1. Rangovas arba jo pasitelktas Subrangovas turėtų teisę rengti Darbo projektą/Techninį darbo projektą ir turėtų ne žemesnę, nei nustatytoji Pirkimo dokumentuose ir (ar) Rangovo pasiūlyme, patirtį (jeigu tokie reikalavimai buvo keliami) ir galimybes parengti Darbo projektą/Techninį darbo projektą;

5.3.2.2. Darbo projektą/Techninį darbo projektą rengtų konkretūs priede Nr. 7 išvardyti Specialistai;

5.3.2.3. Darbo projekto/Techninio darbo projekto rengėjai – architektai, inžinieriai arba kiti fiziniai asmenys turėtų Įstatymų reikalaujamus kvalifikaciją patvirtinančius dokumentus;

5.3.2.4. Darbo projektą/Techninį darbo projektą tinkamai pasirašytų projekto vadovai ir atitinkamų projekto dalių vadovai, turintys Įstatymų reikalaujamus kvalifikaciją patvirtinančius dokumentus;

5.3.2.5. Darbo projekto/Techninio darbo projekto vadovai, projekto dalių vadovai ir projekto rengėjai vykdytų Užsakovo nurodyto Statinio projekto vadovo teisėtus reikalavimus.

5.3.3. Rangovas, padaręs 5.3.2 p. pažeidimą ir jo neištaisęs per 10 darbo dienų nuo Užsakovo išspėjimo išsiuntimo dienos, privalo mokėti Užsakovui Specialiosiose sąlygose nurodyto dydžio baudą. Daugiau nei trys 5.3.2 p. pažeidimai, už kuriuos visus Rangovui pritaikytos baudos, laikomi esminiu Sutarties pažeidimu, dėl kurio Užsakovas įgyja teisę vienašališkai nutraukti Sutartį 25 p. nustatyta tvarka.

5.3.4. Rangovas privalo parengti Darbo projektą/Techninį darbo projektą vadovaudamasis Įstatymais, Technine specifikacija, Statinio projektu, Rangovo pasiūlymu, Rangovo pasirinktais Statybos darbų vykdymo metodais ir technologijomis, Statybos produktų, Įrenginių ir Priemonių gamintojų ar tiekėjų instrukcijomis.

5.3.5. Rangovas privalo parengti atitinkamą Darbo projekto/Techninio darbo projekto dalį ir 5.9 p. nustatyta tvarka gauti Užsakovo patvirtinimą iki atitinkamų Statybos darbų vykdymo pradžios (jeigu Sutartis nenumato Rangovo teisės rengti Darbo projektą/Techninį darbo projektą dalimis, tuomet visas Darbo projektas/Techninis darbo projektas turi būti rengiamas iš karto). Šio punkto pažeidimo atveju taikomas 5.2.3 p. (dėl baudos ir Sutarties nutraukimo).

5.3.6. Rangovas privalo parengti visus dokumentus, brėžinius ir duomenis, reikalingus tam, kad Užsakovas patvirtintų Darbo projektą/Techninį darbo projektą (atitinkamą Darbo projekto/Techninio darbo projekto dalį).

5.3.7. Jeigu Rangovas, rengdamas Darbo projektą/Techninį darbo projektą, nori pakeisti neesminius Statinio projekto sprendinius (t. y., kitus nei esminiai Statinio projekto sprendiniai, kurių sąvoka nustatyta Lietuvos Respublikos statybos įstatyme), Rangovas privalo gauti Užsakovo pritarimą ir Užsakovo vardu kreiptis į Projektuotoją bei gauti Projektuotojo, Statinio projekto vadovo pritarimą tokiems pakeitimams. Šalys turi sudaryti Susitarimą 24 p. nustatyta tvarka dėl Rangovo siūlomų ir Užsakovui priimtinių Statinio projekto sprendinių pakeitimo. Jeigu tokių pakeitimų įgyvendinimas turi įtakos Sutarties kainai (atpigina arba pabrangina Statybos darbus) ir (arba) Darbų terminams (patrumpina arba pailgina Statybos darbų atlikimą), Šalys turi Susitarime papildomai susitarti dėl Sutarties kainos (pagal 14.6 p. sąlygas) ir (arba) Darbų terminų (pagal 11.2 p. sąlygas) pakeitimo. Rangovas turi teisę pakeisti Statinio projekto sprendinius Šalių sutartu būdu tik po to, kai Šalys sudaro tokį Susitarimą.

5.3.8. Reikiamą Darbo projekto/Techninio darbo projekto ekspertizę privalo organizuoti ir apmokėti Užsakovas ir tuo tikslu taikomos 5.2.4-5.2.6 p. nustatytos sąlygos.

5.3.9. Jeigu Sutartis pasibaigia iki Darbų užbaigimo, Rangovas neprieštarauja, kad Užsakovas pasitelktų trečiuosius asmenis pabaigti rengti arba pakeisti Darbo projektą/Techninį darbo projektą. Jeigu Darbo projektą/Techninį darbo projektą rengia Subrangovas, Rangovas privalo užtikrinti, kad Subrangovas neprieštarautų tam, jog kiti asmenys pabaigtų rengti arba pakeistų Darbo projektą/Techninį darbo projektą.

#### **5.4. Statinio informacinis modeliavimas**

5.4.1. Jeigu Sutartyje yra nurodyta, jog Rangovas turi pareigą taikyti statinio informacinį modeliavimą, tuomet Šalys privalo vadovautis Statinio informacinio modeliavimo (BIM) taikymo aprašu, pateiktu priede Nr. 16. Apie tai pažymima Specialiosiose sąlygose.

#### **5.5. Išpildomoji dokumentacija**

5.5.1. Rangovas privalo parengti ir nuolat atnaujinti visų Statybos darbų išpildomąją dokumentaciją, kurioje turi būti fiksuojamas Statybos darbų įvykdymas, parodomas tikslios visų Statybos darbų ir Įrenginių vietos, matmenys, atskaitos duomenys ir kita pagal Įstatymus arba Sutartį reikalinga informacija. Rangovas privalo saugoti išpildomąją dokumentaciją statybvietėje ir perduoti ją Užsakovui prieš perduodamas Darbus.

#### **5.6. Naudojimo instrukcijos**

5.6.1. Jeigu Rangovas pagal Užsakovo užduotį arba Statinio projektą turi parengti ir pateikti Užsakovui naudojimo instrukcijas, Rangovas privalo parengti naudojimo instrukcijas pagal Užsakovo užduoties ir Įstatymų reikalavimus. Naudojimo instrukcijos turi būti aiškos ir detalios, kad Užsakovas, vadovaudamasis jomis, galėtų tinkamai naudoti, prižiūrėti, remontuoti Statybos darbų rezultatus ir Įrenginius, taip pat esant reikalui išardyti ir iš naujo surinkti, suderinti ir paleisti Įrenginius.

#### **5.7. Klaidos Darbų dokumentuose**

5.7.1. Šalys, pastebėjusios klaidas ar trūkumus Darbų dokumentuose, privalo nedelsdamos apie tai informuoti viena kitą. Šalys turi šią pareigą per visą Sutarties galiojimo laiką ir iki Rangovas įvykdys visus garantinius įsipareigojimus pagal Sutartį.

5.7.2. Rangovas negali reikšti Užsakovui pretenzijų dėl tokių klaidų ar trūkumų Užsakovo dokumentuose:

5.7.2.1. kurias Rangovas pastebėjo, rengdamas Darbo projektą/Techninį darbo projektą, jeigu Rangovas neinformavo Užsakovo apie tokias klaidas ir trūkumus Darbo projekto/Techninio darbo projekto rengimo metu iki tame Darbo projekte/Techniniame darbo projekte (Darbo projekto/Techniniame darbo projekto dalyje) numatytų Statybos darbų vykdymo pradžios;

5.7.2.2. jeigu Rangovui paaiškėja, kad Užsakovo dokumentai yra netinkami ar blogos kokybės, bet Rangovas pažeidžia 6.5.22 p. (įspėti Užsakovą ir sustabdyti atitinkamus Statybos darbus) ir dėl to taikomas 6.5.25 p. (Rangovui atitenka atsakomybė už atsiradusius defektus).

5.7.3. Jeigu nustatomos klaidos ar trūkumai Užsakovo pateiktuose dokumentuose, Užsakovas privalo organizuoti klaidų ar trūkumų ištaisymą, jeigu tai yra privaloma pagal Įstatymus arba būtina tam, kad būtų galima įvykdyti Sutartį.

5.7.4. Jeigu dėl klaidų ar trūkumų Užsakovo dokumentuose reikia perdaryti Darbo projektą/Techninį darbo projektą ir (arba) Darbus, arba atlikti Papildomus darbus, arba atsisakyti dalies Darbų, Šalys privalo sudaryti Susitarimą 24 p. nustatyta tvarka, kuriame Šalys privalo numatyti Darbų terminų pratęsimą tokiu laikotarpiu, kiek dėl Darbo projekto/Techninio darbo projekto ir (arba) Darbų perdarymo ar Papildomų darbų, ar Atsisakomų darbų faktiškai vėluoja Darbai, sumokėti Rangovui už Papildomus darbus pagal 14.6 p. atimant Atsisakomų darbų kainą. Ši nuostata netaikoma 5.7.2 p. numatytais atvejais.

5.7.5. Jeigu Rangovas objektyviai negali vykdyti Darbų ar jų dalies tol, kol nėra ištaisyta Užsakovo dokumento klaida ar trūkumas, ir dėl to Darbai vėluoja, Rangovas įgyja teisę reikalauti, kad tokia pat trukme, kiek faktiškai vėluoja Darbai, būtų pratęsti Darbų terminai. Tuo tikslu Šalys privalo sudaryti Susitarimą 24 p. nustatyta tvarka.

5.7.6. 5.7.2 p. numatytais atvejais Rangovas privalo savo sąskaita perdaryti Darbo projektą/Techninį darbo projektą (jeigu jis turi būti rengiamas pagal Sutartį) ir (arba) Darbus ir Rangovui tenka atsakomybė už Darbų vėlavimą.

5.7.7. Už klaidas ir trūkumus Rangovo dokumentuose atsako Rangovas, išskyrus atvejus, jeigu tokias klaidas ar trūkumus lėmė klaidos ar trūkumai Užsakovo dokumentuose ir Rangovas tinkamai pagal Sutarties sąlygas laiku informavo Užsakovą apie tokias klaidas ir trūkumus. Tai, jog Užsakovo personalas peržiūrėjo, suderino ar patvirtino Rangovo dokumentus, nepašalina ir nesumažina Rangovo atsakomybės už tų dokumentų klaidas ir trūkumus.

## **5.8. Darbų dokumentų pakeitimai**

5.8.1. Užsakovas turi teisę daryti pakeitimus Užsakovo dokumentuose, dėl kurių reikia atlikti Papildomus darbus arba nedaryti Atsisakomų darbų, su sąlyga, kad nepakeičia Statybos darbų pobūdžio, tuo atveju, jeigu po Sutarties sudarymo atsiranda arba tampa žinoma kuri nors iš šių aplinkybių:

5.8.1.1. paaiškėja klaidų arba trūkumų Užsakovo dokumentuose arba Užsakovo dokumentų neatitikimų faktinei situacijai statybvietėje ir tokius Užsakovo dokumentus yra būtina ištaisyti tam, kad būtų galima vykdyti Statybos darbus;

5.8.1.2. reikia pakeisti Statinio projekto sprendinius dėl to, kad rinkoje nebetiekiami juos atitinkantys Statybos produktai ar Įrenginiai;

5.8.1.3. Užsakovui reikia pakeisti Statinio projekto sprendinius dėl to, kad jie kertasi arba nedera su kitų Užsakovo ar trečiųjų asmenų vykdomų projektų sprendiniais, arba dėl to, jog Užsakovas siekia įgyvendinti pasikeitusius Įstatymų reikalavimus, arba dėl to, jog išnyko Užsakovo poreikis Atsisakomiems darbams (Atsisakomi darbai tapo nebereikalingi Užsakovui);

5.8.1.4. paaiškėja, kad dėl Sutarties kainos indeksavimo pagal 14.4 p. „Sutarties kainos perskaičiavimas dėl kainų lygio pokyčio“, būtinųjų Papildomų darbų pirkimo Užsakovas tampa finansiškai nepajėgus finansuoti visų Darbų įvykdymą ir dėl to Užsakovui reikia pakeisti Statinio projekto sprendinius arba Techninę specifikaciją.

5.8.2. Užsakovas turi teisę daryti pakeitimus Užsakovo dokumentuose be Rangovo sutikimo tol, kol Papildomų darbų, kuriuos reikia atlikti dėl šių pakeitimų, arba Atsisakomų darbų bendra kaina neviršija 15 procentų Pradinės sutarties vertės, o šią ribą viršijus – tik su Rangovo sutikimu. Jeigu Pradinės sutarties vertė buvo peržiūrėta ir indeksuota pagal 14.4 p. numatytas sąlygas, 15 procentų skaičiuojama nuo indeksuotos Pradinės sutarties vertės. Jeigu dėl pakeitimų Užsakovo dokumentuose reikia ne tik atlikti Papildomų darbų, bet yra ir Atsisakomų darbų, tuomet, skaičiuojant 15 procentų, iš Papildomų darbų kainos turi būti atimama Atsisakomų darbų kaina. Jeigu Rangovas neduoda šiame punkte numatyto sutikimo, Užsakovas turi teisę nutraukti Sutartį ir taikomas 25.5 p., išskyrus 25.5.5 p.

5.8.3. Jeigu, vadovaujantis 5.8.1 p., keičiamas Statinio projektas, Užsakovo užduotis arba kiti Užsakovo dokumentai dėl priežasčių, už kurias neatsako Rangovas, Šalys privalo sudaryti Susitarimą 24 p. nustatyta tvarka ir susitarti dėl tokių pakeitimų sąlygoto Papildomų darbų apmokėjimo bei Atsisakomų darbų pagal 14.6 p. Jeigu dėl tokio Užsakovo dokumentų pakeitimo reikia peržiūrėti ir pakeisti (pratęsti arba sutrumpinti) Darbų terminus, Susitarime nurodomi pakeistieji Darbų terminai.

5.8.4. Jeigu rinkoje nebetiekiami Rangovo pasiūlyme nurodyti Statybos produktai ar Įrenginiai ir dėl to juos reikia pakeisti kitais juos atitinkančiais Statybos produktais ar Įrenginiais, Šalys privalo sudaryti Susitarimą 24 p. nustatyta tvarka.

5.8.5. Jeigu Statinio projektas arba kiti Užsakovo dokumentai keičiami dėl Rangovo kaltės arba 5.8.4 p. numatyto atveju keičiamas Rangovo pasiūlymas, Rangovui tenka visi tokių pakeitimų padarymo ir įgyvendinimo kaštai ir atsakomybė už Darbų vėlavimą, numatyta 11.4 p.

## **5.9. Rangovo dokumentų derinimas ir tvirtinimas**

5.9.1. Rangovas privalo pateikti Užsakovui suderinti arba patvirtinti Rangovo dokumentus, kurie yra įvardyti Įstatymuose arba Užsakovo užduotyje arba Specialiosiose sąlygose, taip pat visus tuos Rangovo dokumentus, kuriuos pagal Sutartį Rangovas privalo perduoti Užsakovui.

5.9.2. Tuo atveju, kai Rangovo dokumentus pagal Įstatymus turi suderinti arba patvirtinti Projektuotojas (ar Statinio projekto vadovas) arba Techninis prižiūrėtojas, Rangovas privalo Rangovo dokumentus pateikti jiems tiesiogiai, su kopija Užsakovo atstovui.

5.9.3. Užsakovas privalo išnagrinėti Rangovo pirmą kartą pateiktą Darbo projekto/Techninio darbo projekto dalį kaip galima greičiau ir pateikti Rangovui arba rašytinį patvirtinimą, arba patvirtinimą su neesminėmis pastabomis, arba atsisakymą patvirtinti su paaiškinimu, kaip pateiktas dokumentas neatitinka Sutarties arba Įstatymų.

5.9.4. Užsakovas privalo išnagrinėti Rangovo pirmą kartą pateiktą Rangovo dokumentą, kitą nei Darbo projektas/Techninis darbo projektas, kaip galima greičiau ir pateikti Rangovui arba rašytinį pritarimą, arba pritarimą su neesminėmis pastabomis, arba nepritarimą su paaiškinimu, kaip pateiktasis dokumentas iš esmės neatitinka Sutarties arba Įstatymų.

5.9.5. Jeigu Užsakovas atmeta pateiktą Rangovo dokumentą, Rangovas privalo savo sąskaita pataisyti tokį dokumentą pagal Užsakovo pastabas ir pakartotinai jį pateikti Užsakovui peržiūrėti ir pritarti arba patvirtinti.

5.9.6. Joks Užsakovo ar Užsakovo personalo patvirtinimas ar pritarimas Rangovo dokumentams nesumažina Rangovo atsakomybės už tuos Rangovo dokumentus.

5.9.7. Po to, kai Užsakovas patvirtina Rangovo dokumentą, Rangovas privalo per 5 dienas, pateikti Užsakovui Rangovo dokumento pasirašytą galutinę versiją skaitmeniniu formatu, o Įstatymuose ir (arba) Užsakovo užduotyje nurodytais atvejais – ir popierinę versiją keturiais egzemplioriais, jeigu Užsakovo užduotyje nenurodyta kitaip.

#### **5.10. Intelektinės nuosavybės teisės**

5.10.1. Šalis, kuri pateikia kitai Šaliai Darbų dokumentą, atsako už tai, kad bet kokio intelektinės nuosavybės objekto panaudojimas pagal Sutartį nepažeis intelektinės nuosavybės teisių (autorių teisių, patentų, dizaino, prekių ženklų, juridinių asmenų pavadinimų), taip pat komercinių paslapčių.

5.10.2. Rangovas privalo užtikrinti, kad Rangovas įgis reikiamas intelektinės nuosavybės teises iš Rangovo dokumentų autorių tam, kad galėtų tinkamai įvykdyti savo įsipareigojimus pagal Sutartį.

5.10.3. Rangovas turi teisę naudoti Užsakovo dokumentus tik Sutartyje numatytais tikslais ir nepažeisdamas Užsakovo bei trečiųjų asmenų intelektinės nuosavybės teisių.

5.10.4. Rangovas suteikia Užsakovui neatšaukiamą, neterminuotą, perleidžiamą, neišimtinę neatlygintą licenciją naudotis visomis turtinėmis autorių teisėmis ir visomis kitomis intelektinės nuosavybės teisėmis į Rangovo dokumentus (įskaitant nebaigtus dokumentus) ir kitus intelektinės nuosavybės teisės objektus, susijusius, panaudotus ir (ar) įtrauktus į Rangovo dokumentus ar būtinus jų panaudojimui pagal paskirtį, įskaitant atgaminti, išleisti, versti, naudoti, keisti ir kitaip perdirbti, pabaigti nebaigtus, platinti ir viešinti Rangovo dokumentus tiek, kiek tai yra reikalinga Sutarties vykdymui, Objekto sukūrimui, naudojimui, remontavimui, rekonstravimui, perdarymui, paskirties keitimui ar kitokiam pakeitimui, taip pat Objekto griovimui (Licencija). Licencija taip pat suteikia teisę suteikti sublicencijas. Laikoma, kad Licencija yra suteikta Užsakovui nuo kiekvieno tokio intelektinės nuosavybės teisių objekto perdavimo Užsakovui momento, įskaitant nebaigtų dokumentų perdavimą pagal 25.5.3.1 p.

5.10.5. Jeigu Rangovo dokumentai yra elektroniniai ar skaitmeniniai failai, Sutarties tikslais sukurta ir (arba) konkrečiam Objektui skirta ar pritaikyta programinė įranga ar taikomosios programos, laikoma, kad Licencija leidžia juos naudoti bet kokiuose Užsakovo pasirinktuose kompiuteriuose arba kituose išmaniuosiuose prietaisuose.

5.10.6. Tuo atveju, kai Rangovas privalo pagal Užsakovo užduotį pateikti trečiųjų asmenų kompiuterių programinę įrangą arba taikomąją programą, skirtą ir (arba) pritaikytą konkrečiam Objektui, Rangovas privalo teisėtai Užsakovo vardu įgyti licencijas ir visas priemones naudotis programine įranga ir (arba) taikomąja programa, įdiegti šią programinę įrangą ir (arba) taikomąją programą Užsakovo nurodytose kompiuterinėse darbo vietose ar kituose išmaniuosiuose prietaisuose ir užtikrinti, kad Užsakovui būtų teikiamas programinės įrangos ir (arba) taikomosios programos techninis palaikymas. Į Sutarties kainą yra įskaičiuotas atlygis Rangovui už programinės įrangos ir (arba) taikomųjų programų įdiegimą bei licencijas jomis naudotis Užsakovo užduotyje nurodytame kompiuteriniame darbo vietoje (vartotojų) skaičiui ir nurodytai trukmei.

5.10.7. Jeigu tretieji asmenys (įskaitant Rangovo personalą ar buvusį Rangovo personalą) pareikštų pretenzijų ar reikalavimų Užsakovui dėl to, kad Užsakovas, tinkamai naudodamasis Licencija, pažeidžia jų intelektinės nuosavybės teises, Rangovas privalo savo sąskaita ir rizika Užsakovo vardu apginti Užsakovą nuo tokių pretenzijų bei reikalavimų, atlyginti visas Užsakovo patirtas išlaidas ir užtikrinti, kad Užsakovas galėtų nevaržomai naudotis Licencija.

### **6. STATYBOS DARBŲ VYKDYMAS**

6.1. Užsakovas privalo paskirti vieną už visų statinių statybą atsakingą Rangovą, kuris turi atitikti Statybos įstatyme nustatytus kvalifikacinius reikalavimus ir vykdyti Statybos įstatymo 22 straipsnyje nustatytas rangovo pareigas. Rangovas savo prievolėms įvykdyti turi teisę pasiteikti subrangovus laikantis Sutartyje nustatytos tvarkos.

#### **6.2. Statybvietė**

6.2.1. Užsakovas privalo perduoti Rangovui Statybvietę ir jos valdymo teisę per 10 darbo dienų po to kai Rangovas pateikia Užsakovui Sutarties įvykdymo užtikrinimą pagal 12 p. sąlygas, Statybos darbų ir Rangovo civilinės atsakomybės draudimo sutarties sudarymo ir įsigaliojimo faktą patvirtinančius dokumentus pagal 13 p. sąlygas.

6.2.2. Jeigu Užsakovas vėluoja perduoti Rangovui statybvietę ne dėl Rangovo kaltės, Rangovas įgyja teisę reikalauti, kad tokia pat trukme, kiek dėl Užsakovo vėlavimo perduoti statybvietę faktiškai vėluoja Darbai, būtų pratęsti Darbų terminai. Tuo tikslu Šalys privalo sudaryti Susitarimą 24 p. nustatyta tvarka.

6.2.3. Rangovas privalo statybvietę įrengti pagal Įstatymų ir Statinio projekto reikalavimus, aptverti, įrengti statybvietės apsaugos bei patekimo į statybvietę kontrolės priemones, įrengti lauko statybvietės apšvietimą tamsiuoju paros metu ir stebėjimo priemones, įrengti tinkamas sandėliavimo vietas Prekėms, darbo vietas ir privažiavimo kelius statybvietėje arba į statybvietę, kurie yra reikalingi Statybos darbų vykdymui, ir juos prižiūrėti pagal Įstatymų, Specialiųjų sąlygų ir (arba) Užsakovo užduoties ir (arba) Statinio projekto reikalavimus, o jeigu tokie reikalavimai nenustatyti, – pagal Rangovo įprastai taikomus reikalavimus. Rangovas atsako už statybvietės (darbo vietų, sandėliavimo vietų) ženklavinimą ir būtinų atitvarų įrengimą, taip pat už personalo ir (arba) techninių priemonių statybvietei apsaugoti parūpinimą.

6.2.4. Rangovas privalo Įstatymų ir Specialiųjų sąlygų nustatytais atvejais prie statybvietės įrengti stendą apie Statybos darbus, atitinkantį Įstatymų ir kitus Užsakovo reikalavimus.

6.2.5. Rangovas atsako už statybviētės ir joje esančio turto (įskaitant Prekes) apsaugą, saugos ir tvarkos statybviētėje palaikymą. Už kiekvieną statybviētės ir joje esančio turto apsaugos reikalavimų pažeidimą, kuris įvyko dėl Rangovo įsipareigojimų nevykdymo, Rangovas privalo sumokėti Užsakovui Specialiosiose sąlygose nurodyto dydžio baudą.

6.2.6. Rangovas atsako už tai, kad Darbų vykdymas ir Rangovo personalo veikla nepadarytų žalos statybviētėje esantiems statiniams, įrenginiams, inžineriniams tinklams, susisiekimo komunikacijoms ir kitiems daiktams. Užsakovo užduotis gali nustatyti reikalavimus Rangovui, susijusius su Užsakovo veiklos užtikrinimu Darbų vykdymo metu, be kita ko, Užsakovo klientų (lankytojų) saugos užtikrinimo ir srautų valdymo reikalavimus, Užsakovo transporto priemonių ir kitos technikos sudėjimo į statybviētę tvarką ir sąlygas ir kt.

6.2.7. Rangovas privalo naudoti statybviētę laikydamasis Statinio projekto, Specialiųjų sąlygų, Užsakovo užduoties bei Įstatymų reikalavimų ir tik Statybos darbų vykdymo tikslais. Rangovas neturi teisės be išankstinio rašytinio Užsakovo sutikimo statybviētėje apgyvendinti žmones arba suteikti jiems teisę naudotis statybviētėje esančiomis patalpomis kitais tikslais, nei susijusiais su Statybos darbų vykdymu. Už kiekvieną šių reikalavimų pažeidimą Rangovas privalo sumokėti Užsakovui Specialiosiose sąlygose nurodyto dydžio baudą.

6.2.8. Vykdydamas Statybos darbus Rangovas privalo nurodytose vietose tvarkingai laikyti ar sandėliuoti Statybos produktus, Įrenginius ir Priemones, o nereikalingus ar perteklinius jų kiekius nedelsdamas pašalinti iš saugojimo vietos. Statybos produktų, Įrenginių ir Priemonių vežimo į statybviētę tvarką nustato Užsakovo užduotis. Rangovas privalo kasdien valyti statybviētę ir kitas teritorijas, užterštas dėl Statybos darbų vykdymo. Rangovas privalo iš statybviētės pašalinti statybines ir kitokias atliekas, teršalus ir kitokias aplinkai pavojingas medžiagas, kurios gali susidaryti vykdant Statybos darbus, bei tinkamai pildyti tokių atliekų ir medžiagų apskaitos ir sutvarkymo dokumentaciją.

6.2.9. Užbaigęs Statybos darbus arba Sutarties nutraukimo atveju Rangovas privalo sutvarkyti ir išvalyti statybviētę, pašalinti iš jos viską, kas nėra Statybos darbų rezultatai, taip pat sutvarkyti ir išvalyti Objektą. Tol, kol Rangovas neįvykdo šios sąlygos, Užsakovas turi teisę atsisakyti priimti statybviētę.

6.2.10. Rangovas privalo grąžinti Užsakovui statybviētę pagal statybviētės perdavimo-priėmimo aktą (pagal priede Nr. 9 pateiktą formą) tuo pačiu metu, kai Rangovas perduoda Užsakovui visus Darbus pagal Darbų perdavimo-priėmimo aktą.

### **6.3. Trečiųjų asmenų veikla statybviētėje**

6.3.1. Rangovas privalo į statybviētę leisti patekti ir joje būti tik Rangovo personalui ir Užsakovo personalui ir institucijoms turinčioms teisę atlikti patikrinimus ir tik vadovaudamasis Įstatymuose bei Sutartyje nustatytais reikalavimais dėl asmenų, kurie gali būti statybviētėje, bei jų identifikavimo. Užsakovas paveda Rangovui ir jį įgalioja paties Rangovo sąskaita ir rizika nustatyti ir vykdyti statybviētėje esančių asmenų identifikavimo, atvykimo į statybviētę, buvimo joje ir išvykimo iš jos registravimo bei kontrolės tvarką, jeigu Užsakovo užduotyje nenurodyta kitaip. Rangovas atsako už statybviētės apsaugą nuo neteisėto pašalinių asmenų patekimo.

6.3.2. Rangovas privalo užtikrinti, kad statybviētėje statybos darbus atliekantys asmenys turėtų Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo nustatyta tvarka suformuotą skaidriai dirbančio asmens identifikavimo kodą (toliau – statybininko ID kodą) (ar analogišką identifikacijos kodą), o asmenys, kurie statybviētėje atlieka ne su statybos darbais susijusią veiklą, – jų identifikavimo priemonę, taip pat teikti Skaidriai dirbančiojo tapatybės identifikavimo informacinės sistemos tvarkytojui duomenis apie statybininko ID kodo turėtojo darbdavį ir statybininko ID kodo turėtoją. Rangovas įsipareigoja užtikrinti, kad statybos darbų neatliktų asmenys, neturintys statybininko ID kodo ir (ar) nepateikę atitinkamų duomenų Skaidriai dirbančiojo tapatybės identifikavimo informacinės sistemos tvarkytojui.

6.3.3. Jei paaiškėja, jog Rangovas leido statybos darbus vykdantiems darbuotojams ar paslaugų teikėjams, kurie neturi statybininko ID kodo ar nepranešė atitinkamų duomenų Skaidriai dirbančiojo tapatybės identifikavimo informacinės sistemos tvarkytojui patekti į statybviētę ar atlikti statybos darbus, Rangovas moka Specialiosiose sąlygose nurodytą baudą.

### **6.4. Nenumatytos fizinės sąlygos**

6.4.1. Nenumatytos fizinės sąlygos yra tokios gamtos fizinės sąlygos (įskaitant geologines, požemines, povandenines ir hidrologines sąlygas, bet neįskaitant klimatinį sąlygų ir jų padarinių) arba žmogaus sukurtos fizinės sąlygos, fizinės kliūtys arba teršalai, kurių patyrę rangovai negalėjo numatyti pateikdami tiekėjo pasiūlymus pagal Pirkimo dokumentus.

6.4.2. Jeigu Rangovas ar Rangovo personalas statybviētėje randa pinigų, dirbinių ar kitų vertingų daiktų, taip pat kitų istorinę, kultūrinę arba archeologinę vertę turinčių daiktų ar jų liekanų, Rangovas privalo nedelsdamas apie tai informuoti Užsakovą ir perduoti visus radinius saugoti Užsakovui. Rangovas privalo imtis deramų atsargumo priemonių, kad Rangovo personalas arba kiti asmenys tokių radinių nepašalintų arba nepadarytų jiems žalos.

6.4.3. Jeigu Rangovas ar Rangovo personalas statybviētėje randa arba įtaria radęs sprogmenų arba žmogaus palaikų, Rangovas privalo nedelsdamas sustabdyti veiklą toje statybviētės dalyje, apie tai informuoti Užsakovą bei policiją ir imtis deramų saugumo priemonių.

6.4.4. 6.4.1, 6.4.2 ir 6.4.3 p. numatytais atvejais Užsakovas privalo organizuoti Statinio projekto ir (arba) kitų Užsakovo dokumentų reikiamus pakeitimus (jeigu reikalinga) bei duoti kitus nurodymus Rangovui dėl tolesnio Statybos darbų vykdymo. Jeigu dėl to Darbai vėluoja, Rangovas įgyja teisę reikalauti, kad tokia pat trukme, kiek faktiškai vėluoja Darbai, būtų pratęsti Darbų terminai. Tuo tikslu Šalis privalo sudaryti Susitarimą 24 p. tvarka ir jame numatyti Darbų terminų pratęsimą, taip pat reikiamus Papildomus darbus ir jų kainos nustatymą pagal 14.6 p.

### **6.5. Bendrieji Statybos darbų vykdymo reikalavimai**

6.5.1. Rangovas privalo įvykdyti ir užbaigti Darbus pagal Sutarties ir Įstatymų reikalavimus bei Rangovo statybos taisykles ir pašalinti visus Statybos darbų, Statybos produktų bei Įrenginių defektus (išskyrus kai juos tiekia Užsakovas). Ši nuostata neturi būti aiškinama kaip panaikinanti Įstatymuose nustatytas taisykles dėl Rangovo atsakomybės už defektus ribojimo ar netaikymo.

6.5.2. Rangovas atsako už visų Rangovo veiksmų ir Statybos darbų metodų tinkamumą, saugumą ir stabilumą.

6.5.3. Rangovas privalo aprūpinti statybą visu reikiamu Rangovo personalu, visais Statybos produktais, Įrenginiais, Priemonėmis, paslaugomis ir kitais dalykais, kurių reikia tam, kad būtų galima tinkamai ir laiku vykdyti ir užbaigti Statybos darbus, Objektą ir kitas Rangovo pareigas pagal Sutartį bei pašalinti defektus (išskyrus tai, ką pagal Specialiąsias sąlygas ir (arba) Užsakovo užduotį ir Statinio projektą privalo pateikti Užsakovas).

6.5.4. Rangovas privalo užtikrinti, kad, vykdydami Darbus, Rangovas, Rangovo personalas ir Subrangovai visą laiką turėtų Įstatymuose ir Sutartyje reikalaujamą profesinę kvalifikaciją bei ją patvirtinančius dokumentus, taip pat turėtų Įstatymų arba Prekių gamintojų ar tiekėjų reikalaujamus turėti dokumentus, patvirtinančius jų kvalifikaciją ir teisę vykdyti bei užbaigti Statybos darbus naudojant tas Prekes.

6.5.5. Rangovas privalo ne vėliau nei prieš 3 darbo dienas informuoti Užsakovą apie planuojamą Statybos darbų statybvietėje pradžią ir nurodyti pasamdytą arba paskirtą statinio statybos vadovą. Pasikeitus statybos vadovui, Rangovas privalo apie tai informuoti Užsakovą ne vėliau nei per 3 darbo dienas po naujo vadovo pasamdymo arba paskyrimo dienos, o jeigu statybos vadovas yra Specialistas, taikomas 3.5 p.

6.5.6. Įstatymuose ir (arba) Užsakovo užduotyje ir (arba) Statinio projekte numatytais atvejais Rangovas, prieš pradėdamas Statybos darbus statybvietėje, privalo parengti statybos darbų technologijos projektą ir pateikti jį peržiūrėti bei patvirtinti Techniniam prižiūrėtojui 5.9 p. nustatyta tvarka.

6.5.7. Rangovas privalo laikyti statybvietėje visų Sutarties dokumentų vieną egzempliorių, Darbo projektą/Techninį darbo projektą ir statybos darbų žurnalus ir leisti jais naudotis Rangovo bei Užsakovo personalui. Kai naudojamas elektroninis statybos darbų žurnalas, Rangovas privalo statybvietėje įrengti pakankamą skaičių kompiuterinių darbo vietų, kad būtų galima efektyviai pildyti žurnalą.

6.5.8. Rangovas atsako už tai, kad vykdant Statybos darbus būtų tinkamai ir laiku pildomas statybos darbų žurnalas ir jame būtų fiksuojama Statybos darbų eiga ir visi su Statybos darbais susiję įvykiai. Statybos darbų žurnalas turi būti pildomas vadovaujantis Įstatymų nustatyta tvarka ir Techninio prižiūrėtojo nurodymais bei reikalavimais. Statybos darbų žurnalas turi būti pildomas nuo Statybos darbų pradžios iki pabaigos.

6.5.9. Rangovas privalo pakviesti Techninį prižiūrėtoją patikrinti visus paslėptus Statybos darbus ir paslėptas statinio konstrukcijas, nepradėjęs vykdyti toliau numatytų Statybos darbų. Paslėpti Statybos darbai ir paslėptos konstrukcijos gali būti uždengtos kitais Statybos darbais ar konstrukcijomis arba kitu būdu tik po to, kai juos patikrina Techninis prižiūrėtojas ir pasirašo paslėptų darbų patikrinimo aktą arba laikančiųjų konstrukcijų priėmimo aktą.

6.5.10. Rangovas įsipareigoja iš anksto bent prieš 2 darbo dienas informuoti Techninį prižiūrėtoją apie numatomą Statybos darbų ar konstrukcijų uždengimą. Jeigu Rangovas nepraneša Techniniam prižiūrėtojui arba nesuteikia jam galimybės patikrinti uždengiamus Statybos darbus ar konstrukcijas, Rangovas Techninio prižiūrėtojo reikalavimu privalo savo sąskaita atidengti uždengtus Statybos darbus bei konstrukcijas ir vėl juos uždengti po to, kai Techninis prižiūrėtojas užbaigia tokių Statybos darbų ar konstrukcijų patikrinimą. Toks paslėptų Statybos darbų ar konstrukcijų atidengimas Techninio prižiūrėtojo reikalavimu nesuteikia Rangovui teisės nesilaikyti Darbų terminų. Jeigu Techninis prižiūrėtojas, gavęs laiku išsiųstą Rangovo pranešimą, neatvyksta Rangovo nurodytu laiku patikrinti uždengiamų Statybos darbų ar konstrukcijų ir dėl to Darbai vėluoja, Rangovas įgyja teisę reikalauti, kad tokia pat trukme, kiek faktiškai vėluoja Darbai, būtų pratęsti Darbų terminai. Tuo tikslu Šalys privalo sudaryti Susitarimą 24 p. nustatyta tvarka.

6.5.11. Rangovas atsako už tai, kad užbaigti Statybos darbai ir (arba) užbaigtas Objektas atitiktų visus Sutarties reikalavimus, Įstatymus, Rangovo statybos taisykles, Statybos produktų ir Įrenginių tiekėjų instrukcijas.

6.5.12. Rangovas atsako už visų galiojančių saugos, saugaus darbo, darbo higienos, priešgaisrinės saugos ir aplinkos apsaugos statybvietėje reikalavimų laikymąsi.

6.5.13. Rangovas atsako už visų asmenų, teisėtai esančių statybvietėje, saugumą.

6.5.14. Rangovas atsako prieš Užsakovą ir trečiuosius asmenis, kad į statybvietę neteisėtai nepatektų asmenys.

6.5.15. Rangovas privalo vykdyti Statybos darbus statybvietėje. Rangovas privalo užtikrinti, kad Rangovo personalas ir Priemonės neperžengtų statybvietės ribų ir neteisėtai nepatektų į gretimas teritorijas.

6.5.16. Statybos darbai turi būti vykdomi taip, kad Užsakovo ir trečiųjų asmenų gyvenimo ir veiklos sąlygos, kurias jie turėjo iki Statybos darbų pradžios, visą laiką atitiktų Įstatymų nustatytus reikalavimus, taip pat kad Užsakovui nebūtų trukdoma vykdyti savo veiklos, išskyrus taip ir tiek, kiek yra numatyta Užsakovo užduotyje ir (arba) Statinio projekte. Rangovas atsako už aplinkos, statinių ir kitų objektų, esančių už statybvietės ribų, apsaugą nuo neigiamo poveikio, kurį gali sąlygoti Statybos darbų vykdymas, už šalia statybvietės gyvenančių, dirbančių, judančių ar būnančių asmenų (tarp jų – Užsakovo personalo) ir jų turto apsaugą nuo Statybos darbų keliamo pavojaus ir kitokio neigiamo poveikio (taršos, atliekų, triukšmo, vibracijos, kvapų, kliūčių sudarymo ir pan.). Rangovas privalo imtis visų būtinų aplinkos apsaugos priemonių (statybvietėje ir už jos ribų), kad sumažintų Statybos darbų sukeltą neigiamą poveikį žmonėms bei turtui.

6.5.17. Rangovas privalo gauti visus būtinus leidimus, suteikiančius teisę naudotis viešaisiais keliais, pakeisti eismo tvarką juose ir (arba) vykdyti būtiną su Statybos darbais susijusią veiklą už statybvietės ribų.

6.5.18. Rangovas turi teisę vykdyti Statybos darbus statybvietėje visomis dienomis ir visomis valandomis, jeigu kitaip nenurodyta Specialiosiose sąlygose. Jeigu Specialiosiose sąlygose yra nurodytos darbo dienos ir (arba) darbo valandos, Rangovas turi teisę vykdyti Statybos darbus statybvietėje tik Specialiosiose sąlygose nurodytomis darbo dienomis ir (arba) darbo valandomis. Rangovas turi teisę vykdyti Statybos darbus ar kitus veiksmus statybvietėje kitu laiku tik gavęs Užsakovo sutikimą.

6.5.19. Rangovas atsako už tai, kad visą laiką, kai statybvietėje yra vykdomi Statybos darbai, juos prižiūrėtų reikiama kvalifikacija ir patirtį turintys statinio statybos vadovas ir pakankamas skaičius statinio statybos bendrųjų ir specialiųjų darbų vadovų, kurie privalo nuolat kontroliuoti, kad Statybos darbai būtų atliekami kokybiškai, pagal Statinio projektą ir Darbo projektą/Techninį darbo projektą, statybą leidžiantį dokumentą, Įstatymų ir Sutarties reikalavimus.

6.5.20. Rangovas privalo sudaryti galimybes Užsakovo personalui apžiūrėti, fotografuoti, filmuoti ir kitaip fiksuoti, tikrinti, matuoti ir išbandyti Statybos produktus, Įrenginius (jų dalis) bei Statybos darbų kokybę jų gamybos (kiek tai nepažeidžia gamintojų teisių ir interesų) ar statybos metu, tuo tikslu

suteikti Užsakovo personalui priėjimą, leidimus, darbų saugos priemones, instrumentus ir kitas reikiamas priemones bei tinkamos kvalifikacijos darbininkus kiekvieną kartą, kai jų reikia siekiant patikrinti, kad Statybos darbai vykdomi laikantis Sutarties ir Įstatymų reikalavimų.

6.5.21. Užsakovas, Statinio projekto vykdymo priežiūros vadovas arba Techninis priežiūrėtojas turi teisę nurodyti Rangovui iš statybvietės arba Objekto pašalinti bet kokių Įstatymų ar Sutarties neatitinkantį Statybos produktą ar Įrenginį ir jį pakeisti tinkamu, perdaryti bet kokius Įstatymų ar Sutarties neatitinkančius Statybos darbus, atlikti darbus ar veiksmus, kuriuos būtina skubiai atlikti, siekiant apsaugoti žmonių gyvybes ir sveikatą, arba apsaugoti Objektą ar kitą turtą nuo žuvimo ar sugadinimo. Tokius nurodymus Rangovas privalo įvykdyti per Užsakovo nurodyme nustatytą laiką. Rangovui neįvykdžius nurodymų, Užsakovas turi teisę Rangovo sąskaita pasitelkti kitus asmenis atlikti tokius Statybos darbus ar veiksmus.

6.5.22. Rangovas privalo nedelsdamas, bet ne vėliau negu per 2 darbo dienas, įspėti Užsakovą ir, kol gaus nurodymus, sustabdyti atitinkamus Statybos darbus, kai paaiškėja, kad:

6.5.22.1. Užsakovo dokumentai, gauti iš Užsakovo, Statybos produktai ar Įrenginiai arba kiti daiktai yra netinkami ar blogos kokybės;

6.5.22.2. Užsakovo, Statinio projekto vykdymo priežiūros vadovo arba Techninio priežiūrėtojo nurodymų dėl Statybos darbų atlikimo būdo laikymasis sudaro grėsmę atliekamų Statybos darbų tinkamumui ar tvirtumui;

6.5.22.3. yra kitų nuo Rangovo nepriklausančių aplinkybių, sudarančių grėsmę atliekamų Statybos darbų tinkamumui, tvirtumui ar Statybos darbų saugumui arba lemiančių imperatyvių Įstatymų pažeidimą.

6.5.23. Užsakovas, gavęs Rangovo įspėjimą apie 6.5.22.1, 6.5.22.2 arba 6.5.22.3 p. numatytas aplinkybes, privalo kuo skubiau atsakyti Rangovui ir, jeigu reikia, duoti reikiamus nurodymus.

6.5.24. Jeigu dėl privalomo Statybos darbų sustabdymo pagal 6.5.22 p. vėluoja Darbai, Rangovas įgyja teisę reikalauti, kad tokia pat trukme, kiek faktiškai vėluoja Darbai, būtų pratęsti Darbų terminai. Tuo tikslu Šalys privalo sudaryti Susitarimą 24 p. nustatyta tvarka.

6.5.25. Jeigu Rangovas neįspėja Užsakovo, arba tęsia Statybos darbus nelaukdamas, kol gaus Užsakovo atsakymą pagal 6.5.23 p., arba jeigu neįvykdo laiku gautų Užsakovo nurodymų, Rangovas atsako už Rangovo dokumentų, Statybos darbų bei Objekto defektus ir neturi teisės remtis 6.5.22.1, 6.5.22.2 arba 6.5.22.3 p. nurodytomis aplinkybėmis, kaip šalinančiomis Rangovo atsakomybę už tokius defektus.

## **6.6. Aprūpinimas energija ir kitomis laikinomis priemonėmis**

6.6.1. Rangovas privalo įrengti reikiamus laikinus energijos, vandens tiekimo ar ryšio tinklus, laikinus statinius ir patalpas, laikinus kelius ir apsirūpinti Statybos darbų vykdymui reikiamos energijos, vandens tiekimu ir ryšio paslaugų tiekimu statybvietėje.

6.6.2. Užsakovo užduotyje arba Statinio projekte numatytais atvejais ir tvarka laikinus energijos, vandens tiekimo ar ryšio tinklus gali įrengti Užsakovas arba Užsakovas gali suteikti Rangovui prisijungimus prie esamų tinklų, suteikti Rangovui energijos, vandens tiekimo ar ryšio paslaugas, patalpas ir kitas Specialiosiose sąlygose arba Užsakovo užduotyje arba Statinio projekte numatytas paslaugas ar priemones. Tokiu atveju Užsakovas gali teikti tokias paslaugas ir priemones savo sąskaita arba Specialiosiose sąlygose arba Užsakovo užduotyje turi būti numatyti tokių paslaugų įkainiai, priemonių kainos, apskaitos ir apmokėjimo tvarka.

6.6.3. Rangovas privalo iki Darbų pabaigos išmontuoti ir pašalinti jo įrengtus laikinus energijos, vandens tiekimo ar ryšio tinklus, laikinus statinius ir patalpas, laikinus kelius ir sutvarkyti jų buvimo vietas pagal Įstatymų, Specialiųjų sąlygų arba Užsakovo užduoties ir Statinio projekto reikalavimus, o nesant tokių reikalavimų – atkurti atitinkamos teritorijos būklę, buvusią iki pradedant Statybos darbus.

## **6.7. Privažiavimo keliai ir saugus eismas**

6.7.1. Rangovas privalo užtikrinti tinkamą statybos darbų vietos aptvėrimą ir eismo organizavimą.

6.7.2. Rangovui rekomenduojama statybos darbus objektuose, kuriuose didelis eismo intensyvumas atlikti laikotarpiu kada eismo intensyvumas yra sumažėjęs.

6.7.3. Statybos darbai turi būti organizuojami taip, kad kelio ruože, kuriame vykdomi statybos darbai, nebūtų nutraukiamas transporto eismas, būtų užtikrinamas patekimas į teritorijas, kurios ribojasi su kelio ruožu, kuriame vykdomi statybos darbai, taip pat sudaromos kuo mažesnės kliūtys pagalbos tarnybų transporto eismui. Kelio ruože, kuriame vykdomi statybos darbai, transporto eismas gali būti nutrauktas tik išimtiniais atvejais, esant konkrečioms, trumpalaikiams ir technologiškai pagrįstiems atvejams, kai vykdant darbus galimybę leisti eismą greta darbo vietų nėra, suderinus apylankas.

6.7.4. Rangovas įsipareigoja ne vėliau kaip 3 (trys) dienos prieš pradedant, keičiant ar panaikinant eismo ribojimą informuoti Užsakovo atstovą elektroniniu paštu.

6.7.5. Rangovas privalo įsivertinti galimus maršrutus ir kelius privažiavimui prie statybvietės, jų tinkamumą, būklę ir naudojimo sąlygas bei kaštus, taip pat atsakyti už jiems padarytą žalą ar reikalavimų, taikomų naudojimuisi tais keliais, nesilaikymą.

6.7.6. Jeigu po Sutarties sudarymo nelieta galimybės naudotis numatytais maršrutais ar keliais dėl Užsakovo arba trečiųjų asmenų veiksmų ar sprendimų ir tai lemia Darbų vėlavimą, Rangovas įgyja teisę reikalauti, kad faktine Darbų vėlavimo trukme būtų pratęsti Darbų terminai. Tuo tikslu Šalys sudaro Susitarimą 24 p. nustatyta tvarka.

6.7.7. Rangovas atsako už saugaus eismo užtikrinimą statybvietėje esančiuose takuose ir keliuose, taip pat už vykdant Statybos darbus naudojamų kelių ir takų priežiūrą, valymą ir plovimą tokia apimtimi, kad būtų panaikintas neigiamas poveikis statybvietės ir (arba) gretimų teritorijų būklei, buvusiai Sutarties sudarymo metu, kurį sąlygojo Statybos darbų vykdymas.

## **6.8. Statybos produktai, Įrenginiai ir Priemonės**

6.8.1. Rangovas Statybos darbams privalo naudoti tik naujus, kokybiškus, tinkamai sukomplektuotus Statybos produktus ir Įrenginius, kurie atitinka visus Įstatymuose ir (arba) Užsakovo užduotyje, Statinio projekte ir Rangovo pasiūlyme nurodytus reikalavimus, yra tinkami numatyti paskirčiai ir neturi jokių defektų. Užsakovo užduotyje ir Statinio projekte numatytais atvejais Rangovas turi teisę naudoti nenaujus Statybos produktus ir Įrenginius, kurie atitinka kitus

šio 6.8 p. reikalavimus.

6.8.2. Rangovas privalo vykdyti visus Statybos darbus naudodamas tokius Statybos produktus, kurių eksploatacinės savybės Objekto ekonomiškai pagrįstu tarnavimo laikotarpiu užtikrintų esminius statinių reikalavimus, numatytus Statybos produktų reglamente (ES) Nr. 305/2011.

6.8.3. Jeigu Įstatymai reikalauja, kad Statybos produktai turėtų eksploatacinių savybių deklaracijas, o Įrenginiai – atitikties deklaracijas, Rangovas privalo pateikti tokias deklaracijas lietuvių kalba arba su vertimu į lietuvių kalbą.

6.8.4. Rangovas atsako už tai, kad visos Prekės atitiktų kilmės šalies reikalavimus, nurodytus Pirkimo dokumentuose ir (arba) Užsakovo užduotyje (jeigu nurodyta), ir nebūtų perkamos, importuojamos arba gabenamos iš šalių, iš kurių yra draudžiama pirkti ar importuoti prekes arba gabenimo paslaugas pagal tarptautines sankcijas ir ribojamąsias priemones.

6.8.5. Rangovui tenka visa Statybos produktų ir Įrenginių eksporto ir importo procedūrų atlikimo, muitų ir importo mokesčių sumokėjimo, transportavimo ir pristatymo į statybietę rizika ir kaštai. Rangovas atsako už Statybos produktų bei Įrenginių iškrovimą bei sandėliavimą. Rangovas privalo sandėliuoti ir saugoti Statybos produktus ir Įrenginius pagal jų gamintojų ar tiekėjų nurodymus ir tokiomis sąlygomis, kad nebūtų pakenkta Statybos produktams ar Įrenginiams.

6.8.6. Pagrindinius Statybos produktus ir Įrenginius, Rangovas privalo suderinti su Užsakovu jų pavyzdžius prieš užsakydamas ar nupirkdamas tokius Statybos produktus ar Įrenginius, nebent Užsakovas aiškiai informuoja Rangovą, kad išankstinis derinimas nebūtinas.

6.8.7. Kiekvienas Rangovo patiektų Statybos produktų ir Įrenginių vienetas tampa Užsakovo nuosavybe nuo ankstesniosios iš šių aplinkybių: (i) kai Statybos produktai ir Įrenginiai yra panaudojami vykdam Statybos darbus ir tampa Objekto sudėtine dalimi arba (ii) kai Sutartyje numatytais atvejais Užsakovas atsiskaito už tuos Statybos produktus ir Įrenginius su Rangovu. Įrenginiai ir kiti daiktai, kuriuos Rangovas privalo pateikti Užsakovui pagal Sutartį ir kurie netampa Objekto sudėtine dalimi, tampa Užsakovo nuosavybe nuo ankstesniosios iš šių aplinkybių: (i) kai Rangovas juos perduoda, o Užsakovas priima pagal perdavimo-priėmimo aktą ar kitą rašytinį dokumentą arba (ii) kai Užsakovas atsiskaito už tuos Įrenginius ar kitus daiktus su Rangovu.

6.8.8. Iki to momento, kai Rangovas privalo perleisti Statybos produktus, Įrenginius ar kitus daiktus Užsakovo nuosavybėn, Rangovas privalo įgyti nesuvaržytą ir neapribotą asmeninę nuosavybės teisę į tuos Statybos produktus, Įrenginius ar kitus daiktus. Rangovas privalo garantuoti Užsakovui, kad jokie tretieji asmenys neturi jokių teisių ar pretenzijų į Statybos produktus, Įrenginius ar kitus daiktus, Užsakovui perleidžiama nuosavybės teisė į Statybos produktus, Įrenginius ar kitus daiktus yra neatimta ir neapribota.

6.8.9. Rangovui tenka visa Statybos produktų ir Įrenginių (įskaitant Užsakovo patiektus Statybos produktus ir Įrenginius) praradimo arba sugadinimo rizika iki Objekto, kurio sudėtine dalimi tapo tie Statybos produktai ar Įrenginiai, Darbų perdavimo-priėmimo akto sudarymo arba iki tų Statybos produktų ir Įrenginių perdavimo Užsakovui Sutartyje numatytais atvejais pagal perdavimo-priėmimo aktą ar kitą rašytinį dokumentą. Įrenginių ir kitų daiktų, kuriuos Rangovas privalo pateikti Užsakovui pagal Sutartį ir kurie netampa Objekto sudėtine dalimi, praradimo arba sugadinimo rizika tenka Rangovui iki to momento, kai Rangovas juos perduoda, o Užsakovas priima pagal perdavimo-priėmimo aktą ar kitą rašytinį dokumentą.

## **6.9. Mokymai**

6.9.1. Specialiosiose sąlygose numatytais atvejais Rangovas privalo iki Darbų perdavimo instruktuoti Užsakovo personalą, kaip naudoti ir prižiūrėti Objektą, jo inžinerines sistemas, įrangą, prietaisus, įtaisus, kitus panašius dalykus bei Įrenginius. Prieš pradėdamas mokymus, Rangovas privalo parengti ir suderinti su Užsakovu mokymų medžiagą ir kitus dokumentus. Rangovas privalo vykdyti mokymus pagal Šalių iš anksto suderintą tvarką ir grafiką.

## **6.10. Bandymai**

6.10.1. Specialiosiose sąlygose ir (arba) Užsakovo užduotyje ir (arba) Statinio projekte ir (arba) Įstatymuose numatytais atvejais Rangovas privalo iki Darbų perdavimo atlikti Statybos darbų, Objekto, jo sudėtinių dalių ir Įrenginių bandymus, išskyrus bandymus, kuriuos pagal Įstatymus ir Sutarties sąlygas turi atlikti pats Užsakovas arba tretieji asmenys.

6.10.2. Rangovas privalo parengti kiekvieno bandymo vykdymo aprašą ir bandymų rezultatų protokolo formą ir ne vėliau nei likus 20 dienų iki bandymo pradžios pateikti juos suderinti Užsakovui ir Techniniam prižiūrėtojų 5.9 p. nustatyta tvarka.

6.10.3. Rangovas privalo atlikti bandymus tik pagal bandymo vykdymo aprašą, suderintą su Užsakovu ir Techniniu prižiūrėtoju, o bandymų rezultatus užfiksuoti bandymų rezultatų protokole, kurio forma suderinta su Užsakovu ir Techniniu prižiūrėtoju.

6.10.4. Rangovas privalo suderinti bandymų laiką ir vietą su Užsakovu ir Techniniu prižiūrėtoju. Rangovas privalo sudaryti sąlygas stebėti bandymus Užsakovo personalui, Techniniam prižiūrėtojų ir kompetentingoms Valdžios institucijoms. Jeigu Techninis prižiūrėtojas suderintu laiku neatvyksta stebėti bandymų, Rangovas privalo suderinti su Užsakovu ir Techniniu prižiūrėtoju naują bandymų laiką.

6.10.5. Jeigu Darbai vėluoja dėl bandymo laiko perkėlimo dėl priežasčių, už kurias atsako Užsakovas ar Techninis prižiūrėtojas, Rangovas įgyja teisę reikalauti, kad tokia pat trukmė, kiek faktiškai vėluoja Darbai, būtų pratęsti Darbų terminai. Tuo tikslu Šalys privalo sudaryti Susitarimą 24 p. nustatyta tvarka.

6.10.6. Jeigu gaunami neigiami bandymų rezultatai, Rangovas privalo ištaisyti Statybos darbų, Statybos produktų, Įrenginių ar Objekto defektus, perdaryti bet kokius Įstatymų ar Sutarties neatitinkančius Statybos darbus, pakeisti naujais Statybos produktus ar Įrenginius, kurie neatitinka Sutarties ar Įstatymų reikalavimų, atlikti reikiamus paleidimo-derinimo darbus ir pakartoti bandymus.

6.10.7. Jeigu Užsakovas arba Užsakovo nurodyti tretieji asmenys atlieka bandymus arba jeigu yra vykdomas bandomasis naudojimas, dalyvaujant Užsakovo personalui, negali būti laikoma, kad Užsakovas priėmė Statybos darbus ar Darbus arba perėmė Objektą. Bandomojo naudojimo metu sukurti gaminiai, kiti daiktai arba energija tampa Užsakovo nuosavybe.

6.10.8. Jeigu nepavyksta pasiekti teigiamų bandymų rezultatų, Užsakovas turi teisę savo nuožiūra nuspręsti:

6.10.8.1. priimti Statybos darbus ir sumažinti Sutarties kainą tokia suma, kiek sumažėja Statybos darbų vertė Užsakovui dėl to, jog bandymų rezultatai yra

neigiami; arba

6.10.8.2. Statybos darbų dalį, kurios bandymų rezultatai yra neigiami, laikyti neatliktais Statybos darbais ir priimti likusius Statybos darbus, o Statybos darbų dalies, kurios bandymų rezultatai yra neigiami, atžvilgiu nutraukti Sutartį; arba

6.10.8.3. jeigu Objektas negali būti naudojamas pagal Sutartyje numatytą paskirtį, nutraukti Sutartį dėl esminio Sutarties pažeidimo, atsisakyti priimti visus Statybos darbus ir už juos sumokėti, reikalauti Rangovo grąžinti sumokėtą Sutarties kainos dalį ir sumokėti už ją 5% metines palūkanas, skaičiuojamas nuo Sutarties kainos dalies sumokėjimo Rangovui dienos iki grąžinimo Užsakovui dienos (įskaitytinai), taip pat reikalauti Rangovo išardyti ir pašalinti Statybos darbus bei sutvarkyti statybvieta.

## **7. DARBŲ PABAIGA IR DARBŲ PRIĖMIMAS**

### **7.1. Darbų pabaiga**

7.1.1. Darbai laikomi užbaigtais tuomet, kai yra įvykdytos visos šios sąlygos:

7.1.1.1. Rangovas atliko ir užbaigė visus Darbus pagal Sutarties ir Įstatymų reikalavimus (išskyrus smulkius neužbaigtus Statybos darbus ir defektus, kurie neturės reikšmingos įtakos Objekto naudojimui pagal paskirtį), Rangovas pateikė Užsakovui visus Atliktų darbų aktus, patvirtintus Techninio prižiūrėtojo, ir Užsakovas patvirtino visus Atliktų darbų aktus;

7.1.1.2. Rangovas pateikė Užsakovui galutinę Darbo projekto/Techninio darbo projekto ar jo dokumentų laidą, kurią visiškai atitinka atlikti Statybos darbai, ir tokią atitikimą patvirtino Statinio statybos vadovas bei Techninis prižiūrėtojas (jeigu Specialiosiose sąlygose yra reikalaujama parengti Darbo projektą/Techninį darbo projektą);

7.1.1.3. Rangovas perdavė Užsakovui visą išpildomąją dokumentaciją, patvirtintą Techninio prižiūrėtojo;

7.1.1.4. Rangovas perdavė Užsakovui visas naudojimo instrukcijas (jeigu jų reikalaujama Specialiosiose sąlygose ir (arba) Užsakovo užduotyje ir (arba) Statinio projekte);

7.1.1.5. Rangovas instruktavo Užsakovo personalą, kaip naudoti bei prižiūrėti Objektą, ir perdavė Užsakovui visus mokymų dokumentus (jeigu to reikalaujama Specialiosiose sąlygose ir (arba) Užsakovo užduotyje);

7.1.1.6. Buvo atlikti visi Specialiosiose sąlygose, Užsakovo užduotyje, Statinio projekte, Rangovo pasiūlyme ir Įstatymuose numatyti Statybos darbų, Objekto, jo sudėtinių dalių ir Įrenginių bandymai, kurie turi būti atlikti iki Darbų perdavimo, ir buvo pasiekti teigiami bandymų rezultatai, taip pat Rangovas perdavė Užsakovui Rangovo atliktų bandymų rezultatų protokolus, įrodančius teigiamus bandymų rezultatus ir patvirtintus Techninio prižiūrėtojo;

7.1.1.7. Buvo atlikti visi Specialiosiose sąlygose, Užsakovo užduotyje, Statinio projekte, Rangovo pasiūlyme ir Įstatymuose numatyti Statybos darbų, Objekto, jo sudėtinių dalių kontroliniai matavimai ir gauti teigiami rezultatai ir Rangovas perdavė Užsakovui atliktų kontrolinių matavimų atlikimą ir teigiamus rezultatus įrodančius dokumentus;

7.1.1.8. Rangovas parengė ir perdavė Užsakovui visus kitus dokumentus, susijusius su Darbų vykdymu, kuriuos Rangovas privalo parengti ir perduoti Užsakovui pagal Įstatymų ir Sutarties reikalavimus, įskaitant tinkamai užpildytus ir pasirašytus statybos darbų žurnalus su lydimaisiais dokumentais (įskaitant elektroninio statybos darbų žurnalo ir jo priedų tinkamą užpildymą ir pasirašymą), galutinį Subrangovų sąrašą ir pan.;

7.1.1.9. Rangovas pasiekė Rangovo pasiūlyme nurodytus ekonominio naudingumo vertinimo kriterijų parametrus ar reikšmes, kurie turi būti pasiekti iki Darbų pabaigos (jeigu tokie nurodyti Rangovo pasiūlyme), ir pateikė Užsakovui tą įrodančius dokumentus;

7.1.1.10. Rangovas pateikė Užsakovui 10 p. nurodytą Garantinių išpareigojimų įvykdymo užtikrinimą;

7.1.1.11. Rangovas įvykdė kitas sąlygas, numatytas Įstatymuose, Specialiosiose sąlygose, Užsakovo užduotyje, Statinio projekte ir (arba) Rangovo pasiūlyme, kurios turi būti įvykdytos tam, kad būtų laikoma, jog Darbai yra užbaigti, ir pateikė Užsakovui tą įrodančius dokumentus.

7.1.2. Visi Darbai yra laikomi baigtais pagal Sutartį tik tada, kai Rangovas užbaigia visus Darbus ir jų Etapus (jeigu tokie numatyti).

### **7.2. Darbų priėmimas**

7.2.1. Rangovas, užbaigęs Darbus, privalo juos perduoti Užsakovui, o Užsakovas privalo juos priimti.

7.2.2. Kiekvienos Dalies Darbų užbaigimui ir priėmimui taikoma tokia pati tvarka, kaip visų Objekto Darbų užbaigimui ir priėmimui. Taip pat ir tuo atveju, jeigu Rangovas užbaigia Darbų dalį galinčioje savarankiškai funkcionuoti Objekto dalyje ir Užsakovas pageidauja perimti tokią Darbų dalį bei Objekto dalį anksčiau, nei visus Darbus, tokios Darbų dalies užbaigimui ir priėmimui taikoma tokia pati tvarka, kaip visų Objekto Darbų užbaigimui ir priėmimui.

7.2.3. Rangovas, užbaigęs Darbus, privalo pateikti prašymą Užsakovui ir Techniniam prižiūrėtojui priimti Darbus ir pateikti Užsakovui visus 7.1.1 p. nurodytus dokumentus.

7.2.4. Užsakovas per 20 darbo dienų po Rangovo prašymo gavimo privalo peržiūrėti gautus dokumentus, patikrinti Darbus ir savo nuožiūra:

7.2.4.1. priimti Darbus, pasirašydamas Darbų perdavimo-priėmimo aktą; arba

7.2.4.2. priimti Darbus su išlygomis, pasirašydamas Darbų perdavimo-priėmimo aktą ir Darbų patikrinimo metu sudarytą defektų aktą, kuriame Užsakovas privalo nurodyti per Darbų priėmimą pastebėtus Objekto, Statybos darbų, Statybos produktų, Įrenginių, Rangovo dokumentų defektus (Defektų aktas); arba

7.2.4.3. atsisakyti priimti Darbus ir pateikti (arba išsiųsti) rašytinę motyvuotą pretenziją Rangovui dėl netinkamo Darbų įvykdymo ir (arba) nebaigtų Darbų.

7.2.5. Darbų perdavimo-priėmimo akte turi būti nurodoma data, kada Rangovas faktiškai užbaigė Darbus, tai yra, kai Rangovas pateikė Užsakovui visus 7.1.1 p. nurodytus tinkamus dokumentus, įrodančius, kad Rangovas užbaigė visus Darbus (Darbų pabaigos data). Jeigu Darbų priėmimo metu nustatoma, kad Rangovo pateikti dokumentai neatitinka tikrovės, Darbų pabaigos data yra laikoma diena, kai Rangovas pateikia Užsakovui tinkamus tikrovę atitinkančius dokumentus, įrodančius, kad Rangovas faktiškai užbaigė visus Darbus.

7.2.6. Šalys privalo 6.2.10 p. nustatyta tvarka įforminti statybvietės perdavimo-priėmimo aktą tuo pačiu metu, kai jos sudaro Darbų perdavimo-priėmimo aktą.

7.2.7. Užsakovas turi teisę atsisakyti priimti Darbus, jeigu jie nėra užbaigti arba yra nustatoma nukrypimų nuo Įstatymų ir Sutarties reikalavimų, bloginančių Objekto kokybę, – tai yra, kai Objektas neturi Įstatymuose ir (ar) Sutartyje numatytų arba įprastai reikalaujamų savybių ir (arba) negali būti naudojamas pagal paskirtį per numatytąją Objekto gyvavimo trukmę.

7.2.8. Jeigu Darbai yra užbaigti, bet nustatoma jų neesminių defektų, kurie ir jų pašalinimo darbai netrukdo Užsakovui naudotis Objektu pagal paskirtį, Užsakovas gali priimti Darbus su išlygomis, sudaryti Defektų aktą ir nustatyti protingus technologiškai pagrįstus terminus Rangovui pašalinti defektus.

7.2.9. Rangovas privalo pašalinti defektus per Užsakovo nurodytus protingus technologiškai pagrįstus terminus, vadovaudamasis 9.3 p. Jeigu Rangovas praleidžia defektų pašalinimo terminus, taikomas 9.4 p., išskyrus tai, kad Rangovui negali būti taikoma bauda už vėlavimą pašalinti defektus už laikotarpį iki Galutinio termino pabaigos (jeigu defektų šalinimo metu dar nėra suėjęs Galutinis terminas).

7.2.10. Jeigu Darbų priėmimo metu nustatoma, kad Rangovas nepasiekia Rangovo pasiūlyme nurodytų ekonominio naudingumo vertinimo kriterijų parametrų ar reikšmių (jeigu tokie nurodyti Rangovo pasiūlyme), Rangovas privalo sumokėti Užsakovui Specialiosiose sąlygose nurodytą baudą.

7.2.10.1. Jeigu Statinio pagrindinio garantinio termino (Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.698 str. 1 d.) papildomos trukmės metu nustatoma, kad Rangovas nesilaiko Sutarties 9 skyriaus reikalavimų, Rangovas privalo sumokėti Užsakovui Specialiosiose sąlygose nurodytą baudą.

7.2.10.2. Netaikoma.

7.2.11. Jeigu Užsakovas nepriima Darbų per nustatytą terminą (7.2.4 p.) ir nepateikia (neišsiunčia) Rangovui motyvuoto atsisakymo juos priimti, Rangovas turi teisę perduoti Darbus ir statybvietę Užsakovui vienašališkai ir tokiu atveju laikoma, kad Užsakovas priėmė Darbus ir statybvietę.

## **8. STATYBOS UŽBAIGIMAS**

### **8.1. Statybos užbaigimas po Darbų priėmimo**

8.1.1. Šalys privalo bendradarbiauti ir kooperuotis siekdamas, kad pagal Įstatymus būtų operatyviai atliktas Objekto Statybos užbaigimas ir Įstatymų nustatyta tvarka įformintas (išduotas arba patvirtintas) Statybos užbaigimo aktas, kuris patvirtina Objekto statybos pabaigą.

8.1.2. Iki Darbų priėmimo Rangovas privalo parengti arba gauti ir perduoti Užsakovui dokumentus, kurie yra reikalingi Statybos užbaigimui ir kuriuos Rangovas privalo parengti arba gauti pagal Įstatymų ir Sutarties reikalavimus.

8.1.3. Užsakovas gali, o gavęs Rangovo prašymą, – privalo pavesti Rangovui inicijuoti Statybos užbaigimą ir jame dalyvauti Užsakovo vardu. Rangovo prašymu Užsakovas privalo duoti Rangovui įgaliojimą Užsakovo vardu inicijuoti Statybos užbaigimą ir jame dalyvauti, taip pat perduoti Rangovui visus turimus dokumentus, kurie yra reikalingi Statybos užbaigimui.

8.1.4. Jeigu Statybos užbaigimo aktas yra įforminamas su išlygomis (yra nurodomi defektai ar nebaigti Statybos darbai), Rangovas privalo pašalinti defektus ir užbaigti Statybos darbus per Statybos užbaigimo akte nustatytus terminus, o jeigu tokie terminai akte nenustatyti, – per Užsakovo nustatytus protingus technologiškai pagrįstus terminus ir taikomas 9.4 p.

8.1.5. Jeigu Valdžios institucijos arba kiti tretieji asmenys, kurie pagal Įstatymus dalyvauja Statybos užbaigime, atsisako įforminti Statybos užbaigimo aktą dėl Objekto defektų, už kuriuos atsako Rangovas, Darbų perdavimo-priėmimo aktas netenka galios, laikoma, kad Darbai nėra ir nebuvo užbaigti, ir pakartotinai taikomas 7 p. „Darbų pabaiga ir Darbų priėmimas“.

## **9. RANGOVO GARANTINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI**

### **9.1. Garantiniai terminai**

9.1.1. Garantiniai terminai yra nustatyti Specialiosiose sąlygose. Objekto Garantiniai terminai prasideda visų Darbų priėmimo dieną (neįskaitytinai).

9.1.2. Garantiniai terminai sustabdomi tiek laiko, kiek Užsakovas negali tinkamai ir (arba) visapusiškai naudoti Objekto dėl nustatytų defektų ar jų sąlygotos žalos, už kuriuos atsako Rangovas. Jeigu Užsakovas dėl defektų ar jų sąlygotos žalos negali naudoti tik apibrėžtos Objekto dalies, Garantiniai terminai sustabdomi tik tokios dalies atžvilgiu.

### **9.2. Pretenzijos dėl defektų**

9.2.1. Užsakovas, per Garantinius terminus nustatęs Statybos darbų ar Objekto defektų, turi pareikšti rašytinę pretenziją Rangovui, Projektuotojui, Statinio projekto ekspertizės rangovui ir/ar Techninės priežiūros rangovui (jeigu tokie asmenys dalyvavo vykdant Statybos darbus) ir nustatyti protingus technologiškai pagrįstus terminus defektams pašalinti. Pretenzijos pareiškimo diena laikoma pretenzijos išsiuntimo diena.

9.2.2. Rangovas privalo neatlygintinai pašalinti visus defektus, už kuriuos atsako Rangovas, bei jų sąlygotą žalą per Užsakovo pretenzijoje nustatytus protingus technologiškai pagrįstus terminus.

### **9.3. Defektų šalinimas**

9.3.1. Rangovas privalo pašalinti defektus ir jų nulemtą žalą, sutaisydamas, perdarydamas Sutarties arba Įstatymų neatitinkančią Statybos darbų ar Objekto dalį ar pakeisdamas ją nauja kokybiška dalimi.

9.3.2. Užsakovo prašymu Rangovas privalo iš anksto jam raštu pateikti defektų ir jų nulemtos žalos pašalinimo darbų ir jų vykdymo būdo aprašymą, taip pat, esant reikalui, pateikti Užsakovui patikslintą atliktų darbų aprašymą po jų užbaigimo.

9.3.3. Sutaisytoje Statybos darbų ar Objekto dalyje pakartotinai nustačius defektų, Rangovas privalo perdaryti tokią Statybos darbų ar Objekto dalį iš naujo arba pakeisti nauja kokybiška dalimi, nebent Užsakovas raštu pritartų pagrįstam Rangovo pasiūlymui, kad tokią Statybos darbų ar Objekto dalį derėtų dar kartą taisyti.

9.3.4. Rangovas neturi teisės be Užsakovo leidimo išgabenti iš Objekto taisymui jokio Įrenginio ar jo komplektuojamosios dalies.

9.3.5. Sutačius ar perdarius Statybos darbus ar Objektą arba pakeitus Įrenginį ar jo komplektuojamąją dalį nauja, sutaisyta ar perdaryta Statybos darbų ar Objekto daliai, naujam Įrenginiui ar jo naujai daliai iš naujo taikomas tokios pačios trukmės Garantinis terminas, kuris galiojo defektų turėjusiai Statybos darbų ar Objekto daliai arba pakeistajam Įrenginiui ar jo komplektuojamai daliai (Garantinis terminas skaičiuojamas iš naujo tik sutaisytosios, arba perdarytos, arba pakeistosios dalies atžvilgiu).

9.3.6. Šalindamas defektus arba keisdamas defektų turinčius Statybos produktus ar Įrenginius, Rangovas privalo nustatyti ir pašalinti pirminę defekto priežastį, kad tokie defektai nepasikartotų.

9.3.7. Jeigu defekto ar žalos šalinimo darbai gali turėti įtakos Statybos darbų ar Objekto funkcionalumui, Užsakovas gali pareikalauti Rangovo pakartotinai atlikti bandymus, atliktus pagal Sutartį. Užsakovas privalo raštu pateikti Rangovui tokį reikalavimą per 30 dienų po defekto ar žalos pašalinimo. Tokie bandymai atliekami pagal anksčiau atliktų bandymų sąlygas, išskyrus tai, kad jie visais atvejais turi būti atliekami Rangovo rizika ir sąskaita.

#### **9.4. Užsakovo teisės, Rangovui nepašalinus defektų**

9.4.1. Jeigu Rangovas atsisako pašalinti arba nepašalina defektų ir jų nulemtos žalos per Užsakovo nustatytus protingus technologiškai pagrįstus terminus, Užsakovas turi teisę:

9.4.1.1. pašalinti defektus pats arba pasamdydamas trečiuosius asmenis, ir pareikalauti Rangovo atlyginti defektų ir žalos įvertinimo bei šalinimo išlaidas, taip pat atlyginti nepašalintą žalą; arba

9.4.1.2. reikalauti sumažinti Sutarties kainą ir grąžinti dėl Sutarties kainos sumažinimo susidariusią permoką.

9.4.2. Jeigu defektų ar jų nulemtos žalos neįmanoma pašalinti, Užsakovas turi teisę reikalauti sumažinti Sutarties kainą ir grąžinti permoką. Sutarties kaina mažinama tokia suma, kiek sumažėja Statybos darbų vertė Užsakovui dėl defektų ar jų sąlygotos žalos. Į Statybos darbų vertės sumažėjimą, be kita ko, įskaičiuojamos Užsakovo išlaidos defektų įvertinimui ir šalinimui, Objekto vertės sumažėjimas, Užsakovo esamų ar būsimų išlaidų Objekto eksploatavimui padidėjimas.

9.4.3. Jeigu dėl defektų tampa neįmanoma naudoti Objekto pagal Sutartyje numatytą paskirtį arba Objektas sugriūva, Užsakovas turi teisę reikalauti Rangovo grąžinti sumokėtą Sutarties kainą ir sumokėti už ją 8% metines palūkanas, skaičiuojamas nuo Užsakovo reikalavimo pateikimo Rangovui iki Sutarties kainos grąžinimo Užsakovui dienos, taip pat reikalauti Rangovo išardyti ir pašalinti Statybos darbus bei sutvarkyti statybą vietę.

9.4.4. Už vėlavimą pašalinti defektus, įskaitant 9.4.1.1 p. numatytą atvejį, Užsakovas turi teisę reikalauti Rangovo sumokėti Specialiosiose sąlygose nustatyto dydžio baudą už kiekvieną dieną nuo termino pašalinti defektą pabaigos iki tokio defekto pašalinimo dienos.

9.4.5. Užsakovas turi teisę pasinaudoti Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimu ir gautomis lėšomis apmokėti defektų šalinimo darbus bei defektų sąlygotą žalą arba padengti Sutarties kainos permoką.

9.4.6. Jeigu tarp Šalių kyla ginčas dėl defekto, Užsakovas privalo kreiptis į teismą dėl tokio ginčo per vienerius metus nuo pirmosios pretenzijos dėl tokio defekto pareiškimą dienos, kaip nurodyta 9.2.1 p. (ieškinio senaties terminas).

### **10. GARANTINIŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ ĮVYKDYMO UŽTIKRINIMAS**

10.1. Rangovas privalo pateikti Užsakovui garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimą, atitinkantį žemiau šiame punkte nurodytas sąlygas (Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimas), ne vėliau kaip (i) kartu su prašymu Užsakovui priimti Darbus arba (ii) prieš 7 dienas iki Statybos užbaigimo, priklausomai nuo to, kas įvyksta pirmiau.

10.2. Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimo sąlygos:

10.2.1. Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimas turi būti besąlyginis, neatšaukiamas, pirmo pareikalavimo banko (garanto) arba draudimo bendrovės (draudiko) įsipareigojimas sumokėti Užsakovui jo reikalaujamą sumą, jeigu Užsakovas pateikia mokėjimo reikalavimą ir jame nurodo: (i) kad Rangovas pažeidė savo įsipareigojimą ištaisyti defektą (-us) ar žalą, už kuriuos jis yra atsakingas pagal Sutartį, arba tinkamai neįvykdė kito garantinio įsipareigojimo pagal Sutartį, įskaitant atvejus, kai Rangovas yra nemokus, jo atžvilgiu yra pradėtos bankroto procedūros arba Rangovas likviduotas dėl bankroto, ir (ii) tokio defekto (-ų), žalos ar kitokio Rangovo įsipareigojimo (-ų) pagal Sutartį pažeidimo pobūdį;

10.2.2. Laidavimo draudimo atveju draudžiamuoju įvykiu turi būti laikomas pirmasis Užsakovo pareikalavimas sumokėti draudimo išmoką dėl garantinių įsipareigojimų neįvykdymo;

10.2.3. Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimas turi būti išduotas: (a) Europos Sąjungoje licencijuoto banko arba draudimo bendrovės, arba (b) banko ar draudimo bendrovės iš trečiosios šalies, kurie užtikrinimo išdavimo dieną turi turėti bent vienos tarptautinių reitingų agentūros patvirtintą investicinio lygio reitingą, ne mažesnę kaip: Standard & Poor's – „A-“, Fitch – „A-“, Moody's – „A3“ arba lygiavertį; reitingą turi atitikti bankas arba draudimo bendrovė, kuri išdavė užtikrinimą, arba patronuojanti įmonė, arba bendrovių grupė, kuriai jie priklauso; Rangovas Užsakovo prašymu privalo pateikti Užsakovui investicinio lygio reitingo įrodymus;

10.2.4. Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimas turi būti surašytas lietuvių arba anglų kalba (ir išverstas į lietuvių kalbą);

10.2.5. Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimo suma turi būti ne mažesnė, negu Specialiosiose sąlygose nurodytas procentinis dydis nuo Sutarties kainos su PVM. Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimo suma turi būti nurodoma ir išmokama eurai.

10.2.6. Reikalaujama pagal Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimą suma turi būti išmokama ne vėliau nei per 10 dienų po Užsakovo mokėjimo reikalavimo pateikimo garantui arba draudikui;

10.2.7. Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimas turi įsigalioti ne vėliau negu Garantinių terminų pradžios dieną (9.1.1 p.);

10.2.8. Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinime nurodytas jo galiojimo terminas turi būti ne trumpesnis negu Garantinių terminų pirmieji 3 metai ir 30 dienų (neįskaitant Garantinių terminų sustabdymo laikotarpių...), išskyrus 10.2.10 punkte numatytą atvejį, kai galiojimo terminas turi būti ne trumpesnis negu Garantinių terminų pirmieji 3 metai, 6 mėnesiai ir 30 dienų. Rangovas privalo užtikrinti, kad Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimas galiotų ir būtų teisiškai įvykdomas nuo Garantinių terminų pradžios dienos iki tol, kol sueis Garantinių terminų pirmieji 3 metai ir 30 dienų (neįskaitant Garantinių terminų sustabdymo laikotarpių);, išskyrus 10.2.10 punkte numatytą atvejį, kai Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimas privalo galioti ir būti teisiškai įvykdomas nuo Garantinių terminų pradžios dienos iki tol, kol sueis Garantinių terminų pirmieji 3 metai, 6 mėnesiai ir 30 dienų;

10.2.9. Jeigu likus 30 dienų iki Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimo galiojimo pabaigos paaiškėja, kad Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinime nurodytas jo galiojimo terminas yra trumpesnis nei 10.2.8 p. nurodytas terminas, Rangovas privalo pratešti Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimo galiojimą ir pateikti Užsakovui tai patvirtinantį dokumentą ne vėliau negu likus 14 dienų iki Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimo galiojimo pabaigos;

10.2.10. Jeigu Užsakovas pagal 10.2.9 p. laikui negauna Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimo pratešimą patvirtinančio dokumento, Užsakovas turi teisę pareikalauti sumokėti visą Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimo sumą, kad ją pasiliktu kaip Rangovo garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimą (užstatą) ir naudotų pašalinti defektams bei jų nulemtai žalai tais atvejais, kai Rangovas nevykdo savo garantinių įsipareigojimų. Tuo tikslu Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinime turi būti numatytas garanto arba draudiko besąlyginis įsipareigojimas sumokėti Užsakovui jo mokėjimo reikalavime nurodytą sumą, jeigu likus 30 dienų iki užtikrinimo galiojimo pabaigos nėra suėję Garantinių terminų pirmieji 3 metai, Rangovas nepratešė užtikrinimo galiojimo termino ir (arba) nepateikė Užsakovui tą patvirtinančio dokumento likus 14 dienų iki užtikrinimo galiojimo pabaigos. Jeigu draudikas nesutinka prisiimti tokio įsipareigojimo, tokiu atveju Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinime nurodytas jo galiojimo terminas turi būti ne trumpesnis negu Garantinių terminų pirmieji 3 metai, 6 mėnesiai ir 30 dienų;

10.2.11. Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinime turi būti numatytas garanto arba draudiko besąlyginis įsipareigojimas sumokėti Užsakovui jo mokėjimo reikalavime nurodytą sumą tiek kompensuoti Užsakovo jau patirtoms išlaidoms dėl Rangovo pažeidimų, tiek apmokėti realioms būsimoms Užsakovo išlaidoms;

10.2.12. Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimo suma gali būti mažinama tik garanto ar draudiko išmokėtomis sumomis;

10.2.13. Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinime turi būti numatyta, kad Užsakovas gali pateikti garantui arba draudikui mokėjimo reikalavimą ir jį teikiančio asmens įgaliojimus įrodančius dokumentus elektroniniu būdu, aiškiai aprašytu Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinime;

10.2.14. Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinime turi būti numatyta, kad Užsakovas gali pateikti garantui arba draudikui mokėjimo reikalavimą ir kitus dokumentus tokia kalba, kokia yra išduotas garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimas;

Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinime turi būti numatyta, kad Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimui turi būti taikomi Lietuvos Respublikos įstatymai, banko pateiktam užtikrinimui – Lietuvos Respublikos įstatymai arba Bendrosios garantijų pagal pirmą pareikalavimą taisyklės (Uniform Rules for Demand Guarantees, URDG, ICC Publication No. 758, 2010 m. redakcija);

10.2.15. Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinime turi būti numatyta, kad bet kokius ginčus tarp garanto ar draudiko ir Užsakovo, susijusius su Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimu, spęs Lietuvos Respublikos teismai.

10.2.16. Jeigu Rangovas pasirenka pateikti draudiko išduotą Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimą, bet draudikai nesutinka išduoti Rangovui Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimo, kol Rangovas nepateikia jiems Darbų perdavimo-priėmimo akto, tokiu atveju Rangovas privalo pateikti Užsakovui arba besąlyginį nurodymą sulaukyti tokio paties dydžio sumą iš Rangovui mokėtinų sumų, arba tokio paties dydžio piniginių užstatą. Kitą darbo dieną po to, kai Užsakovas gauna draudiko išduotą tinkamą Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimą, pasibaigia Užsakovo sulaukymo teisė arba atsiranda besąlyginė Užsakovo pareiga grąžinti Rangovui užstatą, kuris turi būti grąžintas Rangovui per kitas 5 darbo dienas.

10.3. Užsakovas privalo grąžinti Rangovui pagal 10.2.10 p. gautos Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimo sumos likutį, nepanaudotą ir neskirtą panaudoti konkrečių Rangovo neįvykdytų garantinių įsipareigojimų įvykdymui, suėjus Garantinių terminų pirmiesiems 3 metams ir 30 dienų.

10.4. Jeigu paaiškėja, kad Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimą išdavęs asmuo tapo nemokus, neįvykdo įsipareigojimų Užsakovui arba kitiems ūkio subjektams, ar netinkamai juos vykdo, Rangovas privalo nedelsdamas, bet ne vėliau nei per 14 dienų nuo Užsakovo reikalavimo, pateikti Užsakovui naują Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimą, atitinkantį šiame 10 p. nurodytas sąlygas, likusiam laikotarpiui iš Garantinių terminų pirmųjų 3 metų ir 30 dienų, o 10.2.10 p. numatytu atveju – likusiam laikotarpiui iš Garantinių terminų pirmųjų 3 metų, 6 mėnesių ir 30 dienų. Už vėlavimą įvykdyti šią pareigą Rangovas privalo mokėti Užsakovui delspinigius, lygius 1% nuo Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimo sumos, už kiekvieną vėlavimo dieną. Delspinigių dydis nustatytas siekiant užtikrinti Rangovo pareigą pateikti Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimą ir atsižvelgiant į tai, kad Rangovo vėlavimo laikotarpiu jo garantinių įsipareigojimų įvykdymas nėra užtikrinamas.

## **11. DARBŲ TERMINAI**

### **11.1. Darbų terminai ir Grafikas**

11.1.1. Rangovas privalo vykdyti Darbus laikydamasis Darbų terminų, nurodytų Specialiosiose sąlygose:

11.1.1.1. vykdyti Darbus laikydamasis Etapų terminų;

11.1.1.2. užbaigti Objekto Darbus pagal 7.1 p. iki Darbų Galutinio termino.

11.1.2. Rangovas privalo per Specialiosiose sąlygose nurodytą terminą skaičiuojamą nuo Sutarties įsigaliojimo parengti ir pateikti Užsakovui Grafiką, kuriame

turi numatyti Darbų vykdymo eiliškumą ir tarpusavio priklausomybę, laikydamasis Darbų Galutinio termino (Etapų terminų jeigu numatyti Darbų Etapai).

11.1.3. Grafike turi būti nurodytas tiek Statybos darbų, tiek ir Šalių pagal Sutartį atliekamų veiksmų, reikalingų Statybos darbų atlikimui, (tokių kaip projektavimas, Užsakovo organizuojama Darbo projekto/Techninio darbo projekto/Darbo projekto dalių ekspertizė, statinio projekto vykdymo priežiūra, esminių Statybos produktų ir Įrenginių užsakymas, gamyba, patikrinimas, pristatymas į statybą vietą (įskaitant Statybos produktus ir Įrenginius, kuriuos tiekia Užsakovas), statybos, montavimo darbai, paleidimo-derinimo darbai, bandymai (įskaitant Užsakovo atliekamus bandymus), mokymai Užsakovo personalui ir pan., jeigu šie veiksmai nurodyti Specialiosiose sąlygose arba Užsakovo užduotyje arba Statinio projekte, Statybos užbaigimo procedūrų vykdymas, vykdymo tvarkaraštis, taip pat turi būti pažymėta, kurie Darbai ar Užsakovo atliekami veiksmai gali būti vykdomi lygiagrečiai, o kurie gali būti vykdomi tik numatytu eiliškumu.

11.1.4. Jeigu Darbai atsilieka nuo Grafiko, Rangovas privalo atnaujinti Grafiką taip, kad nebūtų pažeisti Darbų terminai, ir pateikti Užsakovui paaiškinimus, kokiais būdais Rangovas paspartins Darbus (pvz., pailgins darbo valandas ar pamainų skaičių, padidins Rangovo personalo skaičių, padidins Priemonių skaičių ar pakeis Priemonės kitokiomis, darys Statybos darbus lygiagrečiai ir pan.). Atnaujintame Grafike turi būti pažymėti visi atnaujinimai tokiu būdu, kad būtų lengva juos pastebėti. Ši sąlyga netaikoma, kai Rangovas įgyja teisę į Darbų terminų pratęsimą, – tokiu atveju Rangovas turi atnaujinti Grafiką, atsižvelgdamas į pratęstus Darbų terminus.

11.1.5. Jeigu Rangovas vėluoja pateikti Grafiką arba atnaujintą Grafiką per 11.1.2 p. nurodytą terminą po to, kai Užsakovas arba Techninis prižiūrėtojas paprašo atnaujinti Grafiką, ir dėl to Užsakovas negali planuoti savo veiklos Grafiko pagrindu, Užsakovas turi teisę pareikalauti, kad Rangovas sumokėtų Specialiosiose sąlygose nurodyto dydžio baudą už kiekvieną vėlavimo dieną.

11.1.6. statinio projekto vykdymo priežiūros paslaugas Rangovas turi teikti per visą statybos darbų vykdymo laikotarpį.

## **11.2. Darbų terminų pratęsimas**

11.2.1. Jeigu atsiranda žemiau išvardytos aplinkybės, kurios trukdo vykdyti Darbus ar jų dalį, Rangovas turi teisę į Darbų terminų pratęsimą tokia trukme, kiek dėl tokių aplinkybių poveikio faktiškai vėluoja Darbai:

11.2.1.1. Susidaro neįprastai nepalankios klimato sąlygos, tai yra, tokios sąlygos, kurios yra neaprašytos Sutarties dokumentuose ir kurių profesionalus bei patyręs statybos darbų rangovas negalėjo numatyti Pirkimo metu iki pasiūlymų pateikimo termino pabaigos, įvertinęs Lietuvoje viešai skelbiamus klimato duomenis ir prognozes;

11.2.1.2. dėl Valdžios institucijų sprendimų ar kitų aplinkybių susidaro darbuotojų ar Prekių trūkumas, kurio profesionalus ir patyręs statybos darbų rangovas negalėjo numatyti Pirkimo metu iki pasiūlymų pateikimo termino pabaigos;

11.2.1.3. Darbų vėlavimą lemia Valdžios institucijų, energijos ar vandens tiekėjų sprendimai, veiksmai arba neveikimas, su sąlyga, kad Rangovas kruopščiai laikosi nustatytų Valdžios institucijų, energijos ir vandens tiekėjų nustatytų procedūrų ir terminų;

11.2.1.4. Darbų vėlavimą lemia Užsakovo, Užsakovo personalo ar 11.2.1.3 p. nenurodytų trečiųjų asmenų, už kuriuos Rangovas neatsako, sprendimai, veiksmai arba neveikimas;

11.2.1.5. Kitos aplinkybės, įvardytos Sutartyje kaip suteikiančios teisę Rangovui reikalauti pratęsti Darbų terminus.

11.2.2. Kiekvieno 11.2.1 p. nurodyto atveju Šalys privalo veikti pagal 24 p. nustatytus reikalavimus ir sudaryti Susitarimą dėl Darbų terminų pratęsimo.

11.2.3. Jeigu Rangovas vėluoja vykdyti Darbus pagal Grafiką ir (arba) esama Statybos darbų vykdymo sparta yra per lėta, kad nebūtų pažeisti Darbų terminai, bet tuo pačiu metu atsiranda Sutartyje nurodytų aplinkybių, kurios suteikia Rangovui teisę į Darbų terminų pratęsimą (vadinamieji lygiagretūs vėlavimai), Darbų terminai turi būti pratęsimi tokia trukme, kiek Darbai faktiškai vėluoja dėl aplinkybių, kurios suteikia Rangovui teisę į Darbų terminų pratęsimą.

## **11.3. Darbų paspartinimas**

11.3.1. Jeigu Darbų vykdymas atsilieka nuo Grafiko ir (arba) esama Darbų vykdymo sparta yra per lėta, Rangovas privalo įgyvendinti Darbų paspartinimo priemones, skirtas panaikinti Darbų vėlavimą.

## **11.4. Netesybos už Darbų vėlavimą**

11.4.1. Jeigu Rangovas praleidžia Darbų terminus, Rangovui taikomos Specialiosiose sąlygose nurodyto dydžio netesybos už kiekvieną vėlavimo dieną.

11.4.2. Jeigu Rangovas praleidžia Darbų (Etapo) terminą, laikoma, kad tiek pat vėluoja visi Darbai. Rangovui praleidus Etapo terminą, netesybos skaičiuojamos nuo Etapo termino pabaigos (neįskaitytinai) iki to Etapo Darbų pabaigos datos (įskaitytinai), nustatytos pagal statybos darbų žurnalą ir (arba) Atliktų darbų aktus. Jeigu vėluojantis Etapas lemia paskesnių Etapų vėlavimą, turi būti vertinamas bendras visų Darbų vėlavimo terminas, kurį lemia toks Etapų vėlavimas. Pavyzdžiui, jeigu Etapas vėluoja 2 savaites, o paskesnis Etapas vėluoja 3 savaites, laikoma, kad visi Darbai vėluoja iš viso 3 savaites.

11.4.3. Netesybos už Darbų Galutinio termino praleidimą skaičiuojamos nuo Galutinio termino pabaigos (neįskaitytinai) iki Darbų pabaigos datos, nurodytos Darbų perdavimo-priėmimo akte, įskaitytinai (7.2.5 p.).

11.4.4. Rangovas neturi teisės reikalauti sumažinti netesybas už vėlavimą tuo pagrindu, kad jis iki Darbų Galutinio termino įvykdė dalį Darbų, kadangi šios Sutarties dalykas yra galutinis Darbų rezultatas, kuris yra nedalus.

11.4.5. Rangovui negali būti taikomos papildomos sankcijos už Darbų vėlavimą, išskyrus Užsakovo teisę nutraukti Sutartį dėl to, jog dėl Darbų vėlavimo Darbai praranda prasmę Užsakovui (25.2.1.3 p.).

11.4.6. Rangovas privalo sumokėti Užsakovui netesybas už Darbų (Etapų) vėlavimą per 15 dienų nuo Užsakovo pareikalavimo. Užsakovas turi teisę išskaityti netesybas iš Rangovui mokėtinų sumų.

## **11.5. Darbų vykdymo sustabdymas**

11.5.1. Užsakovas turi teisę sustabdyti visus Darbus arba dalį Darbų, pranešdamas Rangovui, nurodydamas tikslų arba apytikslų terminą, kuriam sustabdo

visus Darbus arba dalį Darbus (jeigu įmanoma), ir nurodydamas sustabdymo priežastis. Sustabdymo priežastys gali būti:

11.5.1.1. Užsakovui būtinas papildomas laikas įvykdyti viešojo pirkimo procedūras, kurių neįvykdžius negalima tęsti Darbų;

11.5.1.2. sustabdytas arba nepakankamas Darbų finansavimas;

11.5.1.3. kitos aplinkybės, kurios nebuvo žinomos Pirkimo vykdymo metu ir su kuriomis būtų susidūręs bet kuris rangovas ir (ar) užsakovas.

11.5.2. Visų Darbų, ar dalies, ar Statybos darbų sustabdymo atveju atitinkamų Darbų terminų skaičiavimas taip pat yra sustabdomas ir Rangovas privalo imtis reikiamų priemonių tinkamai sustabdyti Statybos darbus, apsaugoti Statybos darbus ir Prekes nuo jų būklės pablogėjimo, sugadinimo ar praradimo, taip pat vykdyti kitus Užsakovo nurodymus, įskaitant nurodymus atlaisvinti ir (arba) grąžinti statybvietę, sudaryti sąlygas Užsakovui ar jo nurodytiems tretiesiems asmenims vykdyti darbus statybvietėje ir pan. Jeigu Rangovas sustabdo dalį Statybos darbų ir tokių Statybos darbų nevykdymas nėra kliūtis laiku užbaigti visus Darbus, Darbų terminų skaičiavimas nestabdomas.

11.5.3. Po to, kai Užsakovas praneša Rangovui apie Darbų atnaujinimą arba nelieka pagrindo Rangovui stabdyti Darbus, Šalys privalo kaip įmanoma greičiau apžiūrėti, įvertinti ir užfiksuoti Statybos darbų, Statybos produktų bei Įrenginių būklę. Rangovas privalo kaip įmanoma greičiau atnaujinti Statybos darbus; sustabdytų Darbų terminų skaičiavimas atnaujinamas tą dieną, kada Rangovas atnaujina Statybos darbus. Rangovas privalo pirmiausiai savo sąskaita pašalinti nustatytus Statybos darbų, Statybos produktų bei Įrenginių defektus, atkurti pablogėjusią būklę ir praradimus.

11.5.4. Jeigu visų Darbų arba dalies Darbų sustabdymas trunka ilgiau nei 6 mėnesius, bet kuri Šalis turi teisę vienašališkai ne teismo tvarka nutraukti Sutartį (dėl visų Darbų), iš anksto prieš 30 dienų įspėdama kitą Šalį. Sutartis laikoma nutraukta kitą dieną po įspėjimo termino pabaigos, jeigu per įspėjimo terminą nėra atnaujinamas visų Darbų ar sustabdytosios dalies vykdymas. Tokiu Sutarties nutraukimo atveju taikomas 25.5 p.

11.5.5. Sustabdytus Darbus, kuriems pirkti taikomas VPI, PL, neatsižvelgiant į sustabdymo priežastis, Rangovas įsipareigoja organizuoti statomo statinio konservavimo darbus (jeigu tokie bus būtini siekiant apsaugoti Objektą).

## 12. SUTARTIES ĮVYKDYMO UŽTIKRINIMAS

12.1. Rangovas privalo per 10 darbo dienų po Sutarties sudarymo pateikti Užsakovui Specialiosiose sąlygose nurodytos rūšies Sutarties įvykdymo užtikrinimą, atitinkantį šiame punkte nurodytas sąlygas (Sutarties įvykdymo užtikrinimas). Jeigu Specialiosiose sąlygose yra pažymėti kelių rūšių Sutarties įvykdymo užtikrinimai, Rangovas privalo pasirinkti vieną iš jų, jeigu Specialiosiose sąlygose nėra nurodyta kitaip.

### 12.2. Sutarties įvykdymo užtikrinimo sąlygos:

12.2.1. Sutarties įvykdymo užtikrinimas turi būti besąlyginis, neatšaukiamas, pirmo pareikalavimo banko (garanto) arba draudimo bendrovės (draudiko) įsipareigojimas sumokėti Užsakovui jo reikalaujamą sumą, jeigu Užsakovas pateikia mokėjimo reikalavimą ir jame nurodo, (i) kad Rangovas pažeidė savo įsipareigojimą (-us) pagal Sutarties sąlygas, ir (ii) Rangovo padarytus pažeidimus, įskaitant nesumokėtas netesybas už Darbų vėlavimą. Laidavimo draudimo atveju draudžiamuoju įvykiu turi būti laikomas pirmasis Užsakovo pareikalavimas sumokėti draudimo išmoką dėl sutartinių įsipareigojimų neįvykdymo. Sutarties įvykdymo užtikrinime negali būti nurodyta, kad bankas (draudimo bendrovė) atsako tik už tiesioginių nuostolių atlyginimą;

12.2.2. Sutarties įvykdymo užtikrinimas turi būti išduotas: (a) Europos Sąjungoje licencijuoto banko arba draudimo bendrovės; arba (b) banko ar draudimo bendrovės iš trečiosios šalies, kurie užtikrinimo išdavimo dieną turi turėti bent vienos tarptautinių reitingų agentūros patvirtintą investicinio lygio reitingą, ne mažesnę kaip: Standard & Poor's – „A-“, Fitch – „A-“, Moody's – „A3“ arba lygiavertį; reitingą turi atitikti bankas arba draudimo bendrovė, kuri išdavė užtikrinimą, arba patronuojanti įmonė, arba bendrovių grupė, kuriai jie priklauso; Rangovas Užsakovo prašymu privalo pateikti Užsakovui investicinio lygio reitingo įrodymus;

12.2.3. Sutarties įvykdymo užtikrinimas turi būti surašytas lietuvių arba anglų kalba (ir išverstas į lietuvių kalbą);

12.2.4. Sutarties įvykdymo užtikrinimo suma turi būti ne mažesnė, negu Specialiosiose sąlygose nurodytas procentinis dydis nuo Pradinės sutarties vertės be PVM. Jeigu vykdant Sutartį Sutarties kaina tampa didesnė negu Pradinės sutarties vertė, Rangovas privalo padidinti Sutarties įvykdymo užtikrinimo sumą, kad ji būtų ne mažesnė, negu Specialiosiose sąlygose nurodytas procentinis dydis nuo Sutarties kainos be PVM, ir pateikti tą patvirtinančius dokumentus Užsakovui per 10 darbo dienų nuo Susitarimo, pagal kurį padidėja Sutarties kaina, sudarymo dienos. Rangovas privalo tokia pačia tvarka padidinti Sutarties įvykdymo užtikrinimo sumą kiekvieną kartą, kai padidėja Sutarties kaina;

12.2.5. Užsakovo sutikimu gali būti pateikiami keli daliniai Sutarties įvykdymo užtikrinimai, kurių bendra suma yra ne mažesnė, nei reikalaujama 12.2.4 p., ir kurie atitinka visas kitas šio 12.2 p. sąlygas. Rangovo sutartinių įsipareigojimų neįvykdymo atveju Rangovas turi teisę nurodyti Užsakovui, pagal kurį dalinį Sutarties įvykdymo užtikrinimą Užsakovas turėtų pateikti reikalavimą pirmiausiai, bet tai neriboja Užsakovo teisės pateikti reikalavimus pagal kitus dalinius Sutarties įvykdymo užtikrinimus;

12.2.6. Sutarties įvykdymo užtikrinimo suma turi būti nurodoma ir išmokama eurai;

12.2.7. Reikalaujama pagal Sutarties įvykdymo užtikrinimą suma turi būti išmokama ne vėliau nei per 10 dienų po Užsakovo mokėjimo reikalavimo pateikimo garantui arba draudikui;

12.2.8. Sutarties įvykdymo užtikrinimas turi įsigalioti ne vėliau negu jo pateikimo Užsakovui dieną;

12.2.9. Sutarties įvykdymo užtikrinime nurodytas jo galiojimo terminas turi būti ne trumpesnis negu 30 dienų po numatomos viso Objekto Darbų perdavimo-priėmimo akto sudarymo dienos. Rangovas privalo užtikrinti, kad Sutarties įvykdymo užtikrinimas galiojotų ir būtų teisiškai įvykdomas nuo jo išdavimo dienos iki tol, kol sueis 30 dienų terminas po to, kai užbaigus visus Darbus bus sudarytas Darbų perdavimo-priėmimo aktas;

12.2.10. Jeigu Darbų Galutinis terminas yra ilgesnis negu 1 metai, Rangovas turi teisę pateikti 1 metus galiojantį Sutarties įvykdymo užtikrinimą, tačiau privalo kasmet pratęsti užtikrinimo galiojimo terminą;

- 12.2.11. Jeigu likus 30 dienų iki Sutarties įvykdymo užtikrinimo galiojimo pabaigos paaiškėja, kad Sutarties įvykdymo užtikrinime nurodytas jo galiojimo terminas yra trumpesnis nei 12.2.9 p. nurodytas terminas, Rangovas privalo pratęsti Sutarties įvykdymo užtikrinimo galiojimą pagal 12.2.9 arba 12.2.10 p. ir pateikti Užsakovui tai patvirtinantį dokumentą ne vėliau negu likus 14 dienų iki Sutarties įvykdymo užtikrinimo galiojimo pabaigos;
- 12.2.12. Jeigu Užsakovas pagal 12.2.11 p. laiku negauna Sutarties įvykdymo užtikrinimo pratęsimą patvirtinančio dokumento, Užsakovas turi teisę pareikalauti sumokėti visą Sutarties įvykdymo užtikrinimo sumą, kad ją pasilikėtų kaip Rangovo sutartinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimą (užstatą) ir ją pasinaudotų, jeigu Rangovas tinkamai nevykdo savo sutartinių įsipareigojimų, kaip numatyta 12.5.2-12.5.5 p. Tuo tikslu Sutarties įvykdymo užtikrinime turi būti numatytas garanto arba draudiko besąlyginis įsipareigojimas sumokėti Užsakovui jo mokėjimo reikalavime nurodytą sumą, jeigu likus 30 dienų iki užtikrinimo galiojimo pabaigos nėra sudarytas Objekto Darbų perdavimo-priėmimo aktas, Rangovas nepratęsė užtikrinimo galiojimo termino ir (arba) nepateikė Užsakovui tą patvirtinančio dokumento likus 14 dienų iki užtikrinimo galiojimo pabaigos;
- 12.2.13. Sutarties įvykdymo užtikrinime turi būti numatytas garanto arba draudiko besąlyginis įsipareigojimas sumokėti Užsakovui jo mokėjimo reikalavime nurodytą sumą tiek kompensuoti Užsakovo jau patirtoms išlaidoms dėl Rangovo pažeidimų;
- 12.2.14. Sutarties įvykdymo užtikrinimo suma gali būti mažinama tik garanto ar draudiko išmokėtomis sumomis;
- 12.2.15. Turi būti numatyta, kad Užsakovas gali pateikti garantui arba draudikui mokėjimo reikalavimą ir jį teikiančio asmens įgaliojimus įrodančius dokumentus elektroniniu būdu, aiškiai aprašytu Sutarties įvykdymo užtikrinime;
- 12.2.16. Turi būti numatyta, kad Užsakovas gali pateikti garantui arba draudikui mokėjimo reikalavimą ir kitus dokumentus tokia kalba, kokia yra išduotas Sutarties įvykdymo užtikrinimas;
- 12.2.17. Turi būti numatyta, kad Sutarties įvykdymo užtikrinimui turi būti taikomi Lietuvos Respublikos įstatymai, banko pateiktam užtikrinimui – Lietuvos Respublikos įstatymai arba Bendrosios garantijų pagal pirmą pareikalavimą taisyklės (Uniform Rules for Demand Guarantees, URDG, ICC Publication No. 758, 2010 m. redakcija);
- 12.2.18. Turi būti numatyta, kad bet kokius ginčus tarp garanto ar draudiko ir Užsakovo, susijusius su Sutarties įvykdymo užtikrinimu, spręs Lietuvos Respublikos teismai.
- 12.3. Užsakovas turi teisę sulaikyti mokėjimus Rangovui (kaip užstatą) iki tol, kol Rangovas pateikia Užsakovui Sutarties įvykdymo užtikrinimą, kurio suma yra padidinta pagal 12.2.4 p. reikalavimus. Užsakovas turi teisę sulaikyti ne daugiau, negu suma, kuria Rangovas privalo padidinti Sutarties įvykdymo užtikrinimą.
- 12.4. Jeigu paaiškėja, kad Sutarties įvykdymo užtikrinimą išdavęs asmuo tapo nemokus, neįvykdo įsipareigojimų Užsakovui arba kitiems ūkio subjektams, ar netinkamai juos vykdo, Rangovas privalo nedelsdamas, bet ne vėliau nei per 14 dienų nuo Užsakovo reikalavimo, pateikti Užsakovui naują Sutarties įvykdymo užtikrinimą, atitinkantį šiame 12 p. nurodytas sąlygas. Iki tol Užsakovas turi teisę sustabdyti mokėjimus Rangovui pagal Sutartį, neviršijančius Sutarties įvykdymo užtikrinimo sumos.
- 12.5. Užsakovas turi teisę pateikti mokėjimo reikalavimą asmeniui, išdavusiam Sutarties įvykdymo užtikrinimą, dėl sumų, kurias jis turi teisę gauti pagal Sutartį, jeigu:**
- 12.5.1. Užsakovas pagal 12.2.11 p. laiku negauna Sutarties įvykdymo užtikrinimo pratęsimą patvirtinančio dokumento. Tokiu atveju Užsakovas turi teisę pareikalauti sumokėti visą neišmokėtą Sutarties įvykdymo užtikrinimo sumą, kad ją pasilikėtų kaip Rangovo sutartinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimą (užstatą) ir ją pasinaudotų, jeigu Rangovas tinkamai nevykdo savo sutartinių įsipareigojimų, kaip numatyta 12.5.2-12.5.5 p.;
- 12.5.2. Rangovas nesumoka sumos, kurią privalo sumokėti Užsakovui pagal Sutartį, įskaitant netesybas už Darbų vėlavimą, per 30 dienų po Užsakovo rašytinio reikalavimo gavimo. Tokiu atveju Užsakovas turi teisę pareikalauti sumokėti jam Rangovo nesumokėtą sumą;
- 12.5.3. Rangovas neįvykdo kitų sutartinių įsipareigojimų, nei nurodytieji 12.2.11 ir 12.5.2 p., per 30 dienų po Užsakovo rašytinio reikalavimo gavimo. Tokiu atveju Užsakovas turi teisę pareikalauti sumokėti tokią Sutarties įvykdymo užtikrinimo sumą, kokia yra reikalinga Užsakovui tam, kad Užsakovas už Rangovą įvykdytų jo neįvykdytus sutartinius įsipareigojimus;
- 12.5.4. atsiranda 15.2.11 p. numatytos aplinkybės dėl į Atliktų darbų aktą įtrauktų netinkamai atliktų Darbų, kurių vertė viršija likusią pagal Sutartį Rangovui mokėtiną Sutarties kainos dalį;
- 12.5.5. atsiranda Sutartyje arba Įstatymuose numatytos aplinkybės, suteikiančios teisę Užsakovui nutraukti Sutartį dėl Rangovo kaltės. Tokiu atveju Užsakovas turi teisę pareikalauti sumokėti visą neišmokėtą Sutarties įvykdymo užtikrinimo sumą ir ją panaudoti tam, kad Užsakovas už Rangovą įvykdytų jo neįvykdytus sutartinius įsipareigojimus.
- 12.6. Jeigu Užsakovas pasinaudoja savo teise, numatyta 12.5.1 arba 12.5.5 p., Užsakovas privalo grąžinti Rangovui gautos Sutarties įvykdymo užtikrinimo sumos likutį, nepanaudotą ir neskirtą panaudoti konkrečių Rangovo neįvykdytų sutartinių įsipareigojimų įvykdymui, suėjus 30 dienų po to, kai:
- 12.6.1. užbaigus visus Darbus yra sudaromas Darbų perdavimo-priėmimo aktas; arba
- 12.6.2. Užsakovui nutraukus Sutartį dėl Rangovo kaltės, Užsakovas įvykdo už Rangovą šio neįvykdytus sutartinius įsipareigojimus.

### **13. DRAUDIMAS**

#### **13.1. Bendrieji draudimo reikalavimai**

13.1.1. Rangovas privalo Įstatymuose, Sutarties sąlygose numatytais atvejais sudaryti šias draudimo sutartis:

13.1.1.1. projektuotojo civilinės atsakomybės privalomojo draudimo (Sutartyje sutrumpintai vadinamo projektuotojo civilinės atsakomybės draudimu) – jeigu Rangovas privalo parengti Darbo projektą/Techninį darbo projektą;

13.1.1.2. statinio statybos, rekonstravimo, remonto, atnaujinimo (modernizavimo), griovimo ar kultūros paveldo statinio tvarkomųjų statybos darbų ir civilinės atsakomybės privalomojo draudimo (Sutartyje sutrumpintai vadinamo Statybos darbų ir Rangovo civilinės atsakomybės draudimu);

13.1.2. Rangovas privalo sudaryti draudimo sutartį pagal Įstatymuose ir Sutarties sąlygose joms keliamus reikalavimus.

13.1.3. Draudikas turi būti (a) Europos Sąjungoje registruota draudimo bendrovė arba (b) draudimo bendrovė iš trečiosios šalies, kuri draudimo sutarties sudarymo dieną turi turėti bent vienos tarptautinių reitingų agentūros patvirtintą investicinio lygio reitingą, ne mažesnę kaip: Standard & Poor's – „A-“, Fitch – „A-“, Moody's – „A3“ arba lygiavertį; reitingą turi atitikti draudimo bendrovė, kuri sudarė draudimo sutartį, arba patronuojanti įmonė, arba bendrovių grupė, kuriai ji priklauso; Rangovas Užsakovo prašymu privalo pateikti Užsakovui investicinio lygio reitingo įrodymus.

13.1.4. Draudimo sutartį turi būti surašyta lietuvių arba anglų kalba (ir išversta į lietuvių kalbą).

13.1.5. Draudimo sutartyje turi būti numatytas draudimas pakeisti sutarties sąlygas be Užsakovo sutikimo, išskyrus atvejus, kai draudikas turi teisę pagal draudimo taisyklės pakeisti draudimo sutarties sąlygas vienašališkai.

13.1.6. Užsakovas privalo duoti Rangovui sutikimą dėl draudimo sutarties sąlygų pakeitimo arba pateikti motyvuotas pastabas per 5 darbo dienas nuo Rangovo rašytinio prašymo gavimo dienos.

13.1.7. Rangovas privalo, prieš sudarydamas draudimo sutartį, suderinti su Užsakovu draudimo sutarties projektą.

13.1.8. Rangovas privalo pateikti Užsakovui draudimo įmokos sumokėjimą patvirtinančio dokumento patvirtintą kopiją per 2 darbo dienas po draudimo įmokos sumokėjimo termino dienos.

13.1.9. Jeigu draudimo sutarties terminas pasibaigia anksčiau, negu numatyta Įstatymuose ir (arba) Sutarties sąlygose, Rangovas privalo pratęsti (atnaujinti) draudimo sutartį ir pateikti Užsakovui tai patvirtinančius dokumentus likus ne mažiau nei 10 darbo dienų iki draudimo sutarties termino pabaigos.

13.1.10. Rangovas privalo visuomet laikytis draudimo sutarties sąlygų bei užtikrinti, kad sudaryta draudimo sutartis galiojotų iki jos termino pabaigos, ir yra visiškai atsakingas už bet kokius jos pažeidimus ir dėl tokių pažeidimų kylančias pasekmes.

13.1.11. Iš draudiko gauta draudimo išmoka privalo būti naudojama apdraustiems nuostoliams ir žalai padengti.

13.1.12. Jeigu draudiko išmokėtos draudimo išmokos nepakanka Rangovo padarytai žalai atlyginti, Rangovas privalo atlyginti likusius nuostolius, atsižvelgdamas į 21 p. nuostatas. Jeigu Rangovas nesudaro draudimo sutarties šiame punkte nurodytomis sąlygomis arba neužtikrina draudimo sutarties sąlygų laikymosi, tai bet kokius nuostolius arba žalą, kuriuos pagal draudimo sutartį būtų turėjęs atlyginti draudikas, privalo atlyginti Rangovas.

13.1.13. Jeigu Rangovas laiku nesudaro draudimo sutarties arba nepateikia Užsakovui sutarties sudarymo ir įsigaliojimo įrodymų, tai Užsakovas turi teisę (a) Rangovo sąskaita pats sudaryti reikiamą draudimo sutartį ir išskaityti draudimo įmokas iš Rangovui mokėtinų sumų arba (b) sustabdyti savo pareigų Rangovui vykdymą tol, kol Rangovas tinkamai įvykdys šio 13 p. sąlygas.

### **13.2. Projektuotojo civilinės atsakomybės draudimas**

13.2.1. Rangovas privalo ne vėliau nei Sutarties įsigaliojimo dieną pateikti Užsakovui projektuotojo civilinės atsakomybės draudimo sutartį sudarančių dokumentų kopijas ir sutarties įsigaliojimo faktą patvirtinančius dokumentus. Rangovas turi teisę pateikti Užsakovui Darbo projektą/Techninį darbo projektą rengsiančio Subrangovo sudarytą projektuotojo civilinės atsakomybės draudimo sutartį, jeigu ji pilnai atitinka Sutarties reikalavimus.

13.2.2. Projektuotojo civilinės atsakomybės draudimo apsaugos laikotarpis turi prasidėti nuo Sutarties įsigaliojimo dienos. Pagal Statinio projektuotojo civilinės atsakomybės privalomojo draudimo taisyklės, galiojusias galutinio pasiūlymų pateikimo Pirkime dieną (Projektuotojo atsakomybės draudimo taisyklės), Šalių nustatytas draudimo apsaugos galiojimo laikotarpis turi būti 5 metų Garantinis terminas, skaičiuojamas nuo Darbų perdavimo-priėmimo akto, sudaryto užbaigus visus Darbus, sudarymo dienos.

13.2.3. Draudimo suma vienam draudžiamajam įvykiui turi būti ne mažesnė negu nurodytoji Specialiosiose sąlygose, tačiau bet kuriuo atveju – ne mažesnė, nei Projektuotojo atsakomybės draudimo taisyklėse nurodytoji minimali draudimo suma.

13.2.4. Besąlyginė išskaita turi būti ne didesnė nei nurodytoji Specialiosiose sąlygose, tačiau bet kuriuo atveju – ne didesnė, nei Projektuotojo atsakomybės draudimo taisyklėse nurodytoji maksimali besąlyginė išskaita.

### **13.3. Statybos darbų ir Rangovo civilinės atsakomybės draudimas**

13.3.1. Rangovas privalo ne vėliau nei likus 7 dienoms iki numatytosios Statybos darbų pradžios dienos pateikti Užsakovui Statybos darbų ir Rangovo civilinės atsakomybės draudimo sutartį sudarančių dokumentų kopijas ir sutarties įsigaliojimo faktą patvirtinančius dokumentus.

13.3.2. Jeigu Rangovas veikia jungtinės veiklos (partnerystės) pagrindu, visi partneriai turi būti įvardyti kaip apdraustieji pagal draudimo sutartį.

13.3.3. Visa statybvietė turi būti draudimo vieta pagal draudimo sutartį.

13.3.4. Statybos darbų draudimo apsaugos galiojimo laikotarpis turi būti nuo Statybos darbų pradžios iki Darbų perdavimo-priėmimo akto, sudaryto užbaigus visus Darbus, sudarymo dienos.

13.3.5. Statybos darbų draudimo suma turi būti ne mažesnė negu nurodytoji Specialiosiose sąlygose.

13.3.6. Statybos darbų draudimo besąlyginė išskaita turi būti ne mažesnė nei 500 EUR ir ne didesnė nei nurodytoji Specialiosiose sąlygose, tačiau bet kuriuo atveju – ne didesnė, nei Statinio statybos, rekonstravimo, remonto, atnaujinimo (modernizavimo), griovimo ar kultūros paveldo statinio tvarkomųjų statybos darbų ir civilinės atsakomybės privalomojo draudimo taisyklėse, galiojusiose galutinio pasiūlymų pateikimo Pirkime dieną (Statybos darbų draudimo taisyklės), nurodytoji maksimali besąlyginė išskaita.

13.3.7. Civilinės atsakomybės draudimo apsaugos galiojimo laikotarpis turi prasidėti nuo Statybos darbų pradžios bei negali būti trumpesnis nei dveji metai nuo Darbų perdavimo-priėmimo akto, sudaryto užbaigus visus Darbus, sudarymo dienos.

13.3.8. Civilinės atsakomybės draudimo suma vienam draudžiamajam įvykiui turi būti ne mažesnė negu nurodytoji Specialiosiose sąlygose, tačiau bet kuriuo

atveju – ne mažesnė, nei Statybos darbų draudimo taisyklėse nurodytoji minimali draudimo suma.

13.3.9. Civilinės atsakomybės draudimo besąlyginė išskaita turi būti ne didesnė nei nurodytoji Specialiosiose sąlygose, tačiau bet kuriuo atveju – ne didesnė, nei Statybos darbų draudimo taisyklėse nurodytoji maksimali besąlyginė išskaita.

## **14. SUTARTIES KAINA**

### **14.1. Sutarties kaina ir jos apskaičiavimas**

14.1.1. Sutarties kaina, kurią Užsakovas privalo sumokėti Rangovui už faktiškai atliktus Darbus pagal Sutarties sąlygas, įskaitant visus Susitarimus, yra apskaičiuojama, taikant fiksuotos kainos apskaičiavimo būdą, ir vadovaujantis 14.2 p. „Sutarties kainos apskaičiavimas“.

14.1.2. Pradinės sutarties vertė ir Rangovo pasiūlymo kaina, už kurią Rangovas įsipareigojo pagal Sutarties sąlygas atlikti Darbus, nurodytus Užsakovo užduotyje ir (arba) Statinio projekte, yra nurodytos Specialiosiose sąlygose.

14.1.3. Laikoma, kad į Rangovo pasiūlymo kainą yra įtrauktos visos Rangovo išlaidos, susijusios su visų Darbų įvykdymu, taip pat su tinkamu ir kokybišku šioje Sutartyje numatytų kitų Rangovo įsipareigojimų įvykdymu, įskaitant mokesčius, muitus ir kitokias išlaidas, Rangovo patirtas vykdant Sutartyje numatytus įsipareigojimus.

14.1.4. Laikoma, kad Statybos produkto ar Įrenginio kaina Statybos vietoje apima visus Statybos produkto ar Įrenginio eksporto ir importo procedūrų atlikimo, muitų ir importo mokesčių sumokėjimo, transportavimo, pristatymo į statybviatę, iškrovimo bei sandėliavimo kaštus ir kita.

14.1.5. Lokalinėse sąmatose nurodyti kiekiai yra apytikriai ir neturi būti laikomi faktiniais ir tiksliais Darbų kiekiais. Tol, kol nėra keičiamos Darbų apimtys, atlikti didesni kiekiai nelaikomi Papildomais darbais, o atlikti mažesni kiekiai – Atsisakomais darbais.

### **14.2. Sutarties kainos apskaičiavimas**

14.2.1. Rangovas privalo įvykdyti Sutartį ta apimtimi, kokia ji yra nustatyta Sutarties sudarymo metu, už Rangovo pasiūlyme ir Specialiosiose sąlygose nurodytą fiksuotą kainą.

14.2.2. Jeigu paaiškėja, kad Užsakovo dokumentuose yra nurodytos per mažos Darbų apimtys tam, kad būtų galima tinkamai užbaigti Darbus, Rangovas privalo nedelsdamas apie tai informuoti Užsakovą, vadovaudamasis 5.7 p. Tokiu atveju taikomos 5.7.4 p. nustatytos sąlygos.

### **14.3. Sutarties kainos detalizacija**

14.3.1. Rangovas privalo per 10 darbo dienų nuo Sutarties įsigaliojimo dienos pateikti Užsakovui Sutarties kainos detalizaciją Objektinėse ir Lokalinėse sąmatose, kurios turi būti parengtos pagal Statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ 6 priedo 4 lentelę (Lokalinės sąmatos yra pridedamas prie Sutarties kaip priedas Nr. 4 – Lokalinės sąmatos.) ir kuriose Rangovas privalo įskaiciuoti:

14.3.1.1. Tiesiogines Išlaidas: (a) išlaidas Darbams, įskaitant – detalizuoti darbininkų ir darbuotojų (tarp jų – Specialistų) darbo užmokesčio (arba valandinio įkainio) dydžius pagal pareigybes, Statybos produktų ir Įrenginių kainas, mechanizmų nuomos ir eksploatacijos kainas, ir (b) statybviatės išlaidas, įskaitant – detalizuoti statybviatės įrengimo ir išmontavimo išlaidas pagal jų rūšis bei statybviatės eksploataavimo vienos dienos išlaidas pagal jų rūšis; 14.3.1.2. Netiesiogines Išlaidas - (a) pridėtinės išlaidas (apskaičiuojamas kaip procentinį dydį nuo tiesioginių išlaidų) ir (b) pelną (apskaičiuojamą kaip procentinį dydį nuo visų išlaidų).

14.3.2. Rangovas privalo Lokalinėse sąmatose nurodyti Statybos produktų ar Įrenginių kainas, atitinkančias 14.1.4 p. reikalavimus (dėl visų kaštų įskaiciavimo).

14.3.3. Šalys vadovaujasi Lokalinėmis sąmatomis, kai Šalys pagal Sutarties sąlygas turi apskaičiuoti Papildomų darbų ir Atsisakomų darbų kainą, išskyrus atvejus, jeigu paaiškėja, kad Lokalinėse sąmatose nurodytos kainos ir įkainiai Sutarties sudarymo buvo dirbtinai sumažinti arba padidinti. Užsakovas, vertindamas Darbų, už kuriuos mokama fiksuota kaina, Atliktų darbų aktus ir Pažymas apie atliktų darbų vertę, gali atsižvelgti į Lokalines sąmatas, tačiau nėra jo saistomas.

### **14.4. Sutarties kainos perskaičiavimas dėl kainų lygio pokyčio**

14.4.1. Sutarties kaina turi būti peržiūrima dėl kainų lygio pokyčio bet kurios iš Šalių rašytiniu prašymu, išskyrus jeigu Specialiosiose sąlygose yra nurodyta, kad Sutarties kainai peržiūra yra netaikoma. Peržiūros momentas yra Šalies prašymo kitai Šaliai peržiūrėti Sutarties kainą gavimo diena.

14.4.2. Turi būti perskaičiuojamos Rangovui mokėtinos sumos tik už Statybos darbus, o už kitus, nei Statybos darbai, Darbus (Darbo projekto/Techninio darbo projekto parengimą ir pan.) mokėtinos sumos negali būti perskaičiuojamos.

14.4.3. Rangovui mokėtinos sumos už Statybos darbus gali būti perskaičiuojamos, jeigu Valstybinės duomenų agentūros ([www.stat.gov.lt](http://www.stat.gov.lt)) kas mėnesį skelbiamo statybos sąnaudų elementų kainų indekso, labiausiai atitinkančio Objekto rūšį (toliau – Indeksas), reikšmė pakinta daugiau kaip 0,05 (5 proc.) per bet kurį Darbų vykdymo laikotarpį. Indekso reikšmių šaltinis – Valstybės duomenų agentūros duomenų bazės. Indeksą galima rasti (žingsniai):

1. <https://osp.stat.gov.lt>;
2. Visi rodikliai;
3. Rodiklių duomenų bazė;
4. Pagal temą;
5. Ūkis ir finansai (makroekonomika);
6. Kainų indeksai, pokyčiai ir kainos;
7. Statybos sąnaudų elementų kainų indeksai (SSKI), kainų pokyčiai ir svoriai;
8. Statybos sąnaudų elementų kainų indeksai;

9. Statybos sąnaudų elementų kainų indeksai (2021 m. – 100);

10. Viršuje spaudžiamame v Lentelės parinktys;

11. Statinių pagal tipą klasifikatorius (CC);

12. Nurodome Keliai ir gatvės;

13. Nurodome laikotarpį.

14.4.4. Sutarties kaina perskaičiuojama dėl Indekso pokyčio, pagal Sutartį neišpirktų Statybos darbų vertę padauginant iš Indekso pokyčio koeficiento, kuris apskaičiuojamas pagal toliau nurodytą formulę:

$$K = IPb / IPr$$

Kur:

K – Indekso pokyčio koeficientas;

IPr – Indekso reikšmė laikotarpio pradžioje. Indekso reikšmė laikotarpio pradžioje, kuri pirmajam perskaičiavimui yra ne ankstesnė, negu Sutarties įsigaliojimo diena, o sekantiems perskaičiavimams Susitarimo dėl kainos perskaičiavimo įsigaliojimo diena;

IPb – Indekso reikšmė laikotarpio pabaigoje. Indekso reikšmė laikotarpio pabaigoje, kuri yra ne vėlesnė, negu suinteresuotos Šalies prašymo perskaičiuoti Darbų įkainius diena.

14.4.5. Šalys privalo sudaryti Susitarimą dėl kainos perskaičiavimo per 10 darbo dienų nuo Šalies prašymo kitai Šaliai perskaičiuoti kainą pateikimo dienos. Šalys privalo Susitarime nurodyti Indekso reikšmę laikotarpio pradžioje ir jos nustatymo datą, Indekso reikšmę laikotarpio pabaigoje ir jos nustatymo datą, Indekso pokyčio koeficientą, perskaičiuotą fiksuotos kainos sumą (įskaitant Lokalinėje sąmatoje nurodytus įkainius), perskaičiuotą Pradinės sutarties vertę, perskaičiuotą Sutarties įvykdymo užtikrinimo sumą (jeigu ji turi būti didinama pagal 12.2.4 p.), perskaičiuotą Statybos darbų ir Rangovo civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sumą (šios sumos turi būti padauginamos iš Indekso pokyčio koeficiento) bei kitą perskaičiavimui reikšmingą informaciją.

14.4.6. Po to, kai Šalys sudaro Susitarimą dėl kainos perskaičiavimo, perskaičiuotoji kaina taikoma Statybos darbams, kurie yra įtraukiami į Atliktų darbų aktus (kaip per ataskaitinį laikotarpį atlikti Darbai), Rangovo pateikiamus po Šalies prašymo kitai Šaliai perskaičiuoti kainą pateikimo. Jeigu dėl Susitarimo sudarymui reikalingo laiko gali vėluoti Atliktų darbų aktų pateikimas, Rangovas turi teisę arba (a) pateikti Atliktų darbų aktą su neperskaičiuotomis kainomis (įkainiais) ir perskaičiavimą atlikti kitame Atliktų darbų akte, arba (b) sustabdyti Atliktų darbų akto pateikimą iki bus perskaičiuotos kainos (įkainiai).

14.4.7. Pirmoji Sutarties kainos peržiūra gali būti atliekama ne anksčiau nei po 6 mėnesių po Sutarties įsigaliojimo ir po to Sutarties kaina gali būti peržiūrima ne dažniau negu kas 6 mėnesius. Jeigu yra didelė tikimybė, jog statybos (remonto) sąnaudų elementų kainos gali smarkiai išaugti arba kristi per trumpą laikotarpį, Specialiosiose sąlygose gali būti numatyta, kad pirmosios peržiūros terminas netaikomas ir (arba) Sutarties kainos peržiūros dažnumas nėra ribojamas. Pavyzdžiui, 2022 m. gegužės 31 d. buvo pasiūlymų pateikimo termino pabaigos diena. 2022 m. liepos 1 d. buvo sudaryta fiksuoto kainos sutartis dėl pastato remonto darbų. Pastatų remonto sąnaudų elementų kainų indeksas 2022 m. birželį buvo 145,0499, o 2023 m. balandį buvo 154,7106. Šių indeksų pokytis yra  $154,7106/145,0499-1=0,0666$  (6,66%). Kadangi šis skirtumas yra didesnis, nei 0,05, todėl yra pagrindas perskaičiuoti kainą. Indekso reikšmė laikotarpio pradžioje (2022 m. birželį) būtų 145,0499, Indekso reikšmė laikotarpio pabaigoje (2023 m. balandį) būtų 154,7106. Indekso pokyčio koeficientas būtų  $154,7106/145,0499=1,0666$ . Jeigu Rangovas pateikė prašymą Užsakovui perskaičiuoti kainą 2023 m. balandžio 15 d., tai jau 2023 m. balandžio ir vėlesnių mėnesių Atliktų darbų aktuose nurodyta pastato remonto darbų kaina turi būti dauginama iš 1,0666.

14.4.8. Vėsenis kainų perskaičiavimas negali apimti laikotarpio, už kurį jau buvo atliktas perskaičiavimas.

14.4.9. Jeigu Darbai vėluoja dėl priežasčių, dėl kurių Rangovas neįgyja teisės į Darbų terminų pratęsimą, uždelstų Statybos darbų kaina neperskaičiuojama dėl kainų lygio kilimo.

#### **14.5. Sutarties kainos perskaičiavimas dėl mokesčių pakeitimo**

14.5.1. Visais atvejais, Įstatymais pakeitus pridėtinės vertės mokesčio (PVM) dydį arba mokėjimo tvarką, tokie pakeitimai turi būti taikomi toms Pažymoms apie atliktų darbų vertę ir PVM sąskaitoms faktūroms, kurias Rangovas sudaro po tokių pakeitimų įsigaliojimo, be atskiro Šalių Susitarimo. Tokiu atveju Sutarties kaina be PVM nekeičiama.

14.5.2. Kitus, nei PVM, mokesčius reglamentuojančių teisės aktų pakeitimai negali būti pagrindas peržiūrėti Sutarties kainą, kuriai taikoma peržiūra.

#### **14.6. Sutarties kainos pakeitimai dėl kiekių (apimčių) keitimo**

14.6.1. Kai Įstatymuose arba Sutartyje numatytais atvejais keičiamos Darbų apimtys, Sutarties kaina turi būti padidinta, pridedant Papildomų darbų kainą, ir sumažinta, atimant Atsisakomų darbų kainą.

14.6.2. Kai Įstatymuose arba Sutartyje numatytais atvejais vieni Darbai yra keičiami kitais, laikoma, kad Darbai, kurie nebus vykdomi, yra Atsisakomi darbai, o juos pakeičiantys darbai yra Papildomi darbai.

14.6.3. Papildomų darbų ir Atsisakomų darbų kaina apskaičiuojama, taikant 14.6.3.1-14.6.3.4 p. pateikiamus būdus prioritetine tvarka:

14.6.3.1. taikomos Lokalinės sąmatose nurodytos kainos ir įkainiai, atsižvelgiant į indeksaciją pagal 14.4 p.;

14.6.3.2. jeigu įmanoma, išskaičiuojama Lokalinės sąmatose nurodytos kainos arba įkainio dalis;

14.6.3.3. pritaikomi Lokalinės sąmatose nurodytų panašių Darbų įkainiai;

14.6.3.4. įvertinamos pagrįstos Išlaidos pagal Viešųjų pirkimų tarnybos norminiuose administraciniuose aktuose, galiojusiuose galutinio pasiūlymų pateikimo Pirkime dieną, patvirtintas kainodaros nustatymo bei tiesioginių ir netiesioginių išlaidų apskaičiavimo taisyklės (net jeigu Sutarties galiojimo metu jos netektų galios).

## 15. ATSISKAITYMO TVARKA

### 15.1. Išankstinis mokėjimas (avansas)

15.1.1. Šio 15.1 p. sąlygos yra taikomos tuo atveju, kai Specialiosiose sąlygose yra įrašytas avanso dydis. Šis dydis negali būti keičiamas dėl Sutarties kainos peržiūros ar keitimo.

15.1.2. Rangovas turi teisę prašyti Užsakovo sumokėti visą Specialiosiose sąlygose nurodytą avansą, arba prašyti sumokėti avansą dalimis, neviršijant Specialiosiose sąlygose įrašyto bendro avanso dydžio, arba sumokėti tik dalį avanso. Rangovas, norėdamas gauti avansą ar jo dalį, privalo pateikti Užsakovui prašymą ir avanso grąžinimo užtikrinimą, atitinkantį šias sąlygas:

15.1.2.1. Avanso grąžinimo užtikrinimas turi būti besąlyginė, neatšaukiama, pirmo pareikalavimo garantija arba laidavimo draudimas, pagal kurį garantas arba draudikas įsipareigoja sumokėti Užsakovui jo reikalaujamą sumą, jeigu Užsakovas pateikia mokėjimo reikalavimą ir jame nurodo, kad Rangovas negrąžino sumokėto avanso pagal Sutarties sąlygas, bei sumą, kurios Rangovas negrąžino;

15.1.2.2. Avanso grąžinimo užtikrinimas turi būti išduotas: (a) Europos Sąjungoje licencijuoto banko arba draudimo bendrovės arba (b) banko ar draudimo bendrovės iš trečiosios šalies, kurie užtikrinimo išdavimo dieną turi turėti bent vienos tarptautinių reitingų agentūros patvirtintą investicinio lygio reitingą, ne mažesnę kaip: Standard & Poor's – „A-“, Fitch – „A-“, Moody's – „A3“ arba lygiavertį; reitingą turi atitikti bankas arba draudimo bendrovė, kuri išdavė užtikrinimą, arba patronuojanti įmonė, arba bendrovių grupė, kuriai jie priklauso; Rangovas Užsakovo prašymu privalo pateikti Užsakovui investicinio lygio reitingo įrodymus;

15.1.2.3. Avanso grąžinimo užtikrinimas turi būti surašytas lietuvių arba anglų kalba (ir išverstas į lietuvių kalbą);

15.1.2.4. Avanso grąžinimo užtikrinimo suma turi būti lygi Rangovo prašomai avanso sumai ir turi būti nurodoma ir išmokama eurais;

15.1.2.5. Reikalaujama pagal avanso grąžinimo užtikrinimą suma turi būti išmokama ne vėliau nei per 10 dienų po Užsakovo mokėjimo reikalavimo pateikimo garantui arba draudikui;

15.1.2.6. Avanso grąžinimo užtikrinimas turi įsigalioti ne vėliau, negu avanso sumokėjimo Rangovui (avanso įskaitymo į Rangovo banko sąskaitą) momentu;

15.1.2.7. Avanso grąžinimo užtikrinime nurodytas jo galiojimo terminas turi būti ne trumpesnis negu 60 dienų po visų Darbų Galutinio termino ir ne trumpesnis negu 30 dienų po numatomos viso Objekto Darbų perdavimo-priėmimo akto sudarymo dienos (7.2.4 p.);

15.1.2.8. Rangovas privalo užtikrinti, kad avanso grąžinimo užtikrinimas galiojotų ir būtų įvykdomas iki tol, kol visa avanso suma bus išskaityta iš mokėtinų sumų už atliktus Darbus arba Rangovas grąžins Užsakovui likusią neišskaitytą avanso sumą;

15.1.2.9. Jeigu Rangovas negrąžina Užsakovui avanso likus 30 dienų iki avanso grąžinimo užtikrinimo galiojimo pabaigos, Rangovas privalo pratęsti avanso grąžinimo užtikrinimo galiojimą iki tol, kol bus grąžintas visas avansas, bet ne trumpesniam terminui, negu nurodytasis 15.1.2.7 p. Rangovas privalo pateikti Užsakovui dokumentą, patvirtinantį avanso grąžinimo užtikrinimo galiojimo termino pratęsimą, ne vėliau negu likus 14 dienų iki avanso grąžinimo užtikrinimo galiojimo pabaigos. Jeigu Užsakovas laiku negauna tokio dokumento, Užsakovas turi teisę pagal avanso grąžinimo užtikrinimą pareikalauti sumokėti visą avanso likutį. Avanso grąžinimo užtikrinime turi būti numatytas garanto arba draudiko besąlyginis įsipareigojimas sumokėti Užsakovui negrąžintą avanso sumą, jeigu Rangovas negrąžino Užsakovui viso avanso likus 30 dienų iki avanso grąžinimo užtikrinimo galiojimo termino pabaigos, nepratęsė užtikrinimo galiojimo termino ir (arba) nepateikė Užsakovui tą patvirtinančio dokumento likus 14 dienų iki užtikrinimo galiojimo pabaigos. Jeigu draudikas nesutinka priimti tokio įsipareigojimo, taikomas 15.1.5 p.;

15.1.2.10. Avanso grąžinimo užtikrinimo suma gali būti mažinama Rangovo grąžintomis (išskaitytomis) avanso sumomis;

15.1.2.11. Avanso grąžinimo užtikrinime turi būti numatyta, kad Užsakovas gali pateikti garantui arba draudikui mokėjimo reikalavimą ir jį teikiančio asmens įgaliojimus įrodančius dokumentus elektroniniu būdu, aiškiai aprašytu avanso grąžinimo užtikrinime;

15.1.2.12. Avanso grąžinimo užtikrinime turi būti numatyta, kad Užsakovas gali pateikti garantui arba draudikui mokėjimo reikalavimą ir kitus dokumentus tokia kalba, kokia yra išduotas avanso grąžinimo užtikrinimas;

15.1.2.13. Avanso grąžinimo užtikrinime turi būti numatyta, kad avanso grąžinimo užtikrinimui turi būti taikomi Lietuvos Respublikos įstatymai, o banko pateiktam užtikrinimui – Lietuvos Respublikos įstatymai arba Bendrosios garantijų pagal pirmą pareikalavimą taisyklės (Uniform Rules for Demand Guarantees, URDG, ICC Publication No. 758, 2010 m. redakcija);

15.1.2.14. Avanso grąžinimo užtikrinime turi būti numatyta, kad bet kokius ginčus tarp garanto arba draudiko ir Užsakovo, susijusius su avanso grąžinimo užtikrinimu, spręs Lietuvos Respublikos teismai.

15.1.3. Užsakovas privalo sumokėti Rangovui avansą (jo dalį) per 20 darbo dienų terminą po to, kai Rangovas pateikia Užsakovui prašymą sumokėti avansą (jo dalį) ir avanso grąžinimo užtikrinimą, atitinkantį visas 15.1.2 p. nustatytas sąlygas.

15.1.4. Avansas išskaitomas iš Užsakovo mokėtinų Rangovui sumų už atliktus Darbus, atliekant Specialiosiose sąlygose nurodyto dydžio išskaitymus iš kiekvieno mokėjimo pagal 15.2 p. Išskaitymai daromi tol, kol išskaitoma visa avanso suma. Bet kuriuo atveju visa likusi neišskaityta avanso suma, nepriklausomai nuo tokios sumos dydžio, yra išskaitoma iš paskutiniųjų sumų, kurias Užsakovas privalo sumokėti Rangovui už Darbus, atliktus iki Darbų perdavimo-priėmimo akto sudarymo.

15.1.5. Jeigu Darbų perdavimo-priėmimo akto sudarymo arba Sutarties nutraukimo dieną avansas nėra išskaitytas iš Rangovui mokėtinų sumų, tą dieną kyla Rangovo prievolė sumokėti (grąžinti) Užsakovui neišskaitytą avanso likutį. Jeigu avanso grąžinimo užtikrinimą išduoda draudikas ir jis nesutinka priimti 15.1.2.9 p. nustatyto įsipareigojimo, o Rangovas laiku nepateikia Užsakovui dokumento, patvirtinančio avanso grąžinimo užtikrinimo galiojimo

termino pratęsimą, kitą dieną kyla Rangovo prievolė sumokėti (grąžinti) Užsakovui neišskaitytą avanso likutį.

15.1.6. Jeigu paaiškėja, kad avanso grąžinimo užtikrinimą išdavęs asmuo tapo nemokus, neįvykdo įsipareigojimų Užsakovui arba kitiems ūkio subjektams, ar netinkamai juos vykdo, Rangovas privalo nedelsdamas, bet ne vėliau nei per 14 dienų nuo Užsakovo reikalavimo, pateikti Užsakovui naują avanso grąžinimo užtikrinimą likusiai neišskaitytai avanso sumai, atitinkantį 15.1.2 p. nurodytas sąlygas. Iki tol Užsakovas turi teisę sustabdyti mokėjimus Rangovui pagal Sutartį, neviršijančius likusios avanso sumos.

## **15.2. Tarpiniai mokėjimai**

15.2.1. Rangovas privalo iki kiekvieno kalendorinio mėnesio 25 dienos pateikti Techniniam prižiūrėtoju patvirtinti ataskaitinio laikotarpio Atliktų darbų aktą, parengtą pagal priede Nr. 10 pateiktą pavyzdinę formą ir pasirašytą Rangovo atstovo. Jeigu Specialiosiose sąlygose yra įvardyti Etapai, Rangovas privalo Atliktų darbų akte išskirti Etapus. Ataskaitinis laikotarpis yra mėnuo nuo praėjusio kalendorinio mėnesio 25 dienos iki einamojo kalendorinio mėnesio 24 dienos (įskaitytinai).

15.2.2. Po to, kai Rangovas suderina Atliktų darbų aktą su Techniniu prižiūrėtoju ir šis jį patvirtina parašu, Rangovas privalo jo pagrindu parengti Pažymą apie atliktų darbų vertę pagal priede Nr. 12 pateiktą formą ir pateikti Užsakovui abu dokumentus.

15.2.3. Jeigu Rangovui buvo išmokėtas avansas, kiekvienoje Pažymoje apie atliktų darbų vertę Rangovas privalo iš ataskaitiniu laikotarpiu atliktų Darbų vertės (be PVM) atimti Specialiosiose sąlygose nurodyto dydžio avanso išskaitą.

15.2.4. Jeigu Specialiosiose sąlygose yra nurodytas Sulaikomos sumos procentas, kiekvienoje Pažymoje apie atliktų darbų vertę Rangovas privalo iš ataskaitiniu laikotarpiu atliktų Darbų vertės (be PVM) atimti Specialiosiose sąlygose nurodyto dydžio Sulaikomą sumą.

15.2.5. Po to, kai Užsakovas gauna Atliktų darbų aktą ir Pažymą apie atliktų darbų vertę, Užsakovas privalo juos per 5 darbo dienas pasirašyti ir grąžinti Rangovui arba pateikti Rangovui rašytinį motyvuotą nepritariamą pateiktiems dokumentams ar jų daliai.

15.2.6. Rangovas, gavęs Užsakovo nepritariamą daliai Atliktų darbų akto ir Pažymos apie atliktų darbų vertę, gali arba (a) pataisyti Atliktų darbų aktą ir Pažymą apie atliktų darbų vertę pagal Užsakovo pastabas ir iš naujo pateikti patvirtinimui, vadovaudamasis 15.2.2 p., arba (b) pateikti Užsakovui Atliktų darbų aktą ir Pažymą apie atliktų darbų vertę tai daliai, su kuria Užsakovas sutinka, pakartotinai nederindamas akto su Techniniu prižiūrėtoju, o likusią dalį įtraukti į vėlesnį Atliktų darbų aktą.

15.2.7. Po to, kai Rangovas gauna Užsakovo pasirašytus Atliktų darbų aktą ir Pažymą apie atliktų darbų vertę, Rangovas privalo per 5 darbo dienas elektroniniu būdu pateikti Užsakovui elektroninę sąskaitą faktūrą mokėtinai sumai, nurodytai Pažymoje apie atliktų darbų vertę:

15.2.7.1. elektroninę sąskaitą faktūrą, atitinkančią Europos elektroninių sąskaitų faktūrų standartą, kurio nuoroda paskelbta 2017 m. spalio 16 d. Komisijos įgyvendinimo sprendime (ES) 2017/1870 dėl nuorodos į Europos elektroninių sąskaitų faktūrų standartą ir sintaksių sąrašo paskelbimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/55/ES (OL 2017 L 266, p. 19) (toliau – Europos elektroninių sąskaitų faktūrų standartas), Rangovas gali pateikti per informacinę sistemą „SABIS“ (<https://sabis.nbfc.lt/>);

15.2.7.2. Europos elektroninių sąskaitų faktūrų standarto neatitinkančią elektroninę sąskaitą faktūrą Rangovas privalo pateikti, naudodamasis informacinės sistemos „SABIS“ priemonėmis (<https://sabis.nbfc.lt/>).

15.2.8. Užsakovas elektronines sąskaitas faktūras priima ir apdoroja naudodamasis informacinės sistemos „E. sąskaita“ priemonėmis, išskyrus VPĮ ir PĮ nustatytus išimtinis atvejus.

15.2.9. Užsakovas privalo apmokėti Rangovo sąskaitą faktūrą per 30 dienų nuo jos gavimo arba per Specialiosiose sąlygose nurodytą kitokį terminą.

Užsakovas apmokėjimo terminą gali pratęsti iki 60 dienų, jeigu apmokėjimas susijęs su finansavimu, gaunamu iš trečiųjų šalių. Užsakovas neturi prievolės apmokėti Rangovo sąskaitą faktūrą, jeigu aukščiau aprašyta tvarka nėra patvirtintas Atliktų darbų aktas ir jo pagrindu parengtoji Pažyma apie atliktų darbų vertę. Jeigu Rangovas pateikia sąskaitą faktūrą per anksti, jos apmokėjimo terminas pradedamas skaičiuoti, kai patvirtinamas atitinkamas Atliktų darbų aktas ir Pažyma apie atliktų darbų vertę.

15.2.10. Atliktų darbų aktas yra skirtas įvertinti per ataskaitinį laikotarpį atliktų Darbų vertę atsiskaitymo tikslais ir jo sudarymas nereiškia, kad Užsakovas priėmė Darbus. Todėl Rangovas neturi teisės vienašališkai sudaryti Atliktų darbų akto.

15.2.11. Jeigu bet kuriuo metu po Atliktų darbų akto sudarymo paaiškėja, kad į jį įtraukti Darbai buvo atlikti netinkamai, Užsakovas privalo pateikti dėl jų pretenziją Rangovui. Tokiu atveju Užsakovas turi teisę sulaikyti mokėjimus Rangovui, atitinkančius tokių Darbų vertę, iki tol, kai Rangovas pašalina nustatytus defektus ir Šalys bei Techninis prižiūrėtojas tą patvirtina. Jeigu netinkamai atliktų Darbų vertė viršija likusią pagal Sutartį Rangovui mokėtiną Sutarties kainos dalį, Užsakovas turi teisę dėl tokio perviršio pareikšti mokėjimo reikalavimą pagal Sutarties įvykdymo užtikrinimą ir gautąją sumą sulaikyti kaip užstatą. Rangovui pašalinus defektus, Užsakovas privalo sumokėti Rangovui sulaikytąją (paimtą kaip užstatą) sumą kartu su artimiausiu eiliniu mokėjimu pagal Sutartį, o jeigu Užsakovas yra sumokėjęs visą Sutarties kainą, – per 15 dienų po to, kai Šalys bei Techninis prižiūrėtojas patvirtina defektų pašalinimą.

15.2.12. Jeigu Šalys sudaro trišalį susitarimą su Subrangovu pagal priede Nr. 13 pateiktą formą:

15.2.12.1. Rangovas privalo Pažymoje apie atliktų darbų vertę išskirti Subrangovui mokėtiną sumą ir ją pateikti Užsakovui pasirašytą to Subrangovo arba kartu su Pažyma apie atliktų darbų vertę pateikti Užsakovui Subrangovo rašytinį patvirtinimą dėl Subrangovui mokėtinos sumos dydžio, kurio suma sutampa su Pažymoje apie atliktų darbų vertę išskirtą Subrangovui mokėtiną sumą;

15.2.12.2. Užsakovas privalo pervesti Subrangovui mokėtiną sumą į Subrangovo banko sąskaitą, nurodytą trišaliame susitarime, o likutį pervesti į Rangovo banko sąskaitą po to, kai pagal Sutarties ir trišalio susitarimo reikalavimus sudaromas Atliktų darbų aktas, Pažyma apie atliktų darbų vertę ir Rangovas pateikia sąskaitą faktūrą už Darbus Užsakovui;

15.2.12.3. jeigu Užsakovas pagal 15.2.11 p. pareiškia pretenziją Rangovui dėl apmokėtų Darbų defektų, Rangovas turi teisę nurodyti Užsakovui, kurią tokių Darbų dalį, pinigine išraiška, atliko konkretus Subrangovas. Tokiu atveju Užsakovas turi teisę, vadovaudamasis 15.2.11 p., sulaikyti mokėjimus tokiam Subrangovui, jeigu Užsakovas turi jam mokėtinų sumų, arba pačiam Rangovui.

15.2.12.4. Už statinio projekto vykdymo priežiūros paslaugas Užsakovas apmoka Rangovui proporcingai pagal statybos darbų įvykdymą atsiskaitomuoju laikotarpiu, bet ne rečiau kaip kas ketvirtį.

### **15.3. Galutinis atsiskaitymas**

15.3.1. Užsakovas privalo sumokėti Rangovui Sulaikomą sumą per 30 dienų po to, kai įvyksta visos šios galutinio atsiskaitymo sąlygos (Galutinio atsiskaitymo sąlygos):

15.3.1.1. yra įvykdytos visos sąlygos, nurodytos 7.1.1 p., kada Darbai yra laikomi užbaigtais, ir 7.2 p. „Darbų priėmimas“ nustatyta tvarka yra sudarytas Darbų perdavimo-priėmimo aktas;

15.3.1.2. pagal 7.2.6 arba 7.2.11 p. yra grąžinta Užsakovui visa statybvietė ir sudarytas statybvietės perdavimo-priėmimo aktas (-ai);

15.3.1.3. yra 8.1 p. nustatyta tvarka įformintas Statybos užbaigimo aktas, kai Statybos užbaigimo aktas (Įstatymuose vadinamas statybos užbaigimo aktu, deklaracija apie statybos užbaigimą arba kitas Įstatymuose numatytas dokumentas) pagal Įstatymus yra privalomas;

15.3.1.4. Rangovas pateikė Užsakovui atnaujintą Garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimą;

15.3.1.5. yra pašalinti visi defektai, nurodyti Defektų akte, sudarytame pagal 7.2.4.2 p., ir Statybos užbaigimo akte, nepriklausomai nuo to, ar jie buvo pašalinti iki Garantinių terminų pradžios, ar vėliau, ir visų defektų pašalinimą patvirtino Užsakovas;

15.3.1.6. Rangovas pateikia Užsakovui Pažymą apie atliktų darbų vertę pagal priede Nr. 12 pateiktą formą, kurioje nurodo Sulaikomą sumą kaip Rangovui mokėtiną sumą.

15.3.2. Kai įvyksta visos Galutinio atsiskaitymo sąlygos, Užsakovas privalo sumokėti Rangovui Sulaikomą sumą.

15.3.3. Jeigu Rangovas nevykdo savo prievolių ir jas įvykdo Užsakovas arba jo pasitelkti tretieji asmenys tam, kad Objekto atžvilgiu būtų įvykdytos visos Galutinio atsiskaitymo sąlygos, arba jeigu Galutinio atsiskaitymo sąlygos lieka neįvykdytos ir už tai atsako Rangovas, Rangovas netenka teisės gauti Sulaikomą sumą, tenkančią Objektui. Tokiu atveju laikoma, kad Sulaikoma suma atitinka Užsakovo minimalius praradimus dėl to, jog dėl Rangovo kaltės neįvyko kuri nors Galutinio atsiskaitymo sąlyga (-os), ir Sutarties kaina automatiškai sumažėja tokios Sulaikomos sumos dydžiu. Ši taisyklė taikoma ir jeigu Sutartis yra nutraukiama arba pasibaigia, Objekto atžvilgiu neįvykus Galutinio atsiskaitymo sąlygoms, išskyrus 25.5.2 p. numatytą atvejį, kai Sutarties nutraukimo atveju Rangovas įgyja teisę gauti Sulaikomos sumos dalį, proporcingą Darbų, kuriuos Rangovas užbaigė ir Užsakovas priėmė, vertei.

15.3.4. Jeigu Užsakovo patirtos išlaidos Galutinio atsiskaitymo sąlygų įvykdymui viršija pagal 15.3.3 p. Rangovui nepriklausančią Sulaikomą sumą, Rangovas privalo atlyginti Užsakovui perviršį per 15 dienų nuo Užsakovo rašytinio pareikalavimo.

### **15.4. Kiti atsiskaitymo klausimai**

15.4.1. Rangovas neturi teisės perleisti arba įkeisti reikalavimo teisių į gautinas pagal Sutartį sumas tretiesiems asmenims arba kitaip jomis disponuoti be Užsakovo sutikimo.

15.4.2. Visi mokėjimai pagal Sutartį atliekami eurais. Tarptautiniai mokėjimo pavedimai iš Lietuvos į kitą šalį yra daromi gavėjo sąskaita. Mokėjimo pavedimai Užsakovui daromi mokėtojo sąskaita.

15.4.3. Už pavėluotus mokėjimus pagal Sutartį mokančioji Šalis privalo sumokėti kitai Šaliai Specialiosiose sąlygose nurodyto dydžio delspinigius.

## **16. KONFIDENCIALI INFORMACIJA**

16.1. Šalys įsipareigoja laikytis konfidencialumo ir be kitos Šalies rašytinio sutikimo neatskleisti tos Šalies informacijos, nurodytos kaip konfidencialios, jokiems Šalies darbuotojams, su Šalimi susijusiems ar kitiems tretiesiems asmenims, kuriems nėra būtina šią informaciją naudoti jų darbo tikslais, išskyrus žemiau nurodytus atvejus.

16.2. Šalis turi teisę atskleisti kitos Šalies konfidencialią informaciją šiais atvejais:

16.2.1. konfidencialios informacijos atskleidimas yra būtinas tinkamam Šalies teisių ar pareigų pagal Sutartį įgyvendinimui – tačiau tokiu atveju informaciją galima atskleisti tik ta apimtimi, kiek tai yra reikalinga sutartinių teisių ar pareigų įgyvendinimui, ir tik tokiems tretiesiems asmenims, kuriems būtina, su sąlyga, kad konfidencialią informaciją gaunantys tretieji asmenys prisiima tokius pačius konfidencialumo įsipareigojimus, kokie yra nustatyti šioje Sutartyje. Jeigu tretieji asmenys atskleidžia konfidencialią informaciją, Šalis atsako už jų veiksmus kaip už savo;

16.2.2. konfidencialią informaciją yra būtina atskleisti pagal Įstatymų reikalavimus, įskaitant atvejus, kai to teisėtai pareikalauja Valdžios institucija.

16.3. Prieš atskleisdama konfidencialią informaciją, Šalis privalo informuoti kitą Šalį (tiek, kiek tai nedraudžiama pagal Įstatymus) apie būtinybę arba gautą Valdžios institucijos reikalavimą atskleisti konfidencialią informaciją ir imtis protingų priemonių, siekdama užtikrinti atskleistos informacijos konfidencialumą.

16.4. Šalis atsako:

16.4.1. už bet kokią neteisėtą, įskaitant atsitiktinį, kitos Šalies konfidencialios informacijos ar bet kurios jos dalies atskleidimą ar perdavimą, arba konfidencialios informacijos neteisėtą naudojimą;

16.4.2. už tai, kad nesiėmė visų protingų veiksmų, kad išsaugotų ir apsaugotų kitos Šalies konfidencialią informaciją ar bet kurią jos dalį, užkirstų kelią tolesniam jos neteisėtam atskleidimui, perdavimui ar naudojimui.

16.5. Šalis privalo sumokėti kitai Šaliai Specialiosiose sąlygose nurodyto dydžio baudą ir atlyginti visą tiesioginę žalą, kurią sukėlė konfidencialumo

įsipareigojimų pažeidimas, tiek, kiek ji viršija baudos sumą. Šalys įsipareigoja laikytis konfidencialumo įsipareigojimo ir pasibaigus Sutarčiai.

## **17. ASMENS DUOMENŲ APSAUGA**

17.1. Šalys vykdydamos Sutartį veikia kaip savarankiški duomenų valdytojai. Rinkdamos ir tvarkydamos asmens duomenis, Šalys privalo laikytis 2016-04-27 Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) ir taikomų Įstatymų reikalavimų ir užtikrinti, kad duomenų subjektai būtų tinkamai informuoti apie jų asmens duomenų tvarkymą.

## **18. TREČIŲJŲ ASMENŲ PATIKRINIMAI**

18.1. Rangovas privalo pagal Užsakovo prašymą leisti Užsakovui ir Valdžios institucijoms patikrinti Rangovo buhalterinę apskaitą ir dokumentus, susijusius su Sutarties vykdymu, taip pat leisti Užsakovo ar Valdžios institucijos paskirtiems auditoriams atlikti jų auditą arba kitiems specialistams atlikti tokių dokumentų ir informacijos patikrinimą. Nurodyti tretieji asmenys taip pat turi teisę patikrinti Statybos darbų vykdymą statybvietėje ir kitus Sutarties vykdymo klausimus. Laikoma, kad Rangovo išlaidos dėl tokių patikrinimų ir auditų yra įskaičiuotos į Sutarties kainą.

18.2. Rangovas įsipareigoja atskleisti tikrinantiems arba audituojantiems asmenims visą savo konfidencialią ir kitą informaciją, kurios pagrįstai reikia tiems asmenims tam, kad jie įsitikintų, jog vykdančią Sutartį nepažeidžiama Sutartis ar taikytini Įstatymai. Rangovas privalo pats pasirūpinti tinkama Rangovo konfidencialios informacijos apsauga per trečiųjų asmenų patikrinimus.

18.3. Užsakovas įsipareigoja saugoti Rangovo konfidencialią informaciją, kurią Užsakovas sužinojo per tokį patikrinimą ar auditą, tačiau Užsakovas neatsako už patikrinimus ar auditus atliekančių asmenų konfidencialumo įsipareigojimus ir jų vykdymą. Rangovas neturi teisės reikšti Užsakovui pretenzijų ir reikalavimų, kylančių iš trečiųjų asmenų atliekamų patikrinimų.

## **19. TEISIŲ PERLEIDIMAS**

19.1. Šalis turi teisę perleisti iš Sutarties kylančias savo teises ir pareigas, tik jeigu to nedraudžia Įstatymai ar Sutartis ir tik gavusi kitos Šalies išankstinį rašytinį sutikimą, išskyrus 19.3 p. numatytą atvejį. Šalis privalo duoti savo rašytinį sutikimą arba raštu nurodyti prieštaravimo argumentus per 5 darbo dienas po kitos Šalies prašymo gavimo dienos. Šalys privalo sudaryti Susitarimą ir jame aptarti Šalies konkrečių teisių ir (ar) pareigų, kylančių iš Sutarties, perleidimo sąlygas.

19.2. Užsakovas neturi teisės duoti Rangovui sutikimo perleisti savo teises ir (arba) pareigas pagal Sutartį, jeigu tai prieštarautų Įstatymams, pažeistų Užsakovo teises ar interesus.

19.3. Užsakovas, perleisdamas Objekto nuosavybės teisę Sutarties galiojimo metu (įskaitant Garantinių terminų galiojimo metu), turi teisę savo nuožiūra ir be atskiro Rangovo sutikimo perleisti Objekto (ar bet kurios jo dalies) įgijėjams visas arba dalį savo teisių ir bet kurias iš Rangovo pagal šią Sutartį suteiktų garantijų (įskaitant – reikšti pretenzijas dėl Darbų defektų, reikalauti juos pašalinti arba atlyginti dėl tokių defektų patirtą žalą).

## **20. PAREIŠKIMAI IR GARANTIJOS**

20.1. Kiekviena iš Šalių pareiškia ir garantuoja kitai Šaliai, kad:

20.1.1. Šalis yra tinkamai įsteigta ir teisėtai veikia pagal jos įsteigimo valstybės, nurodytos Specialiosiose sąlygose, Įstatymus; Šalis yra veikiantis juridinis asmuo, kuris nėra reorganizuojamas ar likviduojamas, jam nėra suteiktas joks specialus statusas, kuris Šalies galimybes vykdyti savo prievolės sietų su specialiu leidimu, sutikimu gavimu ar tam tikrų sąlygų įvykdymu;

20.1.2. yra teisėtai priimti ir galioja visi būtini sprendimai, gauti leidimai bei sutikimai, taip pat teisėtai atlikti ir galioja kiti teisiniai veiksmai, reikalingi Sutarties sudarymui, galiojimui ir vykdymui;

20.1.3. sudarydama Sutartį, Šalis neviršija savo kompetencijos ir nepažeidžia jai taikomų Įstatymų, teismo ar arbitražo teismo sprendimų, administracinių aktų, sutarčių ar kitų prievolių pagal taikomą privatinę teisę, viešąją teisę, Europos Sąjungos teisę arba tarptautinę teisę;

20.1.4. Šalis yra moki ir finansiškai pajėgi vykdyti Sutartimi prisiimtus įsipareigojimus;

20.1.5. Šalies atstovas turi visus reikiamus įgaliojimus sudaryti ir įvykdyti Sutartį; Šalies atstovas, sudarydamas ir pasirašydamas Sutartį, nepažeidžia Šalies įstatų, nuostatų ir kitų vidaus dokumentų, Šalies valdymo ir kitų organų ir/ar kreditorių teisių ir teisėtų interesų, sudarydamas Sutartį jis Šalies ir Šalies organų narių, kreditorių atžvilgiu veikia sąžiningai ir protingai;

20.1.6. Šalis įvertino visas aplinkybes, turinčias esminės reikšmės Sutarties sudarymui ir jos vykdymui; nė viena iš Sutartyje nurodytų sąlygų ir aplinkybių neturi neigiamos įtakos Šalies valiai sudaryti Sutartį tokiomis sąlygomis, kurios nurodytos Sutartyje, ir vykdyti iš Sutarties kylančius įsipareigojimus;

20.1.7. Sutartis sudaroma vadovaujantis sąžiningumo, protingumo, teisingumo ir Šalių lygiateisiškumo principais, nenaudojant apgaulės ar spaudimo. Šalys atskleidė viena kitai visą žinomą informaciją, turinčią esminės reikšmės Sutarties sudarymui ir jos vykdymui;

20.1.8. visi Šalies pareiškimai ir garantijos yra išsamūs ir nepalieka nutylėtų jokių aplinkybių, kurios darytų šiuos pareiškimus ar garantijas neteisingais.

20.1.9. Greta 20.1 p. pateiktų pareiškimų ir garantijų, Rangovas papildomai pareiškia ir garantuoja Užsakovui, kad Rangovas, Subrangovai ir Specialistai turi galiojančius ir teisėtus visus Įstatymuose numatytus leidimus, licencijas, atestatus, teisės pripažinimo dokumentus, reikalingus vykdančią Sutartį.

## **21. BENDRIEJI ATSAKOMYBĖS KLAUSIMAI**

- 21.1. Netesybų už vėlavimą ar pareigų pagal Sutartį pažeidimą sumokėjimas neatleidžia Šalies nuo Sutartyje numatytų jos pareigų vykdymo.
- 21.2. Sutartyje nurodytos netesybos taikomos kaip savalaikio Šalių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimas ir minimali teisių gynimo priemonė Šaliai patyrus nuostolių dėl Sutarties pažeidimų, kad tai Šaliai nereikėtų įrodinėti tų nuostolių sumos.
- 21.3. Jei paaiškėja, kad kuris nors iš šioje Sutartyje pateiktų pareiškimų ar garantijų buvo iš esmės neteisingas, melagingas ar klaidinantis, Šalis pažeidėja nukentėjusiai Šaliai privalo atlyginti visus tiesioginius nuostolius, kuriuos nukentėjusioji Šalis patyrė dėl tokio neteisingo, melagingo ar klaidinančio pareiškimo ar garantijos.
- 21.4. Šioje Sutartyje numatytos teisių gynbos priemonės neapriboja Šalių teisės pasinaudoti kitomis teisėtomis teisių gynbos priemonėmis.
- 21.5. Šalių atsakomybė pagal šią Sutartį yra apribota tiesioginiais nuostoliais – nė viena iš Šalių negali būti laikoma atsakinga kitai Šaliai dėl pelno praradimo, dėl nuostolių, kylančių iš sutarties, kurią Šalis sudarė su trečiuoju asmeniu, arba dėl bet kurių kitų netiesioginių nuostolių ar žalos, susijusių su Sutartimi.
- 21.6. Atsakomybės apribojimai pagal Sutartį netaikomi, kai žala padaroma tyčia arba dėl didelio neatsargumo, padaroma neturtinė žala, sužalojama sveikata ar atimama gyvybė, taip pat kai padaroma žala (nuostoliai) tretiesiems asmenims, įskaitant atvejus, jeigu vienos Šalies padarytą žalą tretiesiems asmenims atlygina kita Šalis.
- 21.7. Pasibaigus Sutarties galiojimui, Šalys neatleidžiamos nuo atsakomybės už Sutarties pažeidimą. Pasibaigus Sutarties galiojimui, Šalys nepraranda teisės reikalauti atlyginti dėl Sutarties nevykdymo patirtus nuostolius bei sumokėti netesybas.

## **22. NENUGALIMA JĖGA**

- 22.1. Šalis nėra laikoma atsakinga už bet kokių įsipareigojimų pagal šią Sutartį neįvykdymą ar dalinį neįvykdymą, jeigu Šalis įrodo, kad tai įvyko dėl aplinkybių, kurių Šalis negalėjo kontroliuoti ir protingai numatyti Sutarties sudarymo metu, ir negalėjo užkirsti kelio šių aplinkybių ar jų pasekmių atsiradimui bei nebuvo prisiėmusi tokių aplinkybių atsiradimo rizikos.
- 22.2. Esant nenugalimos jėgos aplinkybėms, Šalys Įstatymuose nustatyta tvarka yra atleidžiamos nuo netesybų mokėjimo ir nuostolių atlyginimo už Sutartyje numatytą priverolių neįvykdymą, dalinį neįvykdymą arba netinkamą įvykdymą, o įsipareigojimų vykdymo terminas atitinkamai pratęsiamas.
- 22.3. Šalis, prašanti ją atleisti nuo atsakomybės, privalo pranešti kitai Šaliai apie nenugalimos jėgos aplinkybes nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 7 dienas nuo tokių aplinkybių atsiradimo ar paaiškėjimo, pateikdama įrodymus, kad ji ėmėsi visų pagrįstų atsargumo priemonių ir dėjo visas pastangas, kad sumažintų išlaidas ar neigiamas pasekmes, taip pat pranešti galimą įsipareigojimų įvykdymo terminą. Šalis taip pat turi pateikti kitai Šaliai atitinkamą pranešimą, kai išnyksta įsipareigojimų nevykdymo pagrindas.
- 22.4. Pagrindas atleisti Šalį nuo atsakomybės atsiranda nuo nenugalimos jėgos aplinkybių atsiradimo momento arba, jeigu laiku nebuvo pateiktas pranešimas, nuo pranešimo pateikimo momento. Jeigu Šalis laiku neišsiunčia pranešimo arba neinformuoja, ji privalo kompensuoti kitai Šaliai žalą, kurią ši patyrė dėl laiku nepateikto pranešimo arba dėl to, kad nebuvo jokio pranešimo.
- 22.5. Nenugalima jėga nelaikoma tai, kad Šalis neturi reikiamų finansinių išteklių arba skolininko kontrahentai pažeidžia savo prievolės, arba skolininkas pažeidžia savo prievolės kontrahentams.

## **23. SUTARTIES NUOSTATŲ NEGALIOJIMAS**

- 23.1. Jeigu kuri nors Sutarties nuostata yra arba tampa dalinai ar pilnai negaliojanti, Šalys privalo kuo skubiau sudaryti Susitarimą, vadovaudamosi 24.4 p., ir juo pakeisti negaliojančią nuostatą kita nuostata, kuri, kiek tai yra įmanoma, turėtų tokį patį ekonominį ir teisinį efektą, kokio buvo siekta susitariant dėl negaliojančios Sutarties nuostatos. Tokia negaliojanti nuostata nedaro negaliojančiomis kitų Sutarties nuostatų, jeigu tai nepažeidžia Įstatymų ir galima daryti prielaidą, kad Sutartis būtų buvusi teisėtai sudaryta ir neištraukus nuostatos, kuri yra negaliojanti.

## **24. SUTARTIES PAKEITIMAI**

- 24.1. Sutartyje ir Įstatymuose aiškiai nurodytais atvejais Sutartis gali būti keičiama, Šalims sudarant Susitarimą pagal priede Nr. 14 pateiktą formą. Specialiosiose sąlygose nurodytų duomenų apie Šalis, trečiuosius asmenis, dalyvaujančius vykdant Darbus, bei apie Objektą pasikeitimas nelaikomas Sutarties pakeitimu (išskyrus Rangovo, jungtinės veiklos partnerio ar Subjekto, kurio pajėgumais remiasi Rangovas, pakeitimą kitu asmeniu) ir Užsakovas turi pakeisti tuos duomenis vienašališkai ir apie tokį pakeitimą informuoti Rangovą. Bet kuriuo atveju Sutarties pakeitimu negali būti iš esmės keičiama Sutartis.
- 24.2. Šalys turi teisę sudaryti Susitarimus su sąlyga, kad nepažeidžiamos VPĮ 89 str. (PĮ 97 str.) nurodytos sąlygos.
- 24.3. Rangovas turi teisę vykdyti Papildomus darbus arba nevykdyti Atsisakomų darbų tik po to, kai Šalys dėl jų sudaro Susitarimą.
- 24.4. Kiekvienu atveju, kai Šaliai paaiškėja (a) Sutartyje ar Įstatymuose numatytos aplinkybės, kurios sudaro pagrindą pakeisti Darbų terminus ir (arba) Sutarties kainą, arba (b) naujos aplinkybės, nors Sutartyje ir nenumatytos, tačiau kurių apdairus bei protingas tiekėjas negalėjo numatyti teikdamas pasiūlymą Pirkime, bet tokios aplinkybės, Šalies vertinimu, gali trukdyti vykdyti Darbus ir juos užbaigti per Darbų terminus ir (arba) didinti ar mažinti Sutarties kainą, ta Šalis privalo nedelsdama įspėti kitą Šalį apie jas ir inicijuoti Susitarimo sudarymą. Tokiu atveju Rangovas privalo:
- 24.4.1. per 15 darbo dienų po sužinojimo apie tokias aplinkybes pateikti Užsakovui paaiškinimus, preliminarinius apskaičiavimus ir pagrindimą, kaip, Rangovo vertinimu, konkrečios aplinkybės daro įtaką Darbų vykdymo spartai ir Rangovo negalėjimui įvykdyti savo sutartinius įsipareigojimus, arba Rangovo išlaidoms ir (ar) Sutarties kainai;
- 24.4.2. vykdyti visus Darbus, kuriuos galima vykdyti;

24.4.3. ne rečiau nei kas mėnesį raštu pateikti Užsakovui informaciją, kaip realiai konkrečios aplinkybės daro įtaką Darbų vykdymui ir Darbų terminams arba Rangovo Išlaidoms ir (ar) Sutarties kainai;

24.4.4. pasibaigus konkrečių aplinkybių veikimui, pateikti Užsakovui galutinį motyvuotą reikalavimą dėl Darbų terminų pratęsimo ir (arba) Sutarties kainos pakeitimo.

24.5. Užsakovas, gavęs iš Rangovo informaciją pagal 24.4.1 p., privalo išanalizuoti Rangovo pateiktą informaciją ir visą kitą Susitarimo sudarymui svarbią informaciją ir savo ruožtu pateikti Rangovui Užsakovo turimą informaciją, kaip, Užsakovo vertinimu, konkrečios aplinkybės, susijusios su Užsakovo pareigų vykdymu, daro įtaką Darbų vykdymo spartai, taip pat pateikti savo pastabas ir pasiūlymus.

24.6. 24.4 p. nurodytais atvejais Užsakovas privalo sudaryti su Rangovu Susitarimą ir jame numatyti atitinkamų Darbų terminų pratęsimą ir (arba) Sutarties kainos padidinimą. Po to, kai Rangovas pateikia galutinį reikalavimą pagal 24.4.4 p., Užsakovas privalo jį įvertinti pagal 24.5 p. ir, jeigu reikalinga, Šalys privalo patikslinti Susitarimą.

24.7. Kitais, nei 24.4 p. nurodytieji, atvejais (tai yra, kai nėra pagrindo keisti Darbų terminus arba Sutarties kainą) Šalis, inicijuojanti Susitarimą, privalo pateikti kitai Šaliai pranešimą dėl Sutarties pakeitimo bei pagrindimą dėl to, jog yra faktinis ir teisinis pagrindas sudaryti Susitarimą, ir, jeigu įmanoma, dėl to, kaip siūlomas Susitarimas paveiks Darbų vykdymą ir Darbų terminus. Kita Šalis privalo išanalizuoti ir įvertinti gautą informaciją, pateikti savo pastabas ir pasiūlymus, pagrįstus Sutarties arba imperatyvių Įstatymų nuostatomis.

24.8. Šalys privalo bendradarbiauti ir siekti sudaryti Susitarimą kaip galima greičiau.

## **25. SUTARTIES NUTRAUKIMAS**

### **25.1. Pretenzijos dėl Sutarties pažeidimų**

25.1.1. Jeigu Šalis pažeidžia Sutartį arba Įstatymus, kita Šalis turi teisę pareikšti jai rašytinę pretenziją, nurodyti, kokią Sutarties ar Įstatymo nuostatą ir koku būdu priešinga Šalis pažeidė, bei nustatyti protingą terminą ištaisyti pažeidimą. Tuo atveju, jeigu Šalis tokioje pretenzijoje išpėja kitą Šalį apie Sutarties nutraukimą, jeigu ši neištaisyti pažeidimų, tuomet pretenzijoje turi būti nustatytas ne trumpesnis nei 20 dienų terminas pažeidimui ištaisyti.

25.1.2. Gavęs pretenziją Užsakovas ar Rangovas privalo nedelsdamas, bet ne vėliau nei per 5 darbo dienas, atsakyti į pretenziją ir nurodyti, kokių priemonių imsis, siekdamas ištaisyti pažeidimą per pretenzijoje nustatytą terminą, arba motyvuotai pasiūlyti kitą pagrįstą terminą. Pretenziją gavusios Šalies pasiūlytasis terminas pakeičia terminą, nurodytą pretenzijoje, tik jeigu kita Šalis jį patvirtina.

### **25.2. Sutarties nutraukimas Užsakovo iniciatyva**

25.2.1. Užsakovas turi teisę vienašališkai ne teismo tvarka nutraukti Sutartį, jeigu Rangovas (bet kuris Rangovo jungtinės veiklos partneris) padaro esminį Sutarties pažeidimą, tai yra:

25.2.1.1. nevykdo Darbų arba vykdo Darbus akivaizdžiai per lėtai, kad spėtų juos užbaigti per Darbų terminus, ir, gavęs Užsakovo pretenziją dėl vėlavimo, nesiima Darbų paspartinimo priemonių;

25.2.1.2. pažeidžia Darbų terminus ir priskaičiuotą netesybų už vėlavimą suma viršija 20% Pradinės sutarties vertės;

25.2.1.3. pažeidžia Darbų terminus ir dėl Darbų vėlavimo Darbai praranda prasmę Užsakovui;

25.2.1.4. nesilaiko pasiūlyme nurodytą ekonominio naudingumo (kokybės) kriterijų reikšmių ir parametrų ir, gavęs Užsakovo pretenziją, neištaiso pažeidimų;

25.2.1.5. neįvykdo visų Įstatymų ir Sutarties reikalavimų ir dėl to Objektas neturi įprastai reikalaujamų ir (arba) Įstatymuose bei Sutartyje numatytų savybių ir (arba) negali būti naudojamas pagal paskirtį per numatytąją Objekto gyvavimo trukmę;

25.2.1.6. padaro kitą Sutarties pažeidimą, kuris atitinka esminio Sutarties pažeidimo požymius, nurodytus Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse, ir, gavęs Užsakovo pretenziją, neištaiso pažeidimo;

25.2.1.7. tampa nemokus, jam iškelta restruktūrizavimo ar bankroto byla, arba inicijuotos ar pradėtos likvidavimo procedūros, arba jo turtą pradeda valdyti teismas ar bankroto administratorius, arba jo veikla yra sustabdyta ar apribota arba jo padėtis pagal šalies, kurioje jis registruotas, Įstatymus yra tokia pati ar panaši, arba jis su kreditoriais yra sudaręs taikos sutartį (Rangovo ir kreditorių susitarimą tęsti Rangovo veiklą, kai Rangovas prisiima tam tikrus išpareigojimus, o kreditoriai sutinka savo reikalavimus atidėti, sumažinti ar jų atsisakyti) ir nepateikia Užsakovui pagrįstų įrodymų, kad sugebės tinkamai įvykdyti Sutartį, bei neištaiso pažeidimo gavęs Užsakovo pretenziją; kai tokias sąlygas atitinka Rangovo jungtinės veiklos partneris ar Subjektas, kurio pajėgumais remiasi Rangovas, ir Šalys pagal 3.4.2 p. nesusitaria dėl tokio asmens pakeitimo kitu.

25.2.1.8. Užsakovas turi teisę vienašališkai ne teismo tvarka nutraukti Sutartį VPĮ 87 str. 4 d. / PĮ 95 str. 3 d. pagrindu - kai Lietuvos Respublikos Vyriausybė Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka priima sprendimą, patvirtinantį, kad sutartis neatitinka nacionalinio saugumo interesų (taikoma jeigu Užsakovas yra veikiantis srityse, kurios laikomos nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbių ūkio sektorių dalimi, ar valdantis ypatingos svarbos informacinę infrastruktūrą).

25.2.2. Užsakovas turi teisę vienašališkai ne teismo tvarka nutraukti Sutartį kitais Įstatymuose arba Sutartyje numatytais atvejais, įskaitant nurodytuosius

3.1.5 (daugkartinis Rangovo neatitikimas reikalavimams), 3.2.8 (daugkartinis Subrangovo netinkamumas), 5.2.3 arba 5.3.5 (daugkartinis Darbų vykdymas be reikiamų dokumentų), 5.3.3 (daugkartinis netinkamas Darbo projekto/Techninio darbo projekto rengimas), 5.8.2 (Rangovo nepritartimas Užsakovo dokumentų keitimui), 6.10.8.2 (neigiami bandymų rezultatai), 6.10.8.3 (negalimumas naudoti Objektą) ir 11.5.4 (užsitęsęs Darbų sustabdymas) punktuose.

25.2.3. Užsakovas turi teisę vienašališkai ne teismo tvarka nutraukti Sutartį kitais Įstatymuose arba Sutartyje numatytais atvejais, įskaitant nurodytuosius

3.1.7 (daugkartinis Rangovo neatitikimas reikalavimams), 3.2.8 (daugkartinis Subrangovo netinkamumas), 5.2.3 arba 5.3.5 (daugkartinis Darbų vykdymas be reikiamų

dokumentų), 5.3.3 (daugkartinis netinkamas Darbo projekto/Techninio darbo projekto rengimas), 5.8.2 (Rangovo nepritarimas Užsakovo dokumentų keitimui), 6.10.8.2 (neigiami bandymų rezultatai), 6.10.8.3 (negalimumas naudoti Objektą) ir 11.5.4 (užsitęsęs Darbų sustabdymas) punktuose.

25.2.4. Užsakovas privalo vienašališkai ne teismo tvarka nutraukti Susitarimą, jeigu Susitarimas buvo sudarytas pažeidžiant imperatyviasias Įstatymų nuostatas. Jeigu tik dalis Susitarimo pažeidžia imperatyviasias Įstatymų nuostatas, turi būti nutraukta tik tokia Susitarimo dalis, jeigu galima daryti prielaidą, kad Susitarimas būtų buvęs sudarytas ir neįtraukiant neteisėtiosios dalies.

25.2.5. Užsakovas privalo iš anksto ne mažiau nei prieš 30 dienų įspėti Rangovą apie Sutarties ar Susitarimo nutraukimą. Įspėjimas gali būti nurodytas pretenzijoje, pateiktoje pagal 25.1.1 p. Sutartis arba Susitarimas laikomas nutrauktu kitą dieną po įspėjimo termino pabaigos. 25.2.1.1, 25.2.1.4, 25.2.1.6 ir 25.2.1.7 p. numatytais atvejais įspėjimas netenka galios, jeigu Rangovas pašalina Sutarties ar Susitarimo nutraukimo pagrindą per įspėjimo terminą ir apie tai informuoja Užsakovą.

25.2.6. Rangovas, manydamas, kad Užsakovas nepagrįstai nutraukė Sutartį dėl esminio jos pažeidimo, ir norėdamas ginčyti tokį nutraukimą teisme, privalo pareikšti ieškinį teismui per 30 dienų nuo Sutarties nutraukimo dienos, jeigu Įstatymai nenustato ilgesnių terminų. Tokiu atveju netaikomas 27 p.

### **25.3. Sutarties nutraukimas Rangovo iniciatyva**

25.3.1. Rangovas turi teisę vienašališkai ne teismo tvarka nutraukti Sutartį, jeigu:

25.3.1.1. Užsakovas pažeidžia atsiskaitymo su Rangovu terminus, Užsakovo skola Rangovui viršija 20% Pradinės sutarties vertės ir Užsakovas, gavęs Rangovo pretenziją, per 60 dienų nesumoka Rangovui mokėtinų sumų;

25.3.1.2. Užsakovas tampa nemokus, jam iškelta restruktūrizavimo ar bankroto byla, arba inicijuotos ar pradėtos likvidavimo procedūros, arba jo turtą pradeda valdyti teismas ar bankroto administratorius, arba jo veikla yra sustabdyta ar apribota arba jo padėtis pagal šalies, kurioje jis registruotas, Įstatymus yra tokia pati ar panaši, arba jis su kreditoriais yra sudaręs taikos sutartį (Užsakovo ir kreditorių susitarimą tęsti Užsakovo veiklą, kai Užsakovas prisiima tam tikrus įsipareigojimus, o kreditoriai sutinka savo reikalavimus atidėti, sumažinti ar jų atsisakyti) ir nepateikia Rangovui pagrįstų įrodymų, kad sugebės tinkamai įvykdyti Sutartį, bei neištaiso pažeidimo, gavęs Rangovo pretenziją.

25.3.2. Jeigu (a) Užsakovo pateiktuose Statybos produktuose ar Įrenginiuose yra nustatyti defektai, dėl kurių Statybos produktų ar Įrenginių negalima naudoti nepabloginant Statybos darbų kokybės, ir Užsakovas atsisako juos pakeisti ir (arba) (b) Užsakovas pažeidžia 6.4.23 p. (nurodymų Rangovui davimas, kai kyla grėsmė Statybos darbams), Rangovas privalo Sutartį nutraukti.

25.3.3. Rangovas turi teisę vienašališkai ne teismo tvarka nutraukti Sutartį kitais Įstatymuose arba Sutartyje numatytais atvejais, įskaitant numatytąjį 11.5.4 p. (užsitęsęs Darbų sustabdymas).

25.3.4. Rangovas privalo iš anksto ne mažiau nei prieš 30 dienų įspėti Užsakovą apie Sutarties ar Susitarimo nutraukimą. Įspėjimas gali būti nurodytas pretenzijoje, pateiktoje pagal 25.1.1 p. Sutartis arba Susitarimas laikomas nutrauktu kitą dieną po įspėjimo termino pabaigos. 25.3.1 p. numatytais atvejais įspėjimas netenka galios, jeigu Užsakovas pašalina Sutarties ar Susitarimo nutraukimo pagrindą per įspėjimo terminą (kuris 25.3.1.1 p. numatytu atveju turi būti ne trumpesnis nei 60 dienų) ir apie tai informuoja Rangovą.

### **25.4. Sutarties nutraukimas Šalių susitarimu**

25.4.1. Šalys turi teisę susitarti nutraukti Sutartį, jeigu tenkinamos visos šios sąlygos kartu:

25.4.1.1. Nėra aplinkybių, nurodytų 25.2.3 ir 25.2.4 p.;

25.4.1.2. Sutarties vykdymas tapo apsunkintas arba nebeįmanomas dėl objektyvių, nuo Šalių valios ir veiksmų nepriklausomų priežasčių;

25.4.1.3. Sutarties vykdymo apsunkinimas negali būti panaikintas bendru Šalių susitarimu teisėtai pakeisti Sutartį arba Šalys, pradėjusios derybas dėl Sutarties pakeitimo, nepasiekia bendro, abi Šalis tenkinančio rezultato.

25.4.2. Susitarimą nutraukti Sutartį gali inicijuoti bet kuri Šalis. Šalys privalo sudaryti tokį Susitarimą 24 p. nustatyta tvarka. Šalims nepasiekus susitarimo nutraukti Sutartį, atitinkama Šalis gali kreiptis tiesiai į teismą, kad šis savo sprendimu nutrauktų Sutartį.

### **25.5. Šalių teisės ir pareigos Sutarties nutraukimo atveju**

25.5.1. Sutarties nutraukimas atleidžia Šalis nuo tolesnio Darbų vykdymo. Tačiau Sutarties nutraukimas neturi įtakos ginčų nagrinėjimo tvarką nustatančių Sutarties sąlygų ir kitų Sutarties sąlygų, kurios pagal savo esmę lieka galios ir po Sutarties nutraukimo, galiojimui.

25.5.2. Jeigu Rangovas iki Sutarties nutraukimo tinkamai užbaigė dalį Darbų pagal 7.1.1 p. reikalavimus, nutraukus Sutartį Šalys privalo sudaryti Darbų perdavimo-priėmimo aktą dėl tokių Darbų 7.2 p. nustatyta tvarka. Likusių nebaigtų Darbų, Objekto, statybvietės, Statybos produktų ir Įrenginių bei Darbų dokumentų perdavimas-priėmimas vykdomas pagal 25.5.3 p.

25.5.3. Nutraukus Sutartį, Rangovas privalo:

25.5.3.1. ne vėliau nei per 10 darbo dienų (arba per ilgesnį Šalių sutartą terminą) pašalinti iš statybvietės visą Rangovo turtą ir atliekas, sutvarkyti Objektą ir statybvietę, pagal perdavimo-priėmimo aktus grąžinti statybvietę, perduoti Objektą ir perduoti visus Darbų dokumentus Užsakovui, įskaitant nebaigtus Rangovo dokumentus, kurių prašo Užsakovas. Objekto praradimo ar sugadinimo rizika pereina Užsakovui ir jis įgyja teisę naudotis Objektu tik nuo Objekto perdavimo-priėmimo akto sudarymo;

25.5.3.2. ne vėliau nei per 10 darbo dienų (arba per ilgesnį Šalių sutartą terminą) pagal perdavimo-priėmimo aktus perduoti Užsakovui visus statybvietėje esančius ir Sutarties reikalavimus atitinkančius Statybos produktus ir Įrenginius, kurių Rangovas negali panaudoti kituose projektuose;

25.5.3.3. ne vėliau nei per 10 darbo dienų (arba per ilgesnį Šalių sutartą terminą) pagal perdavimo-priėmimo aktus grąžinti Užsakovui visus iš jo gautus ir dar nepanaudotus Statybos darbams Statybos produktus ir Įrenginius, o jeigu to padaryti neįmanoma, – atlyginti jų vertę pinigais per 15 dienų po Užsakovo pareikalavimo;

25.5.3.4. į Atliktų darbų aktą (-us) 15.2 p. nustatyta tvarka įtraukti visus iki Sutarties nutraukimo tinkamai atliktus Darbus, Rangovo dokumentų vertę (priklausomai nuo Rangovo dokumentų baigtumo), Statybos produktų bei Įrenginių, perduotų Užsakovui pagal 25.5.3.2 p., įsigijimo kainą, taip pat Rangovo užsakytų ar nupirktų Statybos produktų ir Įrenginių, kurių užsakymo ar pristatymo Rangovas, gavęs ar pateikęs pranešimą apie Sutarties nutraukimą, nebegali atšaukti ir kurių negali panaudoti kituose projektuose, įsigijimo kainą po to, kai jie bus pristatyti į statybvietę ir Rangovas pateiks Techniniam prižiūrėtojiui ir Užsakovui Įrenginių ir Statybos produktų dokumentus bei įrodys Įrenginių ir Statybos produktų tinkamą saugojimą.

25.5.4. Rangovas privalo sumokėti Užsakovui Specialiosiose sąlygose nurodyto dydžio baudą už kiekvieną dieną, kurią vėluoja įvykdyti 25.5.3.1 p. nurodytus įsipareigojimus, o Užsakovas turi teisę savo nuožiūra ir Rangovo sąskaita bei rizika pašalinti iš statybvietės viską, kas, Užsakovo nuomone, yra nereikalinga.

25.5.5. Jeigu Sutartis nutraukiama dėl Rangovo kaltės, Rangovas privalo atlyginti Užsakovo nuostolius dėl Sutarties nutraukimo, įskaitant Darbų pabrangimą.

25.5.6. Rangovas neturi teisės sulaukyti Objekto, statybvietės, Darbų dokumentų, Užsakovui perduotinių Statybos produktų bei Įrenginių iki tol, kai Užsakovas atsiskaito su Rangovu pagal Sutartį.

## **26. BENDRAVIMO TVARKA IR KALBA**

26.1. Kai Sutartis ar Įstatymai numato, jog Šalys turi pateikti viena kitai pranešimus, prašymus, suderinimus, sutikimus, pritarimus, patvirtinimus, nurodymus, reikalavimus ar pretenzijas, šie dokumentai turi būti surašyti lietuvių kalba, pasirašyti kvalifikuotu elektroniniu parašu ir išsiųsti kitai Šaliai Šalies ir Šalies atstovo elektroninio pašto adresais, nurodytais Specialiosiose sąlygose, arba turi būti pasirašyti ranka, adresuojami Šalies atstovui ir turi būti įteikti kitai Šaliai asmeniškai pasirašytinai, arba siunčiami paštu registruotu laišku su patvirtinimu apie laiško įteikimą, arba pristatomi kurjerio su patvirtinimu apie laiško įteikimą tos Šalies adresu, nurodytu Specialiosiose sąlygose.

26.2. Visais kitais einamaisiais Sutarties vykdymo klausimais Šalys gali susirašinėti elektroniniais laiškais arba kita sutarta forma keistis elektroniniais laiškais ir skaitmeniniais failais, tačiau turi būti užtikrinama galimybė identifikuoti laiško ar kito dokumento siuntėją bei išsiuntimo laiką ir turi būti technologiniais sprendiniais užtikrinta turinio apsauga. Šalys turi bendrauti lietuvių arba kita abiem Šalims suprantama kalba ar kalbomis.

26.3. Jeigu Šalis praneša kitai Šaliai apie savo naujus kontaktinius duomenis, tai po to, kai kita Šalis gauna tokį pranešimą, ji visus remiantis Sutartimi siunčiamus pranešimus ir informaciją turi siųsti pagal naujuosius kontaktinius duomenis ir Šalys turi atitinkamai pakeisti Konkrečiąsias sąlygas. Jei Šalis nepraneša apie kontaktinių duomenų pasikeitimą arba kol kita Šalis negauna tokio pranešimo, pranešimo išsiuntimas pagal paskutinius Šaliai žinomus kontaktinius duomenis laikomas tinkamu.

26.4. Jeigu pranešimas yra įteikiamas asmeniškai, arba siunčiamas paštu, ar per kurjerį, jis turi būti įteikiamas pasirašytinai ir laikomas gautu gavimo patvirtinime nurodytą dieną.

26.5. Jeigu pranešimas siunčiamas el. paštu, laikoma, kad gavėjas jį gavo kitą darbo dieną.

26.6. Jeigu pranešimas siunčiamas keliais skirtingais būdais, laikoma, kad gavėjas jį gavo tada, kai jis gavo pirmesnįjį pranešimą.

## **27. TAIKOMA TEISĖ, PRETENZIJS IR GINČŲ SPRENDIMAS**

27.1. Sutarties sudarymui, vykdymui ir aiškinimui taikoma Lietuvos Respublikos teisė.

27.2. Bet kokie ginčai, nesutarimai ar reikalavimai, kylantys iš Sutarties arba susiję su Sutartimi, jos pažeidimu, nutraukimu ar galiojimu, visų pirma privalo būti sprendžiami derybomis. Bet kuri Šalis gali inicijuoti ginčą, išsiųsdama pretenziją. Pretenzijoje turi būti nurodyta, kad ji teikiama pagal šį punktą.

27.3. Jeigu Šalys taikiai neišsprendžia ginčo per 30 dienų (arba per kitą Šalių sutartą terminą) po to, kai Šalis gauna kitos Šalies pretenziją pagal šį punktą, arba jeigu nepradedamos Šalių derybos, tuomet toks ginčas, nesutarimas ar reikalavimas, kylantis iš šios Sutarties arba susijęs su ja, ar jos pažeidimu, nutraukimu arba negaliojimu, yra galutinai sprendžiamas Lietuvos Respublikos teismuose.

## **28. SUTARTIES SUDARYMAS, ĮSIGALIOJIMAS IR PABAIGA**

28.1. Sutartis laikoma sudaryta, kai Šalys pasirašo Sutartį. Sutartis laikoma sudaryta tą dieną, kai Sutarties sąlygas pasirašo paskutinioji Šalis.

28.2. Sutartis sudaroma lietuvių kalba.

28.3. Sutarties sąlygos dėl Rangovo pareigos pateikti Užsakovui dokumentus, įrodančius Tiekėjo teisę verstis Darbų vykdymui reikalinga veikla (3.1.1 p.) Sutarties įvykdymo užtikrinimą (12.1 p.) įsigalioja nuo Sutarties sudarymo. Tuo atveju, kai Rangovas pagal Sutarties sąlygas pateikia Užsakovui Sutarties įvykdymo užtikrinimą ir Užsakovas patikrina ir patvirtina Tiekėjo teisę verstis Darbų vykdymui reikalinga veikla, kitą dieną įsigalioja visos kitos Sutarties sąlygos.

28.4. Jeigu Rangovas nepateikia Užsakovui Sutarties įvykdymo užtikrinimo pagal Sutarties sąlygas, laikoma, kad Rangovas nepagrįstai atsisakė Sutarties. Tokiu atveju laikoma, kad kitą dieną po termino Rangovui pateikti Sutarties įvykdymo užtikrinimą Sutartis laikoma nesudaryta ir neįsigalioja, Užsakovas įgyja teisę Įstatymų nustatyta tvarka pasiūlyti sudaryti Sutartį kitam tiekėjui ir reikalauti Rangovo atlyginti dėl to kylančius Užsakovo nuostolius bei tuo tikslu pasinaudoti Rangovo pasiūlymo galiojimo užtikrinimu, neviršydamas patirtų nuostolių sumos.

28.5. Jeigu Rangovas per Sutartyje nurodytą terminą nepateikia visų dokumentų (išskyrus jei tokie dokumentai yra viešai prieinami), įskaitant papildomus duomenis ir paaiškinimus, jei tokių prašė Užsakovas, patvirtinančių Rangovo teisę verstis veikla ar (ir) Rangovas neatitinka Pirkimo dokumentuose ir (ar) Įstatymuose nurodytų privalomų reikalavimų dėl teisės verstis veikla, laikoma, kad Rangovas nepagrįstai atsisakė Sutarties. Tokiu atveju, kitą dieną po termino Rangovui pateikti dokumentus dėl teisės verstis veikla ar tiekėjo informavimo, kai dokumentai buvo pateikti ir tiekėjas neatitiko reikalavimo dėl teisės verstis

veikla, Sutartis laikoma nesudaryta ir neįsigalioja, Užsakovas įgyja teisę Įstatymų nustatyta tvarka pasiūlyti sudaryti Sutartį kitam tiekėjui ir reikalauti Rangovo atlyginti dėl to kylančius Užsakovo nuostolius.

28.6. Sutartis pasibaigia, kai ji tinkamai įvykdoma, įskaitant visų Rangovo garantinių įsipareigojimų pagal Sutartį įvykdymą. Sutartis taip pat pasibaigia kitais Sutartyje ir Įstatymuose numatytais atvejais.

29. ŠALIŲ ATSTOVŲ PARAŠAI

UŽSAKOVAS

Pasirašantis asmuo

Vardas, pavardė: Povilas Balčiūnas

Pareigos: Administracijos direktorius

Parašas: \_\_\_\_\_

Data: \_\_\_\_\_

RANGOVAS

Pasirašantis asmuo

Vardas, pavardė: Arvydas Bazilius

Pareigos: Generalinis direktorius

Parašas: \_\_\_\_\_

Data: \_\_\_\_\_